

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 78 — PART I.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, APRIL 4, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

Anglija išče nadaljne zaveznike proti Hitlerju. Rumunska je dobila ponudbo od Anglije

Bucarest, 3. aprila. Anglija je v svojem prizadevanju, da "obkroži" Hitlerja obrnila do rumunske vlade, kateri je obljubila vojaško pomoč za slučaj, če bo Rumunska napadena od Hitlerja.

Garancija, ki jo je Anglija ponudila Rumunski je enaka kot jo je Anglija ponudila Poljski, namreč, da Francija in Anglija takoj mobilizirata, ako bo Rumunska prisiljena z orožjem braniti svojo posest.

V zameno je rumunska vlada

baje obljubila, da mobilizira in da je pripravljena odbiti vsak poskus Hitlerja napram rumunski zemlji. Danes bo angleški ministrijski predsednik Chamberlain povedal v parlamentu, da je Anglija naredila vojaško in priateljstvo zvezo z Rumunsko.

Anglija bo v teh dneh skušala pridobiti na enak način Jugoslavijo, Turčijo in Grško na svojo stran. Rumunski vpliv v Jugoslaviji je precej velik in se domneva, da bo Jugoslavija sledila Franciji in Angliji proti Hitlerju.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po številnih naših naselbinah

Zadeva Johna Lenketa, bivšega tajnika J. P. Z. S. v Milwaukee, ki je bil obtožen ponesrečenega denarja, je bila že tretjič predložena na sodniji. Njegov odvetnik je zahteval od sodnika več časa, da predloži evidenco bolj razumno prouči. Obravnava se začela 6. aprila.

V Duluthu, Minn., je umrl jako mladenič in delovni ameriški Slovec John Movern. Bil je unijski zastopnik v Minnesoti, znan po svoji kulturni delavci. Star bil 57 let in rojen v Črešnjem. Umrl je po dolgi bolezni. Mrtvoda, ki ga je zadel pred nekaj leti, je bila dolga leta. Organiziral in vodil je dolgo časa Jugoslovansko ameriško zvezo, neodvisno politično organizacijo, ki še obstoji. Njegov v angleščino tudi več letnih Jurčičevih povesti. Zapuščena žena in več odraslih otrok.

V Auburnu, Ill., je po dolgi in dolgi bolezni umrl rojak Frank Speiser, star 63 let in rojen v Trbovljah. Zapuščena žena in več odraslih otrok.

V Cheswicku, Pa., je po dolgi bolezni umrla Ana Stonič, stara 36 let in rojena na Westfallu v Nemčiji. Zapuščena moža, dva brata in dve sestri. Oče je bil svoječasto pri Glasu Naroda, a zadnja leta v tiskarni H. B. Z.

Na poročila tajnika Jugoslovanske socialistične zveze v Ameriki, posnemamo, da je imela zveza zvezo s koncem leta 1938 samo 26 klubov. Povprečno članstvo klubov 428 slovenskih v Ameriki, ali 92 članov na leto prej. Skupno premoženje zveze je koncem leta 1938 znašalo \$1.275,34, toda dolg in obveznosti so znašale \$2.675,25, kar pomeni, da je zveza izgubila \$1.399,91 več dolga kot prej.

V Milwaukee je umrl za jeti Rudolf Marolt, star 28 let. Rojen je bil v Ameriki. Zapuščena žena in štiri brate. Umrl je zaradi bolezni. Umrl je rojak John Keen, star 51 let in doma nekod na jugovzhodu. V Ameriki je živel pri družini ni bil, ker je bil depresije opustil več družinski član je bil prej. Tu je umrla brata, v domovini pa v Mulberry, Kans., je umrl rojak Zore, star 57 let in doma od rojstva na Dolenjskem. V Ameriki je bil 36 let in zapuščal

"Punt" pri avtnih delavcih proti diktaturi od strani C. I. O.

Cleveland. — Konvencija unije avtnih delavcev, katere kontrolira C.I.O. organizacija, in o kateri se trdi, da je pod komunističnim vplivom, je vpriporila preteklo soboto precejšen punt, ko so delegati izjavili, da ne želijo diktature od strani C. I. O. voditeljev. Konvencija bi morala trajati samo tri dni, toda delegacija še vedno zboruje. Trdi se, da je toliko diktature na konvenciji, da mnogim delegatom že preseda. Konvencija je črtala imena dvanajstih podpredsednikov avtne unije. Včeraj je bil sprejet predlog, da se izvoli samo tri podpredsednike. Delegat Chester Mullins iz Detroita se je izjavil na konvenciji: "Zdi se mi, da samo požaramo, kar nam prinesejo. Čas je, da mi delegati vstanemo in povemo odkrito C.I.O. voditeljem naj jih prav vzame. Kdo je prav za prav gospodar konvencije, C. I. O. ali mi delegati?" Včeraj so se duhovi nekoliko pomirili in pričakuje se skorajšnjega konca konvencije.

Rev. Coughlin trdi, da se zgodovina ponavlja

Detroit, 3. aprila. — Rev. Charles Coughlin je tekom svojega nedeljskega govora izjavil, da se ponavlja zgodovina velikonočnega tedna. Tudi danes imamo, je rekel Rev. Coughlin, naše sanhedrime postavodajalcev, farizeje v podobni družabnih voditeljev in Herodotove komuniste. Tekom svojega govora sicer Rev. C. Coughlin ni omenjal političnih dogodkov, pač pa je večnoma govoril o pomenu velikonočnih praznikov. Omenil pa je, da se narod danes še vedno izkorišča, da so profiti "zlatarjev" ogromni, toda da se narodu polagoma odpirajo oči.

Japonska in Rusija sta se pomirili

Moskva, 3. aprila. Med japonsko in rusko vlado je prišlo do miru kar se tiče ribolova na Dalnjem vzhodu. Ruski minister za zunanje zadeve in japonski poslanik sta podpisala izredno pogodbo, ki garantira gotove pravice Japoncem in enako Rusom. Nekaj časa je grozilo, da bo radi tega nesporazuma prišlo do vojne med Rusijo in Japonsko. Rusija je umaknila precej svojih zahtev napram Japonski, dočim je Japonska privolila v nekatere ruske zahteve. Pogodba je veljavna samo za leto, a se pričakuje, da bo tekom leta prišlo med obema državama do nadaljnega sporazuma.

V Ameriki je primeroma malo nacijev

Washington, 3. aprila. Tajni agenti justičnega oddelka so včeraj pričali, da je v Zedinjenih državah primeroma 8300 članov nemškega "Bunda," ki razvija nacistične nauke Hitlerja. Nadalje so dognali, da po veljnik nacističnih Nemcev v Ameriki, Fritz Kuhn, je bil v družbi s Hitlerjem, ko se je slednji polastil vodstva nemške vlade. Zveza nemških nacijev v Ameriki tudi zahteva, da se na sejah govori samo nemško in da se na sejah vedno razdeljuje anti-semitična literatura. Vsega skupaj imajo Nemci sedem taborišč v Ameriki, kjer se organizirajo. Poročilo zveznih tajnih agentov ne navaja nobenega dejstva, ki bi moglo dognati, da kršijo nemški fašisti v Ameriki ameriško ustavo in postavbe. Vodja nemških fašistov, Kuhn, odločno zanika, da bi bili Nemci v "Bundu" proti Ameriki, pač pa je živahno trdil, da je njegova zveza vedno pripravljena za obrambo Amerike.

Amerika podpisala trgovsko pogodbo s Turčijo

Ankara, Turčija, 3. aprila. Ameriki poslanik v tem mestu MacMurray je danes podpisal zavezo s turškim ministrom za trgovino izredno trgovsko pogodbo, ki je enako ugodna za Turčijo kot za Ameriko. Pogodba je zlasti znamenita, ker je v gotovih ozirih naperjena proti Nemčiji in je podelila Turčiji Ameriki veliko bolj ugodne trgovske pogoje kot pa Nemčiji. Amerika importira iz Turčije za nekako \$20.000.000 vrednosti tobaka na leto, dočim je Turčija dobila odjemalka ameriških strojev in obleke.

Obilo sreče

V sredo 5. aprila ob 8:30 zvečer in v četrtek ob 6:10 zvečer bodo igrali kegljači prvenstveno igro kegljaške skupine Jos. Pozelnik in Jos. Demšar na A.B.C. kegljaški tekmi. Ker sta obe skupini prav dobro izveščani, je upanje, da dobiti prvenstvo. Mr. Jos. Pozelnik je lastnik poznanega Waterloo Recreation kegljišča in Mr. Jos. Demšar je pa znani gradbeni mojster. Tekma bo zanimiva. Obema želimo kar največ sreče, da podereta čimveč kegljev!

V sredo na radiu

V sredo jutraj od 8:15 do 8:45 se vrši na postaji WGAR slovenski program in sicer bo imel prvih 15 minut Mr. August Kollerand, drugih 15 minut pa firma Norwood Appliance & Furniture.

Delavska unija mora plačati radi štrajka

Philadelphia, 3. aprila. Delavska unija No. 1 American Federation of Hosiery Workers, ki je podružnica C. I. O. je bila od porote na zvezni sodnji spoznana krivim, da je kompaniji Apex Hosiery Mill radi sedečega štrajka naredila \$711.952 škodo, katero škodo mora delavska unija povrniti kompaniji. Ta razsodba je prva te vrste, odkar je najvišja sodnja izjavila, da so sedeči štrajki nepostavni. Unija se bo sedaj pritožila na višjo sodnijo, toda če bo tudi tam pronađena krivim, bo plačala, kakor se je izjavil predsednik unije.

Belgijski fašisti

Bruselj, Belgija, 3. aprila. Pri splošnih volitvah v parlament, ki so se včeraj vršile za belgijski parlament, so precej nazadovale belgijski fašisti, ki sicer niso bili nikdar posebno močni v državi. Vendar so včeraj zgubili skoraj polovico svojih zastopnikov, ki so jih dosedaj imeli v parlamentu. Dr. Martens, belgijski ministrijski predsednik, se je odpovedal svojem uradu radi volitev. Značilno pa je, da so jako napredovali katoliški in liberalni glavoči. V novem parlamentu bo znanprej najmanj 73 katolikov, dočim jih je bilo doslej le 49. Izvoljenih je bilo tudi 9 komunistov, ki so nazadovale za šest glasov. Fašisti, ki so doslej imeli 51 članov v parlamentu, bodo znanprej zastopani samo po 20 poslancih.

Odličen Poljak je storil samomor

Varšava, 3. aprila. Polkovnik Valerij Slavek, 60 let star, odličen Poljak, ki je bil dvakrat ministrijski predsednik Poljske, je storil samomor. Zapuščil je pismo, v katerem pravi, da je šel v smrt "iz osebnih ozirov." Ustrelil se je z revolverjem. Pokojni je bil velik prijatelj ranjkega poljskega junaka in predsednika Pilsudskega.

Mati in sin

Mestni sodnik Stacel je te dni oprostil na sodnji nekega 22 let starega WPA delavca, Georga Namola, 3298 E. 80th St., katerega je obtožila mati, da jo je udaril. Ko je prilo do obravnave na sodnji, mati ni prišla, da bi pričala, a sodnik je slišal številno prič, ki so povedale, da mati sodnji prvotno ni povedala resnice in je padla iz avtomobila ter bila poškodovana, dočim je hotel poškodbe naprtiti sinu, češ, da jo je pretepel.

Slepar

Župnik cerkve sv. Prokopa na W. 41. cesti je sporočil policiji, da se nahaja v Clevelandu neki slepar, ki ni imenu njegove župnije vabi avtomobiliste, da si dajo blagosloviti avtne licenčne plošče. Lopov trdi, da "blagoslov" sprejme plošče za 50 centov a za plošče zadaj računa samo 25c za "blagoslov." Kjerkoli bi se slepar pojavil, so avtomobilisti prošeni, da ga primejo in obvestijo policijo.

Zadušnica

Ob priliki druge obletnice smrti Edward Prijatelja se bo v sredo 5. aprila ob 8. uri zjutraj darovala sv. maša v cerkvi sv. Kristine na Bliss Rd. Prijatelji in sorodniki ranjkega so prijazno vabljeni.

Rumunska je dobila 60 vagonov streljiva

Bukarest, 3. aprila. Sem je dospelo 60 železnih vagonov orožja in streljiva in sicer iz znane Škoda tovarne na Češkem. To je že druga pošiljka prvenstvenorožja, ki je dospela iz bivše čehoslovaške republike, odkar je Hitler prevzel Češko kot protektorat.

Dr. Beneš ne veruje Angliji. Pravi, da je njena ponudba za pomoč prišla prepozno

Cleveland. — Dr. Beneš, drugi predsednik čehoslovaške republike, je tekom svojega obiska v Clevelandu izjavil, da je prišla angleška ponudba za pomoč poljski republiki nekaj mesecev prepozno. Dr. Beneš je tudi izrazil, da je bila Anglija v položaju ohraniti čehoslovaško republiko, toda Chamberlain tega ni hotel, ker baje ni bil "pripravljen" za vojno. In kar danes Anglija obeta nima dosti vrednosti po mnenju dr. Beneša. Obenem je dr. Beneš izjavil, da čehi in Slovaki ne bodo dolgo sužnji Nemcev. Ko so ga vprašali, kdaj misli, da pride konec Hitlerja in konec nemškega nasilja, je izjavil, da tega ne more vnaprej povedati. "Odvisno je vse, koliko moralne in materialne pomoči dobi Češka od strani drugih narodov. Gotovo je to, da smo se dosedaj vse preveč zanašali na Anglijo, če, Slovake in ostale Slované."

338.000 premogarjev prenehalo z delom radi nepodpisane pogodbe

New York, 3. aprila. Nekako 338.000 premogarjev je danes prenehalo z delom, ker njih delegati in zastopniki lastnikov premogovnikov niso podpisali pogodbe, ki je potekla 1. aprila. Pričakovalo se je, da ostanejo premogarji na delu, ker je vse kazalo, da bo pogodba podpisana, toda ker ni bila, so premogarji pustili delo. Pogodba se tiče onih premogarjev, ki so zaposleni v okrajih mehkega premoga. Prizadeti so premogovniki v Pennsylvaniji, West Virginiji in deloma v Alabami. Voditelji premogarjev trdijo, da niso premogarji na štrajku, pač pa le "počiva-jo," dokler pogodba ne bo podpisana. Ta "počitek" velja unijske premogarje \$1.500.000 na dan.

Hitler v borbi proti Angliji išče novih zaveznikov, da uniči angleške proti-nemške načrte

Berlin, 3. aprila. Nemška vlada si te dni prizadeva, da uniči angleško prizadevanje, ki stremi za tem, da ustvari močno mednarodno zvezo, ki naj obda Nemčijo z železnimi obroči. Sedaj se je šele dognalo, kdo je povzročil, da Hitlerjev govor ni bil potem radia oddaja v Ameriko. Slišalo se je nekaj Hitlerjevih besed, toda takoj za tem je bil govor prekinjen. Ukinitve je povzročil Hitler sam. Ko je začel govoriti, je videl pred seboj številno mikrofонов. Ko je zvedel, da je eden namenjen za oddajo v Zedinjene države, je ukazal, da se zveza prekine, toda je Hitler prejel začel govoriti, kot so mogli mehaniki ukiniti zvezo.

Prva žrtev

Jezero Erie je v nedeljo zahtevalo svojo prvo žrtev, ko je padel v vodo 6 let stari Joseph Barbeck, 2029 W. 52nd St. Ko je šel od doma, je materi obljubil, da ne bo šel blizu vode, toda z nekim drugim tovarišem se je podal k jezeru in je za sklamali ob obrežju iskal — kače. Pri tem mu je spodrsnilo in je padel v vodo, kjer je žalostno utonil.

Ubit na železnici

V ponedeljek popoldne je bil po nesreči ubit na železnici v bližini 55. ceste in Marquette Rd. znani rojak Andrew Obed, star 70 let, stanujoč na 4504 St. Clair Ave. Kako se je nesreča pripetila ni še znano. Pogreb se vrši iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. Več poročamo jutri.

Bojevit Mr. Pucel

Slovenski councilman Edward Pucel iz 10. varde je sinoči v mestni zbornici povzročil šest napadov na župana in njegov proračun, o katerem se sodi, da gre preveč v politične svrhe. Toda republikanci so napade odbili in proračun ostane kot je bil originalno predložen.

Prememba seje

Gospodinjski klub SDD na Prince Ave. bo imel redno mesečno sejo v četrtek 13. aprila, na mesto ta četrtek.

Najdena noga

V neki dumpi na 72. cesti in Kinsman Rd., so našli včeraj odrezano človeško nogo, ki je bila deloma že zgorela. Noga je bila videti, da je pripadala neki umorjeni ženski. Nogo so izročili koronerju v nadaljno preiskavo.

Štrajk premogarjev

Kakih 30.000 premogarjev v državi Ohio bo brez dela ta teden, ker ni prišlo do poravnave med operatorji premogovnikov in zastopniki premogarske unije. Tako se poroča iz C. I. O. krogov iz Columbusa.

Dr. Beneš ne veruje Angliji. Pravi, da je njena ponudba za pomoč prišla prepozno

Cleveland. — Dr. Beneš, drugi predsednik čehoslovaške republike, je tekom svojega obiska v Clevelandu izjavil, da je prišla angleška ponudba za pomoč poljski republiki nekaj mesecev prepozno. Dr. Beneš je tudi izrazil, da je bila Anglija v položaju ohraniti čehoslovaško republiko, toda Chamberlain tega ni hotel, ker baje ni bil "pripravljen" za vojno. In kar danes Anglija obeta nima dosti vrednosti po mnenju dr. Beneša. Obenem je dr. Beneš izjavil, da čehi in Slovaki ne bodo dolgo sužnji Nemcev. Ko so ga vprašali, kdaj misli, da pride konec Hitlerja in konec nemškega nasilja, je izjavil, da tega ne more vnaprej povedati. "Odvisno je vse, koliko moralne in materialne pomoči dobi Češka od strani drugih narodov. Gotovo je to, da smo se dosedaj vse preveč zanašali na Anglijo, če, Slovake in ostale Slované."

Francijo in Rusijo," je dejal dr. Beneš. "V trenutku potrebe so nas vsi skupaj zapustili." Kar se tiče Amerike je dr. Beneš izjavil: "Bodite dobri Amerikanci," je govoril zastopnikom češkega in slovaškega naroda. "Postanite dobri ameriški državljani. S tem dobite vpliv v Ameriki in boste najlažje lahko pomagali svoji domovini."

Ponovno in ponovno je dr. Beneš poudarjal, da čehi postanejo zopet svobodni. Želja po svobodi je vkoreninjena v českem narodu. Bili so nekdanji eden najmočnejših narodov Evrope, toda slovaška razprtija jih je zaslužila.

"Oprostili smo se vseh tujcev in tujih vlad," je dejal dr. Beneš. "Oprostili se bomo tudi Hitlerja. Samo da bi dočakal dan, ko se bo to zgodilo. Upam, da bodo dogodki v Čehoslovakiji izmodrili Čehe, Slovake in ostale Slované."

Hitler v borbi proti Angliji išče novih zaveznikov, da uniči angleške proti-nemške načrte

Berlin, 3. aprila. Nemška vlada si te dni prizadeva, da uniči angleško prizadevanje, ki stremi za tem, da ustvari močno mednarodno zvezo, ki naj obda Nemčijo z železnimi obroči. Sedaj se je šele dognalo, kdo je povzročil, da Hitlerjev govor ni bil potem radia oddaja v Ameriko. Slišalo se je nekaj Hitlerjevih besed, toda takoj za tem je bil govor prekinjen. Ukinitve je povzročil Hitler sam. Ko je začel govoriti, je videl pred seboj številno mikrofонов. Ko je zvedel, da je eden namenjen za oddajo v Zedinjene države, je ukazal, da se zveza prekine, toda je Hitler prejel začel govoriti, kot so mogli mehaniki ukiniti zvezo.

Aretirani avtomobilisti

Dasi bi morali vsi avtomobili imeti 1939 linčne plošče že zadnjo soboto, pa se jih je še v nedeljo in v ponedeljek pojavilo na ulicah precej s starimi licencami. Policija seveda ni bila lena in je krilce postave takoj aretirala. Na sodnji v ponedeljek so bili avtomobilisti sicer obsojeni, toda je bila njih kazen suspendirana.

Češka lipa

Ko se je bivši predsednik čehoslovaške republike dr. Beneš preteklo nedeljo mudil v Clevelandu s svojo soprogo, sta obiskala tudi češki kulturni vrt. Mr. in Mrs. Beneš sta vsak vsadila po eno lipovo drevo v kulturnem vrtu. Mnogo tisoč Čehov in Slovakov je bilo navzočih.

Najdena noga

V neki dumpi na 72. cesti in Kinsman Rd., so našli včeraj odrezano človeško nogo, ki je bila deloma že zgorela. Noga je bila videti, da je pripadala neki umorjeni ženski. Nogo so izročili koronerju v nadaljno preiskavo.

Štrajk premogarjev

Kakih 30.000 premogarjev v državi Ohio bo brez dela ta teden, ker ni prišlo do poravnave med operatorji premogovnikov in zastopniki premogarske unije. Tako se poroča iz C. I. O. krogov iz Columbusa.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.50.
Za Cleveland, po razpisalnicah: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$4.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVECO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 78, Tues., April 4, 1939

Velikonočne misli

"Zveličar vstal je!" je odrešilna beseda, ki jo vsako leto znova čujemo na velikonočno jutro. Noč je minila, nad svetom je zasijala jutranja zarja. Kakor če so strti zimski mrazovi in zopet toplo sonce sijalo v deželi. Jezus, odet z nebesko lepoto, je stopil iz groba smrti, le s svetlobo ožarjene rane spominjajo na dan trpljenja. Grob je odprt, čuvaji so zbežali, med njegovimi sovražniki vlada groza, med njegovimi prijatelji radostno upanje. Resnica je zmaga la nad lažjo, pravica nad krvavim nasiljem. Vsaka njegovih besed je znova potrjena s pečatom njegove božje moči nad življenjem in smrtjo. "Vresnici, ta je Sin božji."

Ne vemo, nad kom naj se bolj radujemo: ali nad Zveličarjem, ali nad seboj. Naša "aleluja" se venomer razlega iz vesele srca, kakor jo tudi naša duhovna mati Cerkev kar naprej rabi, komaj da spregovori nekaj molitvenih besed v pozdrav. Tako pri sveti maši, v dnevni duhovniški molitvi; celo dnevno angelovo čedenje, se zamenja z veselo: Kraljica neba, raduj se! Nebeška Kraljica, aleluja! Podoba Nrovnostalega bo 40 dni na naših oltarjih, z zmagovalnim banderom v roki in šele tedaj bo izginila, ko nam bo še bolj veselo vest oznanil praznični evangelijski vnebovohoda: Kaj stojite in gledate v nebo! Ta Jezus, ki je bil odvzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga videli iti v nebo.

Velikonočni čas je čas veselja. Grob Vstalega prinaša več veselja kakor milijoni zibelk. Kajti tu je bila smrt premagana. "Smrt, kje je tvoje žrelo?" Najhujši jarem, pod katerim zdihujemo ljudje, je smrt, ki jo nosimo s seboj. Naše življenje je neprestano umiranje. Trudimo se, da bi dosegli vrhunec življenja, polno mogoč dobo. Toda mnogi sploh ne splezajo tako visoko, prej jih smrt potegne nizdol.

Drugi, ki se jim posreči, da prekoračijo zenit, pa tedaj šele živo čutijo, s koliko hitrostjo drve proti odprtemu grobu. Ali je mogoče, da more biti človek pri tem vesel? Mar niso vse življenske radosti le plapolajoč odsvit grobne noči? Nikakor pa ne za tistega, ki veruje v od smrti Vstalega. Za tega je življenje potovanje, na koncu katerega ga pozdravlja očetova hiša. Za tega je življenje prehod in smrt le temna vrata, ki vodijo k večni luči. Na velikonočno jutro je izšla ta večna luč zato, da ne žalujemo, kakor tisti, ki nimajo upanja.

Velikonočni čas je čas zmagovalstva. Ne le enkrat se je zgodilo v zgodovini, da je odmeval klic: "Na križ z njim!" Ni bil samo enkrat, da je bil kak rešenik zasramovan in pribit na križ. Nešteto krat je bila in bo resnica in pravica križana. Mu začuden zmigujemo z glavo in ne moremo razumeti, zakaj božja pravičnost takoj v vsakem primeru ne naredi reda. Pri tem ne pomislimo, da bi Vsesveti imel vzroka dovolj poklicati tudi nas, morda celo v prvi vrsti — na odgovor.

Velikonočni čas je tudi čas vstajenja. Čisto veselje hoče najti v človeškem srcu tudi čisto posnažen prostor. Seveda to ne gre brez vere, vera pa ne živi brez neke ljubezni: "Zatorej obhajajmo praznik ne s starim kvasom, tudi ne s kvasom hudobije in malopridnosti, ampak z znaki čistosti in resnice. Cerkev ni brez pomena postavila v velikonočni čas duhovnega obnovenja s spovedjo in Evharistijo. Vstajenja naj ne bi praznovali le simbolično v liturgiji, ampak ga notranje in resnično v sebi doživeli. Treba je umreti, da znova začnemo živeti.

Kakšna radostna aleluja bi to bila, ko bi povsod v krščanskih deželah tako razumeli velikonočno poslanstvo! Milimo si ves narod, ki obhaja resnično krščansko veliko noč in pomete venkaj "stari kvas hudobije in malopridnosti ter v čistosti in resnici doživlja novo pomlad!"

To bi pomenilo mnogo več, kakor pa prehodno navdušenje kaknega evharističnega kongresa; bilo bi to za vsakega v cerkvenem občestvu isto kot vsakoletne duhovne vase. Velika noč bi postala, kar bi morala vedno biti: preroditeljska kopel za vsakega krščanskega človeka. Žal, da je očiščevalni studenec sicer vedno živ in tekoč, mnogi se pa za njegove vode ne zmenijo. Velika noč je za nje le navadni meščanski praznik, je pa praznik krščanskega veselja in zmagovalstva.

"Vstal je!" Kristijani šele tedaj doživijo veselo veliko noč, ako tudi sami vstanejo z Vstalom.

Kaj pravite!

Po našem mnenju je Jugoslavija srečna radi svoje geografske pozicije. Skoro bi trdili, da je absolutno varna pred vsako invazijo kake druge veseli. Ako bi jo hotel pokuzmati Nemec, bi zarožljal s sabljo Italijan, ako bi jo hotel podjarmiti Italijan, bi ne bilo prav Nemcu. Razdelila si je pa ne bosta, ker bi rada oba vso imela. Tako bosta oba gledala, da se naši Jugoslaviji ne pripeti kaj žalega.

Francija je svedano izjavila, da ne odstopi niti prgišča zemlje od svojih kolonij. Gre zlasti za Tunizijo, ki je skoro na zavrte Italije in ki bi jo slednja rada pohamala. No, naj se Italija in Francija sami pomenita za to, mislimo pa, da do kolonij, pa naj bo že Tunizija ali kaka druga, nima ne ta ne ona država pravice in da si jih ta ali ona država lasti po tatinskem pravu.

BESEDA IZ NARODA

Tončka Jevnik, Cleveland, O.

Križev pot Izveličarja

Na Golgoti se vije pot, tja nese težki križ Gospod. V ljubezni mu žari obraz, ko krvavi, trpi za nas.

Na ramah težki križ leži, na njem pa grehi vseh ljudi; pod njimi pada naš Gospod, s krvjo presveto moči pot.

Sovražniki pa bič vihte, z besedo žalijo Srce, ki iz ljubezni do ljudi, pod težkim križem krvavi.

Marija k Jezusu hiti, in prošni grešne nas ljudi: Utrujen je Zveličar že, usmilite se ga ljudje.

Tema od poldne krog in krog, na Golgoti trpeči Bog, s krvjo oblit in poln ran, teptan, pljuvan, zasramovan.

Na križu svetem božji Sin, kraj križa Mati bolečin; bolest je njuna mi porok, da večno božji bom otrok.

Odprte križane roke, na križ so pritegnile me, ljubezni križani v objem, da Jezusa ljubiti smem.

Življenje šlo za nas je v smrt, da raj trpečim bo odprt, ker tja nas vodi le en pot, ki šel po njem je naš Gospod.

Pozdravljen o presveti križ, edini ti nam up deliš, pravičnim milost pomnožuj, krivičnim krivdo izbrisuj.

Lepi spomini iz mladosti

Cleveland (Newburg), O.—Pred nami je zaželjena pomlad, ki prebujala naravo iz zimskega spanja. Vsakdo je vesel o tem času, ko posije spomladno sonce in travca ozeleni. In ob tem času mi pride na spomin vesel dogodek iz mojih še prav mladih let. Kadar se spominam na to, se vselej prav iz srca nasmejem.

Bilo je ravno pred velikonočnimi prazniki. Po vrtu je cvetel prvi lesek, trobentice in vijolice. Topel veter je sušil mokro zemljo. Sonce je s svojimi žarkmi objemalo zemljo. Takrat sem bila stara kakke štiri leta. Sestra mojega očeta je bila šivilja, ki je imela pred velikonočnimi prazniki dosti dela. Saj je skoro vsaka žena ali dekle hotela imeti novo obleko za veliko nedeljo. Takrat se je ušivalo v jopice pušpanove palčke, da se je lepše nosilo.

Koncu našega vrta je bila lepa zelena pušpanova meja, v katero je šla moja teta narezat primerne palčke, da jih ušije v jopice, ali kakor so jim takrat rekli — kočenjake. Ko tako reže, zasliši neko mrmranje. Ozre se in vidi, da se nekakova črna oseba blizu doli po poti in maha z rokami okrog sebe. Sprva je mislila, da mora biti to sama pošast, ker ni še nikdar videla tako črne osebe. Vsa prestrašena prileti v hišo in vsa iz sebe reče moji materi in stari materi:

"O sveta pomagavka! Molite, vam pravim, molite, sam ta rogati gre v našo vas!" Ženske so začele kropiti z blagoslovljeno vodo po hiši, prižgale so sveče in k vratom so zatakile blagoslovljene palce. Vrata so zapahnille, okna dobro zaprle in molile vse, kar so znale. Hudnika pa le ni bilo od nikoder. Začele so se spraševati, kam da je šel. Pri oknih so kukale po vasi, če bi ga kaj ugledale.

Pa pravijo stara mati: "Jaz pa vem, kam je šel, po Jagrovega hlapca je šel, ki je bil sinoči pijan in je preklinjal po vasi. Jaz sem vedela, da bo enkrat prišel

ponj, ki vedno tako grdo preklinja."

Moja mati pa pravijo: "Saj morda pa ni bil ta rogati. Morda je bila samo senca." Teta se pa roti in trdi, da je res videla nekaj črnega in se je gvišala, da je moral biti sam hudobec iz pekla, ki je bil tako nepravdansko črn.

Druga drugo so začele siliti, naj bi šle ven pogledat, pa nobena ni bila toliko pogumna. Nazadnje so pa mene pokropile z blagoslovljeno vodo in mi rekle, naj grem pogledat, če je kaka črna oseba na vasi. Moja mati se je upirala, da bi se jaz podala v tako veliko nevarnost. Stara mati in teta sta pa trdili, da sem jaz še premlada, da bi mi mogel hudoben duh kaj hudega storiti. No, pa so mi dale v žep še malo blagoslovljene soli, pa grem gori po vrtu. Od kašče do vodnjaka smo imeli napeljan žleb, po katerem se je stekala voda v vodnjak. Žleb je bil približno 300 čevljev dolg. Ko pridem do pušpanove meje, ne vidim nič posebnega. Grem do kapelice, ki stoji koncu vasi. Nič posebnega. Grem nazaj proti hiši, pa zagledam nekaj črnega, ki sloni na sosedovi kašči. Stvar je dala nekaj renčanju podobnega od sebe in se malo zamajala, kar je bilo dovolj, da sem jo ucvrla proti hiši. Pod žlebom bi se morala malo skloniti, pa ni bilo časa za to, pa sem tresčila z glavo v žleb, ki je z velikim trusem padel na tla. Zavpila sem na glas, sama ne vem kaj in tema se mi je storila pred očmi. Vendar sem bila še toliko pri moči, da sem tresčila v vežo in klicala mater na pomagaje. Pa vse tiho v hiši. Šele po dolgem času so me prikazale iz podstrešja doli v hišo in me v grozi spraševale, kaj da sem videla. Povedala sem jim trepetaje, da sem videla enega črnega moža.

"Vidite, da je res," je rekla teta, "pa mi niste verjele. Jej, jej, kaj bo, kam smo prišli? Pa vsega je kriva ta sprišana mladina, ki cele noči razsaja po vasi, da mora sam hudobec priti ponjo." Začele so zopet moliti, ker so bile prepričane, da je sam hudobec na vasi. Ko so slišale tisti tresk, ko sem podrla žleb na vrtu, so mislile, da je začela hudoba hišo podirati, ker ne more dobiti v pest nobene žive duše.

Končno je prišel domov moj oče, kateremu so vse tresoce pripovedovale zadevo. Oče so se jim smejali in šli pogledat tisto hudobco. Ker se dolgo niso vrnili, je bil pri ženskah zopet silen strah čes, zdaj jo je pa še oče skupil. Nobena si ni upala iz hiše.

No, končno pridejo oče nazaj in z njimi neki možki. "Vidite," so rekli oče, "to je pa tisti, ki vam je napravil toliko strahu." Možak je bil pijan, da niti govoriti ni mogel. Na klopi pri peči se je prespal. Ko se je zbudil, so mu povedali, kakšen strah nam je napravil. In tedaj se je vse razjasnilo. Bil je to dimnikar, ki se ga je bil po končanem delu nalezl. V takem stanju je šel proti vasi, govoril sam s seboj, kot imajo navado pijanci, in mahal okrog sebe z rokami, kot bi hotel leteti po zraku. Najbrže teta ni nikdar prej videla dimnikarja, zato ga je upravičeno smatrala za samega rogatega iz pekla.

Na ta dogodek se vedno z veseljem spominam, kadar smo v teh predvelikonočnih časih. Takrat v duhu stopim v hišico očeto in na vrt, kjer sem trgala prve spomladanske rožice. V duhu stopim v domačo cerkvico, kjer sem prvokrat slišala prepevati alelujo in kjer so naši zvonovi takolepo doneli. Po tebi vedno hrepene naša srca, draga vas domača. Vsak bi te videl rad še enkrat... Veselo alelujo vsem čitateljcem tega lista.

Apolonia Kic.

Marjanca Kuharjeva, Cleveland, O.:
PO CESTI SRED NEBA

V pomladnem tihem jutru iz sna se prebudim, ko sonce siplje žarke iz daljnih visočin.

Prineslo je pozdrave od ljubljenih doma, a naše bo vrnilo po cesti sred neba.

Pa sonček nič ne reče, le toplo se smehlja, ljubezen v dušo lije, pozdravčke nam razda.

Toplota pa ogreva ledeno mi srce, ker pozna moje želje, zato mu hvala gre.

Zvonovi so zapeli

Zvonovi, ki so se vračali iz Rima, so se s svojo pesmijo, ki se je kot prelesten srebrn lok bočila od kraja do kraja, napolnil vse večerno nebo.

Hiteli so v svoje domovine in njih klic k vstajenju se je dvigal višje in višje in lepše in lepše prav do zlatih zvezd: Vstajenje, vstajenje!

Castljivi stari zvonovi stolne cerkve so svečano blagoslovljali prisluškujočo zemljo, zvonovi katedrale so jim pripeli in, sklonivši se do tal, so skupno zapeli v zboru. Gospod je vstal!

Mali samostanski in šolski zvončki pa so svojo radostno velikonočno pesem tako zmedeno zažuboreli, da jih je bilo v zboru slišati ko dekliške glasove:

Bim-bam-bim, ding-ding-ding, drim-drum, drim drim.

In mali zvončki so prihiteli prav blizu k zemlji, se pomešali med brsteče vejice, dramilili rože iz spanja, zažuboreli preko talečih še potokov, se zavedali ob človeška bivališča, se odbijali od njih in so ko žvenketajoče šipe popadali na tla.

"Mir, mir," so jih opozarjali častljivi stolni zvonovi, "saj bodo otroci še zadosti zgodaj zvedeli za veliko noč!" "Le počasi, počasi," je zabrunda l ponosni, nordijski, katedralni zvon, "saj tudi pomlad še ni tako zrela, da bi bilo treba izvabiti že ljudi na prsto!"

"Toda najlepše," se je oglašil drug zvon, "najlepše je pa vendarle pri nas, kjer se pokrajina tako mlo in nežno smehlja, kjer ti vse stvari tako pristrčno in brez teže prihajajo naproti, kjer so ljudje karkoli je svetlo in sončno. Ko otroci in so zavzeti za vse, Ali poznate procesije otrok, ki hodijo s svečami v rokah ko angeli v dolgih pajčolanastih oblačilih iz kraja v kraj? Kdor še ni videl, kako gori teh tisoč in tisoč luči sredi pajčolanastih oblakov; kdor še ni videl tega velikonočnega blestenja v otroških očeh ta pač ne ve, kaj je vstajenje!"

"Da bi ne vedel!" se je zasmel neki neskončno gosposki, mlad zvon, ki se je po zunanje tako svetil in blestel in tako lepo donel, da so vsi onemeli. "Da bi pri nas ne znali obhajati velike noči! Ali se vam, dragi tovariši, sploh sanja o velikanskem razmahu našega veselja? Čez daljina morja gre moj glas, pa vse kraje se izliva, na milijone blaženih ljudi budi moj glas."

Vsi poparjeni se drugi zvonovi niso upali približati gosposke mu zvonu in le drzni šolski zvončki so se skomolčevali in se gnetli krog njega, češ, ali je njega oklep zares iz čistega srebra? A prav tam od daleč je vsa zavita v rožnato večerno zarjo prihajala daljna pesem nekega zakasnelega zvona. Tako globoko, tako toplo je zvenela pesem, čeprav je bilo občutiti tajno rano v zvonu.

Vsi so se ustavili in ga pričakovali. Prišel je. Nič ni bil gosposki. Prav navaden, težak, podeželski zvon je bil in kar počasi se je zibaje blizal skozi drhteče ozračje.

"Kakšna je pa velika noč pri vas doma?" ga je naglo pozdravil srebrni zvon.

"Moja domovina," je zasanjal tuji večerni zvon in bolečina je bila v njem, "je majhna dežela, ki je že mnogo pretrpela in je vsa v kot postavljena. Visoke, ponosne gore jo obkrožajo in v molitvi pričakujejo jutranje zarje. V dolinah se sredi viharjev in ledu bori teloh za življenje, a ljudje se sklanjajo pod težkim križem in prenašajo trpljenje brez sovražstva in iščejo Boga. Ne poznate teh mojih molčečih ljudi. Le časih zaslišite njih sladko, neskončno mehko pesem, ki se vam zdi, da se smeje, a se le smehlja v odpuščanju.

Ondi bom obhajal veliko noč. Ondi vrh gore me čaka samotna cerkev in cvetoči glog, ondi, kjer le še malo sijajo sonce. In prav v noč in viharje bom zaklical v dolino:

Vstajenje! Vstajenje!"

In zvonovi so začeli mehkeje doneti in peti, ko so se vzpenjali nad tisto pokrajino. Bilo je ko pozdrav v spoštovanju in ponižnem blagoslovu. Zakaj, enega so se zavedali vsi zvonovi; tam, kjer je trpljenje velikega petka najskrenejše, je tudi vstajenje najlepše, saj je ondi Zveličar najbolj blizu.

Blagoslov bajlarja Jerina

Mimo toliko hiš gre procesija, svečana, veličastna in praznična, samo mimo Jerinove bajte je ni nikoli. Jerin je prepričan, da ga zavoljo tega prganja nesreča. Gruntarske njive dajejo po dvakrat toliko pridelka kakor njegove, govedo je tam vse bolj rejeno in še sonce menda sveti tja drugače kakor k Jerinu.

Leto za letom je premišljeval, kako in kaj bi naredil, da bi si pomagal. Skrajša je mislil, da bi stopil kar naravnost v župnišče in povedal samemu gospodu Martinu. Res je Martin hud in strog gospod, kadar govori o pohujanju in pokori, o brezvercih in zavržencih, ki ne bodo nikoli videli nebeskega kraljestva, toliko lepša pa je njegova beseda, kadar slika nebesko veselje izvoljenih. Tedaj bi Jerin gospoda najrajši objel, pokleknil bi predenj in ga prosil, naj ga dvigne v te blažene višave.

Kar k njemu bi torej šel. Korak je meril kratko razdaljo med Jerinovo bajto in župniščem, toda pred cerkvijo se noga upre in noče nikamor več. Ali je Jerin postavljen fari, da bi jo učil in vodil, ali gospod Martin?

Da, to je vprašanje, ki Jerin ne more odgovoriti nanj! Treba je na vsak način poiskati kak posredniški ovinek. Še med čistimi dušami in Bogom so svetniki posredniki, zakaj bi Jerin ne našel koga, ki bi posredoval med dušnim pastirjem in med njim!

Bajtar pomišlja. Ta in oni bi bil pripraven, toda kdo naj mu zaupa? Vsak ima zaplato zemlje. Ko bi se procesija nagnila tako, da bi šla nekaj korakov tudi po Jerinovem svetu, bi bili

najbolj izbrani prikrajšani. Samo Lona, samica, ki nima bajte niti krpe zemlje, ta bi bila pripravna. Pravijo, da je dolgo zapisana, seve, tako govore, da kdo naj pove, ali je res. Koč je dosti hodila po svetu. Jerin pomagaj, zdaj je vse to minilo. V leta že leze in kri se je umirila v njej. Nemara bi res bila prava.

"No, kako je kaj. Jerin je oglašil dinarica, ko je bil najbolj zatopljen v svoje misli. Jerin se zdrzne. Kakor ugrabljeno:

"Bi, ali ne bi? Bi, ali ne bi? Pa je Lona zgovorna, tako domače se zna pomenkovati, ji mora Jerin naposled zaupati svoje srce.

"Viš, viš," pravi ženska, kaj mi nisi že prej tega povedal? Kakopak, kdo pa je potreboval božjega blagoslova, če ne ti, danes pojdem in povem. Vsi mi, da bo pomagalo, samo ni me obupaj!"

Jerin strmi, Lona pa hiti na ravnost k županu, ki se je že od go jezil, da mu otroci ob procesijah skokljajo njive in travnike. "Glejte," pravi, "oče župan, kako si tu lahko pomagata. Veste naj zavije procesija na no pot in odtod po Jerinovi spet na vas."

"Pa Jerin je vendar tak samak," se smili županu.

"Nič ne de, oče župan, sam tako želi," se muza Lona. "Te želje mu vendar ne boste rekli. K gospodu bi stopili in ključarji naj bi prišli."

Župan si ni dal dvakrat premisliti, bil je bil zadovoljen, in tudi ključarji se niso uprli, Jerin pa je bil ves blažen. Je župnik oznanil z lece, da je de odšel vsako leto procesija in to, potem pa po stezi zvečer rinov travnik nazaj na vas.

"Bog bodi zahvaljen," je ležno sklepale roke, "to so ljudje, ki tudi ubožcu kaj privošči, bim te dobrote."

"Tega ti pa ne verjameš," smehlja Lona. "Moški ste kar ko. Govorite že, potem pa. "Pa pridite k meni, če hoče boš najbolj videla!" se razgleda Jerin.

Lona se namehne. Čez dni neseta oklice v župnišču, veliki pondeljek pa bo Lona na svojim poznim letom že Jerinka.

"Kadar pride v hišo blagoslov, se pripelje s parom konj, smeje Jerin, ko pripoveduje svoje sreči. Sosedje se smehljajo in so zadovoljni. Še sam župan je mehak, češ:

"No, ta nam ne bo na staro v breme. Če drugega ne, bo streho in kot imela pri Jerinu. Može kimajo, bobnajo in stpi po mizi in žele še obilo takih blagoslovov na vas."

IZ DOMOVINE

—V Ljubljani je umrla Marija Schau, mati žene upravitelja botaničnega vrta v 85. starosti.

—V Ribnici je po dalji bolezni mirno v Gospodu zaspal g. Turk, odvetniški uradnik.

—V Vovnem mestu je mirno v Gospodu zaspal g. Franc štejni strojevodja državnih železnice v pokoju.

Pošteni nasveti

Gledati težkim problemom v obraz, prebrskati bečdnost za svoje, je fundamentalno skrb moramo ne družine. Mnogo naših prijateljev in sosedov je obrnilo do nas po nasvete. Ako je kakšno težavo, ki jo gledate pogrebe postrežbe, se brez skrbi obrnite do nas. Z veseljem vam bomo razložili vse podrobnosti.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM ROJAKOM IN ROJAKINJAM

LOUIS FERFOLIA

SLOVENSKI POGREBNIK

3515 E. 81st St.

—Dnevna in nočna postrežba—

Louis Ferfolia
Slovenski Pogrebnik
3515 E. 81st St.
—Dnevna in nočna postrežba—

Otok na cesti

Na cestnem križišču je stal Stiskal se je k zidu, da bi bil ljudem napoti. Veli je iztezal, toda le malo je segel v žep in mu vrgel. Kadar je bilo malo je pel. Čuden, presunjen je bil njegov glas. Težko je pozabil, kdor ga je Neč, ko je bil že po večer, in je le še malo zašlo v našo ulico, sem stražnika, ki je stal pri takoj ga nekaj izpraševal. Opat, pretrgano mu je otrok "Kaj je?" sem se vmešal v pogovor. "Denar so mi vzeli," je začel otrok. "Štel sem, ko sem nabral, tedaj pa je nekdo, in mi iztrgal čeno, kjer sem imel denar." "Kaj je?" sem se vmešal v pogovor. "Denar so mi vzeli," je začel otrok. "Štel sem, ko sem nabral, tedaj pa je nekdo, in mi iztrgal čeno, kjer sem imel denar."

stetje, je morala ves dan delati kakor črna živina. Vojne je bilo konec in izgubila je še podpora. Otroci pa so rasli. Obledeli jih je bilo treba in jih nahraniti. Delala je od jutra do večera in še v noč.

Bolezen je prišla v hišo. Najstarejši — sedem let mu je bilo takrat — je legel in ni več vstal. Preveč izstradan je bil, da bi se bil mogel pozdraviti. Za zdravnika ni imela denarja. Prej je spala vsaj po nekaj ur, zdaj pa je tudi te prebedela in predremala ob otrokovi postelji.

Otroka so odnesli. Ni jokala. Rešen je bil in ona tudi. Preveč je bilo že trpljenja, da bi bila mogla misliti na solze. Leta so jih vzela. Le mora je ostala in jo grizla.

Pospravljala je po hišah, delala na vrtovih, na njivah. Takrat je bilo drugemu osem let.

Nekoč je odšel od doma. Kam? Nihče ni vedel, nihče ga ni mogel najti. Kdo ve, kam ga je zaneslo? Kakor bi se bil v tla vdrl, je izginil.

Ni jokala. Delati je bilo treba in pri delu ni joka.

Najmlajši, Benjamin, je rasel. Hodil je z njo. Ko je plela na njivah, je letal za metulji, ko je ribala po hišah hodnike, je gledal skozi okna v daljave. Tako lepe so se mu zdele in tako vabljive. Kolikokrat je rekla mati sama pri sebi:

"Bog ve, kaj ga žene. Prav

tak je, kakor je bil drugi. Isti kri. Ali je nekaj ciganskega v njem? Tudi drugi je sanjaril v daljave: morda ga je potem kri premamila in je šel bog ve kam. Morda je šel nekam prav daleč. Morda je srečen in se vrne. . . ."

Kakor pajčevina so se ji razprezale misli. Ko jih je bilo preveč, jih je udušila. Toda vrnilo so se nove, ko ga je spet videla, kako sanjari ob oknu.

"Vsaj ti mi ostani!" mu je rekla. Ni je razumel. Premlad je bil še. Takrat mu je bilo šest let. Še v šolo ni hodil.

Jeseni, ko je dobil knjigo in tablico, je mati že kašljala. Čutila je, kako ji neznana pošast piše kri. Kapljo za kapljo. Vsak dan več. In s krvjo je šla moč. Kaj ji je bilo prej troje nadstropij! Zdaj je le še s težavo prilezla do vrha in celo ji je pokrival mrzel pot.

On pa je hodil v šolo. Ni videl krvavih sledov po tleh, ni videl kapelj krvi, ki jih je mati skrivala v robec.

Nekega jutra se je odpravljala v šolo. Tedaj je mati iznenada sredi sobe omahnila in zdrknila na stol.

"Ostani doma, Benjamin," mu je velela.

"Zakaj ne bi šel v šolo? Tako lepo je tam."

"Ostani, mama je bolna. Hudo je bolna. . . ."

Ni vedel, kaj je bolezen. Ni videl, kako je umiral naj-

starejši.

Ostal je. In potem še drugi dan in še tretji.

Mati je poleževala. Časih je malo vstala, da se je privlekla k ognjišču in kaj skuhalo. Potem tudi kuhati ni bilo več kaj. Lakota je široko odprla oči.

"Mama, lačen sem. . . ."

"Še skorje kruha ni pri hiši, Benjamin, moj najmlajši. Še dinarja nimava, da bi si ga kupila."

"Kaj bova kar lačna?"

Ni mu odgovorila.

Drugo jutro ga je poslala na ulico.

"K zidu se stisni in prosil denarja. Pesnice poj. . . ."

"Pesnice? Kakšne pesnice? Saj jih ne znam."

In naučila ga je pesmic o polju, o rožah, o solne.

Potem je hodil otrok pet na ulico. Težko ga je pozabil, kdor ga je čul. Noge so mu primrzovale k ledenim tlom. Roka mu je drhtela, vsa rdeča je bila od mraza. Prosila je. Tako malo jih je bilo, ki bi jo bili videli. Se dosti manj tistih, ki bi segli v žep.

In potem je prišel človek, ki ga je okradel.

Vsak dan sem šel mimo njega. Vsak dan sem videl prosočo roko. Potem ga pa nekega dn eni bilo več.

Bog ve kam ga je zaneslo. Morda mu je umrla mati, morda se je potem spet zbudila v njem kri, da je šel še on, Benjamin, najmlajši, v svet za drugim. Kdo ve?

Lovski čuvaj—žrtev divjega lovca

Lovski čuvaj Jože Odlazek iz Zagorja pri Dolih pri Litiji je bil v službi g. inž. Žmuka iz Hrastnika. Preteklo nedeljo je šel s svojim 12 letnim sinom Francetom, da pregleda svoje lovske revirje, ker so se vedno pojavljali divji lovci.

Kmalu je zagledal dva mlada fanta s puškama v rokah. Odlazek je dvignil svojo puško in zaklical fantoma, naj obstane in odložita orožje. Fanta sta ubogala, odložila puški in nato zbežala v gozd. Lovski čuvaj je pobral puški in krenil s sinom proti domu. Ko je šel skozi Dole, je pokazal ljudem zaplenjeni puški. Ljudje kar verjeti niso mogli, da sta divja lovca iz uglednih kmečkih družin in sicer Anton Okrajšek in njegov prijatelj Vilko Božič. Ko je prišel Odlazek domov, se je z družino, ki šteje pet otrok, kmalu podal k počitku.

Proti večeru pa so se priplazili k Odlazkovi hiši fantje, od katerih sta bila dva oborožena s puškama. Navalili so na hišna vrata in zahtevali, naj Odlazek vrne puški, ki ju je zaplenil. Odlazek jim je odvrnil, da pušk ne da in da jih bo izročil orožnikom; tja naj jih gredo potem iskat. Pozval je skozi okno napadalce naj se odstranijo, sicer se bo branil s puško. Ko je to spregovoril, je počil strel, ki je zadel Odlazka v desno senco. Puška, ki jo je imel Odlazek

v rokah, je padla skozi okno na tla, sam pa je omahnil nazaj v naročje svoje žene in pri priči izdihnil. Vsa družina je zaplakala, napadalci pa so se razbežali na vse strani. 15 letni Odlazkov sin je odhitel v vas Sv. Križ, kjer je najbližja orožniška postaja, kjer je povedal, kaj se je zgodilo. Orožniški komandir g. Slak je takoj odšel s svojimi orožniki za napadalci. Proti jutru so našli puško, s katero je bil ustreljen Odlazek Ugotovili so da je puška last Antona Lavriča. V njegovi družbi so bili še Anton Okrajšek, Rudolf Škoda in Avgustin Anžič. Orožniki so kmalu aretirali Okrajška in Lavriča, ki sta priznala

zločin. Okrajšek je organiziral napad, Lavrič pa je ustrelil lovskega čuvaja. Lavrič je povedal, da je za strel porabil nasekane žeblice, zato je imela krogla tako moč, kakor dum-dum krogla in je nesrečnemu Odlazku raznesla vso glavo.

Pokojni Odlazek je bil star 49 let in so ga vsi spoštovali zaradi vestnega službovanja. Za njim žaluje žena in pet nepreskrbljenih otrok.

ČESTITKE

JOE ZELE & SONS

k otvoritvi novega pogrebne doma

Venetian Blinds zastore je preskrbela

VENETIAN BLINDS CO. OF AMERICA

JOE LOZER

1058 Addison Rd.

ENdicott 3340

Čestitke od

GLENVILLE LUMBER CO.

10646 Leuer Ave.

GLenville 0171

Ves les za stavbo je bil preskrbljen od naše tvrdke.

Čestitke od

A. GRDINA IN SINOVI

15301-7 Waterloo Rd.
KENmore 1235

6019 St. Clair Ave.
HENderson 2088

Preproge in pohištvo je preskrbela naša tvrdka.

Čestitke od

SMITH & OBY

6107 Carnegie Ave.

ENdicott 5121

Napeljava za gorkoto in prezračenje je bilo izvršeno po naših izvežbencih.

Čestitke od

SUPERIOR LITE CO.

1193 E. 105th St.

CEdar 0540

Električno napeljava kakor tudi svetilke je preskrbela naša tvrdka.

Čestitke od

RASTETTAR CHAIR CO.

Fort Wayne, Indiana

Stole je izdelala naša tvrdka v veliko zadovoljnost.

Čestitke od

GREEN & CO.

10617 Earle Ave.

GLenville 4863

Streha dovršena od našega podjetja.

Čestitke od

CLEVELAND WINDOW GLASS & DOOR CO.

Center and Spruce

CHerry 6800

Les za notranjost in vrata je izdelala naša tvrdka.

Čestitke od

JOSEPH MERSEK
STAVBENIK

18701 Kildeer Ave.

KENmore 2863-R

Mi smo sezidali in dovršili poslopje.

Čestitke od

THE GEITZ INSULATION CO.

12626 Superior Ave.

GLenville 1022

Mi smo zapažili in dovršili izolacijo.

Čestitke od

COLLINWOOD SHALE BRICK & SUPPLY CO.

16220 Saranac Rd.

KENmore 2200

Opeka in gradbeni material je bilo preskrbljeno od našega podjetja.

Čestitke od

JERRY GLAVAC

1052 Addison Road — HENderson 5779

Vse kleparsko delo smo mi dovršili

Čestitke od

ADDISON TILING CO.

3103 Mayfield Road — FAirmount 1124

Mi smo preskrbeli in položili porcelan plošče

Čestitke od

ANDREW HABRLE

20740 Nauman Ave.

Izvršil cementno delo

Čestitke od

GENERAL GLASS & LUMBER CO.

6101 Carnegie Ave. — HENderson 6100

Ozledala in oprema

Čestitke od

FRANK KLEMENČIČ

1051 Addison Rd.

HENderson 7757

Mi smo barvali in dekorirali notranjost.

POSEBNO VABILO na otvoritev nove kapele

452 E. 152D STREET

Slavno občinstvo se vabi, da si ogleda najbolj moderno stavbo, katera bo v poslugo v slučaju potrebe. Odprto bo občinstvu na ogled

OD TORKA 4. APRILA DO PONDELJKA 10. APRILA

Ob priliki obiska bodo oddane tri krasne nagrade.

Naš pogrebni zavod posluje skozi 30 let v največjo zadovoljnost jugoslovanskemu narodu.

Josip Zele in Sinovi

6502 ST. CLAIR AVE.

ENdicott 0583

POGREBNI ZAVOD

452 E. 152d STREET

KENmore 3118

Tilkina cvetna nedelja

Zunaj se je dramila pomlad in vse je kazalo, da se tudi v Tilkinem srcu spet svita. Od kar jo je udarilo življenje s smrtjo njenega Andreja, ki mu je bila darovala svojo cvetočo mladost, še niso njene oči bile tako jasne kakor to pomlad. Včasih je celo lahno, komaj slišno zapela in se nasmešnila.

"Bog bodi zahvaljen," je upala v svojem srcu stara Anžonka, Tilkina mati, "nemara je končno vendar prebolela."

Žarek upanja je zagorel v materinih očeh, ko je skrivaj motrila hčer, ki je na vrtu ob potoku ogledovala mačice na vrbi, kakor da izbira najlepše mladike za butaro. In z mehko otožnostjo je mislila na ves ta neskončno strupeni čas, ko je bila, legla kakor mora na hišo in srca nesreča, ki je planila vmes, ko se je hčerki nasmešnilo življenje z najbolj rožastim smehljajem.

Komaj dobrih osemnajst let je bilo tedaj Tilki, ko ji je Glivarjev Andrej dejal, da ne mara in ne more živeti brez nje. Glivarjeva domačija tamle za Razdrtjem stoji malo na samem, a je vendar udobna in vabljiva. Trdna kmetija, zarasli gozdovi, gladke seno-žeti in lepe njive, pred hišo pa vrt, ki ga mora biti srce veselo!

Dobrih šest let je bil starejši od Tilke, fant pa tak, da ga je moral biti človek vesel. Anžonka ni nikoli opazila, da bi se bil kaj dosti smukal okrog Tilke. Kar na lepem, takole po večernicah, je stal na Anžonovem dvorišču, češ:

"Bog daj, mati Anžonka! Sem prišel malo gledat, kako se kaj ravna."

Tilka, ki je bila prav tedaj stopila na prag, je zardela in se naglo umaknila, Andrej pa je spregovoril malo o letini in vremenu, potlej pa brez dolgih ovinkov:

"Vse bi se nekam šlo, le samote se človek naveliča, posebno zdaj, odkar so nam na meji tako zagradili svet. Kakor se človek gane, je koj na italijanski meji, zato je najbolj prav, če ostane kar lepo doma. Le to je smola, da mi je samemu malo dolgčas."

"No, tebi pa vem, da ne manjka družine," se je namuznila Anžonka, Glivarjev pa:

"Čisto nič še nimam. Sem že mislil in gledal, pa nisem mogel najti nič pametnega."

"Oh, ti ubožec ubogi," se je šalila Anžonka, "ko bi ti mogla jaz kako pomagati..."

Preden je prav izrekla, je Andrej že poprijel:

"Le varujte se, mati da vam ne bo žal besede. Saj veste, kakšni smo za Razdrtjem, da brž jemljemo vse kar za res."

V smehu ga je povabila v hišo, kjer ji je razložil, da je že nekaj omenil tudi Tilki sami.

"Pa je bila tako bodeča," je zadovoljno mežikal, "in se ni marala nič kaj dosti meniti. Naj se kar z materjo pogovorim, je dejala. No, sem mislil, če je tako, pa kar stopim k Anžonovim."

Materi se je iskrilo v očeh. Postregla je nepričakovanemu gostu kakor rodnemu sinu in naposled poklicala tudi hčerko, češ:

"Tak sta se kar skrivaj zmenila? Jaz sem pa zmeraj mislila, da si še otrok."

"Kakopak," je brž pomagal Andrej dekletu iz zadrege, "zato sem se Tilki tudi ponudil za varuha."

Nato so se pomenili. Vse je bilo tako presrečno domače in iskreno, kakor da je že od vekomaj določeno tako. In ni trajalo dolgo, ko je vedela že vsa soseska, da pojde Anžonka.

nova Tilka pomladi k Glivarjevemu mlado.

Jo, kako se je tisti čas deklet spreminilo! Vse ji je iz vabljal samo pesem in smeh. Pusti jesenski in še bolj dolgi zimski večeri so minevali in brzeli kakor prijetne sanje. Naj je bilo delo kdaj še tako težavno naj je pritiskala skrb ali kakršnikoli tegoba, Tilka je vse premagala in predpila s svojo vedro pesmijo.

Andrej je prihajal poredko, češ:

"Ne kaže, da bi se po nepotrebnem ljudem preveč dajala v zobe. Midva veva, kako je, drugih pa to nič ne boli in ne skrbi."

Materi je bilo vse to silno všeč.

"Če me vse ne moti," je Anžonka pomladi večkrat ponavljala hčerki, ko sta trebili po senožeti, "boš lahko srečna. Na taki domačiji je lahko gospodinji z zavezanimi očmi."

Tilka se je veselo nasmihala. Ni ji bilo toliko za domačijo kakor za Andreja.

In se zgodi, da jo včasih obide kakor vrtoglava opojnost. Kakor srna plane, objame mater in hoče zaplesati z njo.

"No, no, pa si se malo zmotila," se med smehom otresa mati Anžonka Tilkinega objema, "saj nisem Andrej!"

Oh, ko ima pa Andrej tako malo časa! Zmerom se mu mudi. Ona bi se rada še toliko pomenila z njim, toliko bi mu rada povedala. Seve, kadar pride, ji zastane beseda, to je res, toda kakor hitro spet izgine za ogrom, ga začne srce klicati in se zdi Tilki, da bi mu morala povedati nič koliko važnih in nujnih reči.

Kakor pa je bil Andrej vedno sredi dela, se je vendar naletelo, da sta se cvetni tedni srečala v trenutku ko je v njenem srcu najbolj prekipela sreča in tista čudovita opojnost, ki jo pozna samo nedotaknjena mladost.

Popoldne sta se srečala na prisojni rebri, ko je sonce božalo mlado cvetje in zelenje. Andrej je bil ves nemiren, v Tilkinih očeh pa je gorelo, kakor da so se vse zvezde z najbolj jasnega neba preselile vanje. In ko sta govorila, je zdaj njemu zdaj njej obtičala beseda, dokler ju ni prešinil plamen tistega nepojmljivega razkošja.

Ko se je Tilka nato zavedla, je imela solzne oči.

"Ali ti je žal?" jo je Andrej nežno privil k sebi.

Dekle je odkimalo, vendar je drgetalo kakor sproščena vzmet.

"Nič se ne boj," jo je po božal po kostanjevih laseh, brž po veliki noči opraviha in prideš k nam za vse življenje."

Govoril je toplo, a vendar nekam zamolklo in svečano. Tilka je občutila zdajci vso usodno resnobo tega trenutka in je zadržala:

"Če boš lahko srečen z menoj, Andrej, se ne bojim niti same smrti."

Rekla je kar tako, ker se ji je zdelo, da mora izreči kaj pametnega in resnega, fant pa jo je tesno objel, češ:

"Le kdo bi zdaj mislil na smrt, ko se nama odpira življenje!"

Ali jima je bila zla usoda nevoščljiva? Kdo ve? Andrej je dan kasneje vozil bukove hlode iz gozda. Ko sta s hlapcem nakladala, je šlo gladko do večera. Še zadnji voz sta naložila in dobro preplela z verigami, da je bil Andrej kar zadovoljen, ko je ukazal hlapcu:

"Kar poženi, jaz bom pa malo poprijemal, ko je slaba pot."

Konji so potegnili, voz je zaškripal nenadoma pa je zvenčje jeknilo. Na prednjem

koncu je počila veriga in v zaletu oplazila Andreja naravnost na sence. Komaj je kriknil ko je že v krvi omahnil, težki bukovi hlodi pa so se hudobno usuli nanj in ga strli in pokopali pod seboj. Hlapec je planil, toda Andrejeve oči so v negibni grozi strmele nekam daleč. Srce je še utripalo, ko je hlapec mladega gospodarja rešil smrtne zagode. Preden pa je mogel priklicati ljudi, se je tudi srce umirilo. In gospodar, ki je še pravkar sanjal o razkošni sreči, ni terjal zdaj od lastnega doma ničesar drugega več kakor skromen prostor za mrtvaški oder.

Tilka je jokala in žalovala. Toliko da ni omahnila v jamo, ko so pogrebci izročali krsto z Andrejevim truplom drugi vesti in materi zemlji. Pesem je utihnula pri Anžonovih.

"Zakaj, le zakaj moram biti prav jaz tako strašno zavržena in nesrečna, mati?" je dan za dnem ponavljala Tilka.

Mati je skušala tolažiti. "Smrti se nihče ne ogne. Božja volja je taka. Potrpeti je treba."

Ah, kaj, ko je beseda samo diha, ki ne more pobožati njenega srca! Tilka je topo strmela v daljo in odgovarjala materi na vse samo:

"Kaj, ko ne veste, kako je! Saj vam ne morem povedati njegovega očeta!"

mati."

Kljub temu je mati prekmalo izvedela, kako je s hčerjo. "Vsaj na otroka misli. Tilka."

O. ona je mislila nanj z ljubeznijo in žgočo bolečino hkratu! V taki sreči je bil sirotek spočet, pa bo že ob prvem kriku na svet brez očeta in še nadih sramote ga bo spremljal! Le zakaj ni smrt rajši izbrala nje za svoj plen!

Tilka je hujšala in bledela. "Oči si bo izjokala," so rekli ljudje in jo resnično pomilovali. Ko pa je minil njen čas je v bolečini zaman čakala, kdaj zasliši glas svojega otroka. Dete je bilo mrtvo.

Tedaj je zagorelo v Tilkinih očeh. Zmedene so bile njene besede, zmedene kretanje, vse kakor v mraku. Ko je vstala, je mati končno z grozo spoznala, da je njeno ljubljeno objel tisti strašni mrak, ki ga ne prežene niti najbolj vroče sonce sredi poletja.

Kje je že ta čas! Leto, dve, kdo naj to ve, materi se zdi neznanska brezkončnost. Saj ji je Tilka ves ta čas pomagala pri delu, toda včasih jo je nenadoma obšlo in je kar na lepem vse skupaj popustila ter odhitela zdaj sem, zdaj tja, češ:

"Otroka mi vrnite, zverine, če ste že res morali umoriti njegovega očeta!"

Zavila je kdaj v župnišče, drugi v šolo, k orožnikom, na k graničarjem ali tudi čez pošto, najrajši pa na mejo k italijanski straži.

"Le ne mislite, da bo kdaj moj otrok vam pokoren," je dopovedovala Italijanom, ki so jo poslušali z začudenjem in brez razumevanja, "mu že povem, kako in kaj, kakor hitro ga zagledam. O, gospodje, mati najde svojega otroka tudi devet sežnje globoko pod zemljo! Se vam že še povrne, čeprav se mi danes režete!"

Dan za dnem je bilo tako, to pomlad pa se je pričelo Anžonki zdeti, da se Tilki spet svita. Iz oči ji je izginil tisti grozničavi blesk in tudi kretanje so bolj mirne.

"Sam Bog me usliši!" vzdihne mati, ko takole motri hčer, ki ob potoku ogleduje vrbe.

"Ali boš narezala za butaro?" ji previdno stopi naproti.

Tilka se ozre. Videti je zamisljena, vendar popolnoma mirna.

"Ali je že cvetna nedelja?" pravi kakor iz sanj.

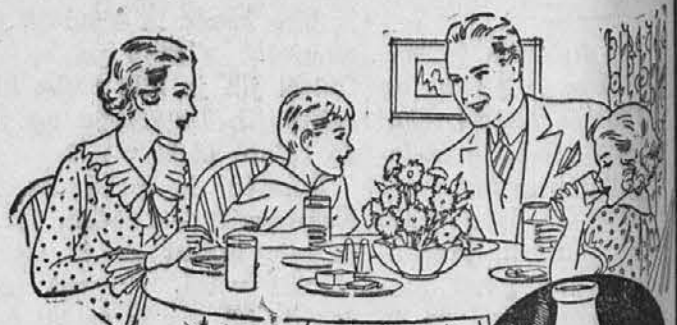
"Kakopak! Prva, ki pride."

"Potem pa že," priklama hči.

"Sem skoraj pozabila, da že greje sonce."

In začne rezati vrbove mladike. Kmalu jih je za dve butari.

(Dalle na 6. strani.)

WILLOW FARMS DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA
ROSE URBANČIČ, lastnica

Zelim vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in se toplo priporočam še zanaprej.

1172 Norwood Rd.

VESELE
VELIKONOČNE PRAZNIKE
ZELIMO
VSEM
ODJEMALCEM
IN
PRIJATELJEM

PAULIN'S SERVICE
vogal St. Clair Ave. in
61. cesta
ATLANTIC GASOLIN
Vse, kar potrebuje vaš avto,
dobite pri nas.
Se toplo priporočamo.

Veselo Alelujo vsem Jugoslovanom želi

JOHN BUKOVNIK

VAŠ SLOVENSKI FOTOGRAF

762 E. 185th St.

Kenmore

Slika je trajen spomin in najboljši prijateljski dar

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

ANTON GUBANC

16725 Waterloo Rd.

Velika zaloga in izbira spomladnih oblek za ženske in otroke. Najtrpežnejše perilo za moške in dečke

Vesele velikonočne praznike želi

JOHN MAVSAR

SLOVENSKI GROCERIST in MESAR

23751 St. Clair Ave.

Najboljše sveže in prekajeno meso ter vsa grocerijska po nizkih cenah.

DELIKATESNA TRGOVINA

FRANK IVANČIČ

15416 Saranac Rd.

želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike. Najboljše blago in nizke cene.

Veselo Alelujo vsem odjemalcem in prijateljem želi

JOHN PAULIN

MOBILGAS & OIL SERVICE STATION

vogal 152. cesta in Waterloo Rd.

Vsa postrežba za vaš avtomobil po najnižjih cenah

ANTON PETKOVSEK

SLOVENSKA GOSTILNA

965 Addison Rd.

ZGANJE - PIVO - VINO

Vesele velikonočne praznike želim odjemalcem in prijateljem.

ENDICOTT

Vesele velikonočne praznike želi vsem rojakom
Jugoslovanom

DEMSAR
BUILDING CO.

15723 WATERLOO RD.

Joseph Demšar, lastnik

EDINI SLOVENSKI STAVBENIK

za splošno graditev

Izkustva v gradbenih delih nad 27 let. Naše delo uživa sloves ličnosti in trpežnosti po nizkih cenah.

Kadar mislite graditi, pokličite nas za informacije in nasvet.

Kenmore 7177

VESELO ALELUJO

vsem prijateljem in znancem želita

MR. in MRS. AUGUST F. SVETEK
478 E. 152d St.

Šla je v Francijo . . .

Bilo je pred cvetno nedeljo. Sijalo je toplo aprilsko solnce. Na vrtovih so cvetele češnje, trava je bila žametno zelena.

Na pragu Balazeve hiše so sedeli otroci. Francek je šel šest let, Marička štiri, Anica pa tri. Najmlajši, ki ga je držal Francek na golih kolenih, ni imel niti leta. Balazeva hiša je bila najmanjša v vasi, s slamo krita, postavljena iz blata in desk, kakor jih stavijo mnogi v zadnjem času, ki hočejo stanovati v svojem, četudi še tako slabo. Nekje na strehi je klopotala škorklja. V daljavi se je slišala soboška cerkev.

Ana je hodila z rdeče obrobjenimi očmi iz sobe v kuhinjo, desetkrat jemala v roke eno in isto reč, da jo je potem odložila nekam na klop ali na posteljo. Naredila je pogodbo za dve leti. Rajši bi počakala po veliki noči, a kaj je treba iti takoj, sicer ji prevzame mesto deset drugih, ki bi bile srečne da so sploh prišle na vrsto, četudi na samo veliko noč. Občutila je, kakor de leži mrtvi v prednji sobi. Ni se upala glasno govoriti. Nesla je škap v hlev in ga postavila pred telico, ki je bila žejna. Pobožala jo je po rdečkasti dlaki. V grlu jo je nekaj stisnilo. Sklonila je glavo. Naglo se je okrenila in šla iz hleva.

Dve leti . . . čutila je slabost v rokah in v celem telesu, da bi najrajši sedla in si s predpasnikom zakrila obraz. Češnja ob prelazu je bila vsa v cvetju. Zgodaj je nastopila pomlad . . .

Franc je zapeljal voz na dvorišče. Zdaj je pregledoval vprego. Ni bil obrat. Vdrte oči so se mu svetile. Na njem je bila njegova edina tako zelo obnošena vsakdanja obleka. Ana se je s praga ozrla vanj in spet jo je v grlu stisnilo in po vsem telesu jo je obšla slabost.

Ah, dolgovi! Če v teh dveh letih ne zasluži dovolj, bo domaćija prodana.

Ure so naglo tekale. "Ob dveh že moramo iti," je dejal mož in jo pozorno pogledal. Ze dolgo je ni gledal tako.

"Ob dveh bo zadnji čas," je rekla tiho in šla v sobo.

"Kam greste, mama?" je vprašala Francek in se je prijel za krilo. Pogladila ga je. V očeh se ji je zasvetila solza. "Priden bodi, Francek," je rekla. Vzela mu je otroka, ki ga je nerodno držal na rokah in ga pričela dojit.

"Adamova in Gejta se bost okupaj peljali," je rekel mož, ki je stopil v sobo.

"Njima je lahko. . . Ni mata otrok. . ."

Mali ji je zaspal na rokah. Položila ga je na posteljo. Potem se je začela naglo oblačiti. Francek in Marička sta jo boječe gledala izza mize.

Anica je zajokala. Na steni je tiktakala ura. Kazalca sta hitela, naglo so minevale minute.

Oče je oblekel nedeljski jopič in odložil predpasnik. Zda j sta bila sama v sobi. Ničesar si nista imela več povedati. Dala sta si roke, dve tri minute sta stala drug ob drugem, zbita, trudna oba polna besed, ki jih pa nista mogla izpregovoriti.

"Pametna bodi, Ana," je dejal naposled in izpustil nje-roko.

"Na otroke pazi. . . je zakajala.

Ura je udarila dve. Naglo sta se poljubila. V veži so jokali otroci. Vzdignila je Anica v naročje. Objela je Francek in Maričko. Čudno se je vse majalo pred njo, ko je šla proti vozu. Posegla je v

žep in si pritisnila robc na usta.

Kravi sta potegnili. Pridružila sta se procesiji, ki je že romala peš, na kolesih ali na vozovih proti Soboti.

Ozrla se je. Tedaj sta planila z dvorišča Francek in Marička. Francek si je tiščal pest v usta in vpil. Paralo ji je ušesa. Spomnila se je, da ne bo nikogar, ki bi spekel potico za veliko noč in pobarval pirhe otrokom. In tudi ona si je zarila pest v usta. Od Novakih je oba otroka za roke in jima prigovarjala. Ani se je zdelo, da sliši njen glas: "Mama pridejo nazaj. . . kmalu pridejo nazaj. . ."

Dve leti. . . Nekje daleč na francoskem posestvu bo molzala krave, hranila svinje in okopavala krompir. . . Pa saj ne gre sama. Dvesto ljudi se danes poslavlja, tik pred veliko nočjo. . . Tudi ti ne bodo okusili žegna, tudi ti gredo za dve, tri leta. V dolgi, žalostni procesiji se je premikal Anin voz proti Soboti, kjer je že čakal dolg vlak za prvi transport v Francijo. . .

—Idrija. — Utonil je 42-letni rudar Franc Pavlovič. Njegovo truplo so našli čez 2 dni. Za vzrok nesreče še ničesar točnega ne vedo.

—Sežana. — Za novega župana (podesta) je bil imenovan Antonio Gerbelli (Gerbelž), ki je že prej začasno vodil občinske posle kot občinski komisar.

DNEVNE VESTI

Daladier za ponovno izvolitev Lebruna

Paris, 3. aprila. Minister-ski predsednik Francije je danes izjavil potom radia, da če bodo Francozi ostali zedinjeni, da bo izključena vsaka vojna. "Mi vsi želimo mir, svobodo in dostojanstvo," je rekel Daladier. "Francija je pripravljena zavreči vse agitatorje zločinov in nerada." Ob istem času je Daladier sijajno govoril o predsedniku francoske republike Lebrunu, in v političnih krogih smatrajo to kot nekako zahtevo ministerskega predsednika, da se Lebrun ponovno imenuje predsednikom francoske republike. Franco-ski predsednik je izvoljen za dobo sedmih let in ustava ne prepoveduje, da bi bil vdru-gič nominiran. Izvoli ga senatna zbornica parlamenta.

Rusija ne veruje obljubam Francije in Anglije

Moskva, 3. aprila. Angleška vlada menda nima "poštenih načrtov," ko je naredila pogodbo s poljsko republiko, da pride Anglija Poljski z vojaško silo na pomoč, ako bi bila Poljska napadena od strani Nemčije. To je mnenje ruskega sovjetskega časopisja, ki pravi, da bo Rusija čakala "nadaljnjih dogodkov" predno se bo mogla prepričati o istinitosti angleških obljub. "Videl smo padati države," pravi rusko časopisje, "ne da bi Francija ali Anglija le z mezin-cem se premaknili." Temu nasprotno odgovarja angleški tisk, ki trdi, da je imela Rusija s Češko vojaško pogodbo, da pride Češki na pomoč, ako bo napadena od Nemčije. Rusija ni držala svoje besede in češkoslovaška vlada se je morala umakniti brutalni sili Hitlerja, piše angleško časopisje, ki dobiva topogledno podporo od francoskega časopisja.

Zastrupljeni nad 100 ljudi

Philadelphia, 3. aprila. Posebna zločinska tolpa, ki je delovala v tem mestu skoro deset let,

ima na vesti nad 100 umorov. Ljudje so bili umorjeni, da so morilci na zvit način dobili izplačano zavarovalnino od zavarovalnih družb. Prvi je bil večeraj obsojen v smrt na električnem stolu. Rodom je Italijan. Sodnija je odredila, da se izkoplje iz grobov nadaljnih dvanajst trupel, ker se sumi, da so bili dotični zastrupljeni. Zarotniška skupina ni delovala samo v tem mestu pač pa tudi v drugih državah in je dobila stotisoče izplačanih od zavarovalnih družb. Je to eden najbolj ostudnih zločinov zadnje čase.

Češki poslanik napadel nemškega zastopnika

Washington, 3. aprila. Vladimir Hurban, poslanik bivše češkoslovaške republike, je danes tekom obeda v časnikarskem klubu napadel Hans Thomsena, ki je nosil poslov nemškega poslanika v Ameriki. Izjavil je, da Nemci sramotijo ameriško inteligenco, ko širijo svoje strupeno propaganda v Ameriki. Trditev Thomsena, ki je izjavil, da je Praga starodavno nemško mesto, je sramoten napad na razum ameriškega naroda, je dejal dr. Hurban. Navaden učenec vsake ameriške šole dobro ve, da je izjava nemškega uradnika zgodovinska potvorba.

Velik štrajk pri pekari-jah v Mehiki

Mexico City, 3. aprila. Štrajk v pekarijah, ki je že dolgo grozil, je končno večeraj izbruhnil. Na štrajku se nahaja do 10,000 pek-ov in pomočnikov. Peki so že dolgo časa zahtevali izboljšanje svojega položaja in večje plače. Pekarska unija kontrolira delavce, ki so zaposleni v 400 pekari-jah. Člani unije so poslali svoje ljudi na kolesih in na motornih kolesih na vsa pota, ki vodijo v glavno mesto, da tako prepreči-jo, da pride kruh iz drugih mest.

MALI OGLASI

Moški želi delo, starejši mož, ki bi rad šel na far-me. Zglasite se na 513 E. 152nd St. v Al Filipič gostilni. (80)

Naprodaj je restavrant, ki ima D-2 licenco za prodajo pive in vina. Za naslov poizvejte v uradu tega časopisa. (80)

ZA VELIKO NOČ!

Priporočamo se ženam in de-kletom, da si pridete ogledat našo veliko zalogo lepih spo-mladanskih oblek, lepe svilene obleke vse mere, za velike in male žene in dekleta, najno-vejše mode in vse barve, pa nizke cene.

Ravno tako lepe svilene oble-ke za otroke, vse barve in me-re, in posebno lepe obleke in šlajerje za obhajilo ali birmo. Velika izbira ženskih in otro-skih sukenj in slannikov.

Posebno lepa zaloga zasto-rov vse barve in cene. Kupite rajši pri domačem trgovcu, kjer dobite ravno tako blago in cenejše kot pri tujcu.

Se vam toplo priporočamo in želimo vsem skupaj vesele ve-likonočne praznike.

Anzlovar's
vogal 62. St. in St. Clair Ave.

Sadna drevesa

naprodaj, jako lepa. Med njimi so jabolka in breskve po jako zmernih cenah. Imamo tudi ne-kaj mesečnih vrtnic.

Math Hribar
Hontoon Rd.
Five Points, Leroy, Ohio.
(April 4. 6. 8.)

Mlad Slovenec
marljiv, pošten in zanesljiv, išče delo kot bartender v gostilni. Vprašajte na 1039 E. 61st St. (79)

Frigidaire ledenice

1937 in 1938 modeli po zelo znižanih cenah.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave. 819 E. 185th St.

BRAZIS BROS. CLOTHES

MADE TO MEASURE IN LATEST

SPRING WOOLENS \$22.50 SUITS—TOPCOATS

GABARDINES WORSTEDS TWEEDS, ETC. IN HEDGE GREEN BLUE HORIZON ETC. COLORS

Ready to Wear SUITS TOPCOATS

\$17.75

THREE STORES
6905 Superior Ave.
6122 St. Clair Ave.
404 E. 156th St.
OPEN EVERY EVENING

MODERNA SLOVENSKA CVETLIČARNA

LOUIS SLAPNIK

15803 Waterloo Rd.

Se priporoča

za nabavo krasnih šopkov za vse prilike, cvetlice v lončkih in druge. — Vedno sveža in velika zaloga.

ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

IN ZOPET ČESTITAMO!

Komaj je minilo tri mesece, ko smo čestitali in voščili našim odjemalcem, znancem in prijateljem vesela božična in novoletna voščila, se nahaja zdaj pred nami druga vesela doba velikonočnih praznikov. Zopet si vzamemo nalogo, da našim odjemalcem, znancem in prijateljem ponovno čestitamo, da bi te praznike vsi veseli in v srcu zadovoljni obhajali.

K temu tudi želimo bolj vesele bodočnosti v vseh ozirih. Glavno izmed vseh dobrin naj bi bilo zdravje. Naj bi bilo to leto tudi mnogo veselih porok. Naše prodajalne so dobro založene za letno sezono, za žene in neveste pa imamo v obeh prodajalnah na veliko izbero modernega in po zmernih cenah najboljšega pohištva, ki ga razva-žamo tudi daleč v druge naselbine izven Clevelanda.

ANTON GRDINA in SINOVI

TRGOVINA S POHIŠTVOM
IN
MODERNO UREJEN POGREBNI ZAVOD

6019 St. Clair Ave. 15303-07 Waterloo Rd.

Pogrebni zavod na 1053 E. 62d St.

Telefon HEnderson 2088

Cleveland, Ohio

UŠESNE, NOSNE IN BOLEZNI V GRLU USPEŠNO ZDRAVI
DR. WARGA, D. M.
15603 Waterloo Road
Kmetovo poslopje
KENmore 0067

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Naprodaj

je tri akre zemlje v mestu Euclid. Nahajajo se med 250. in 260. cesto. Vse udobnosti na zemljišču. Cena samo \$900.00. Vprašajte pri F. J. Turk, La-Salle Realty Co., 838 E. 185th St. Tel. KEnmore 3153-W. (80)

When you step out on Easter, wear a PORTIS hat. All the popular styles and colors. Priced at \$3.85 to \$5.00.

Denton Hats.....\$3.00
Wool Hats.....\$2.00

MANHATTAN SHIRTS

White and fancy patterns. Sizes 14 to 17½, \$2.00 up.

SUPERBA TIES

A wide variety of patterns and materials, \$1 and up.

Other ties at 50c-79c
Ascots \$1.00, silk printed.

Pocket Handkerchiefs 25c-50c

Boutonnieres, green, navy, maroon, 50c

COMPLETE EASTER OUTFITS FOR BOYS AND YOUNG MEN

BOYS' SUITS

A Rugby Suits, 2 knee length pants, sizes 5 to 10 \$7.75

B 1 knicker, 1 longie suits, sizes 8 to 14 \$10.00 and \$13

C 2 pairs longies suits, sizes 10 to 20, \$15.00
Blue Serge and Cheviots, also fancy patterns, blues, brown, grays and greens.

KAYNEE SHIRTS

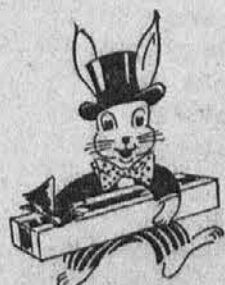
Jr. and youths, white, solid colors and striped and checkered designs \$1.00-\$1.25

Hats that have the Boys' O. K.—Tyrolean styles and others, all colors, priced at \$1.00, \$1.25, \$1.65
Hose, handkerchiefs, belts and suspenders to complete his outfit.

FRANK BELAJ

MEN'S WEAR

6205 St. Clair Ave. HEnderson 9072

VESELE VELIKONOČNE POZDRAVE

POŠILJA VSEM SLOVENCEM

MESTNI SODNIK

Louis Petrash

Kvakač iz Erindija

Kvakač iz rodu volovskih žab je sedel v sočni travi napol v vodi Erindija. Opoldansko sonce je žarelo, in Kvakač je zadovoljen pljuskal s sprednjimi plavutmi po mlačni mokroti.

Na njegovem telesu se je še poznala dolga postna doba. Ves hladni čas do avgusta in potem suhi del vroče dobe do srede decembra je prebil globoko v zemlji. Toda nato so padle neverjetne množine dežja na zemljo in počasi je pritekla mokrota tudi do njegovega zavetišča. Tedaj se je zbudil. S težavo se je prebil na površje in zdaj uživa toplo vlago, po kateri je tako dolgo hrepenel.

Frrr . . . Ena izmed malih ptic z dolgim okrašenim repom je švignila od roba vode v grmovje. Travno bilko je imela v kljuni. Gori v vejevju drevesa je obstala.

"Aha," je pomislil Kvakač, "mnogo dežja bo, če si ptica pleče gnezdo gori!" Kvakač je namreč lani pogosto prisluškoval ljudem, ko so počivali ob njegovih vodih in kramljali. Po večini so seveda govorili o dežju. Zmerom so se tolažili s tem, da ga bo mnogo. Če so ptice gnezdele malo nad zemljo v grmovju, je to pomenilo mnogo dežja. Če so si napravile gnezda gori na drevju so se zavarovale proti vlagi, vstajajoči iz zemlje, kar je seveda tudi znamenje za obilen dež. Neverjetno mnogo znamenj imajo ljudje, in vsa jim kažejo, kar si želijo. dosti dežja.

Popoldne se je mnogo pooblačilo in med strahotnim treskanjem se je vili dež na zemljo.

"Čudno," je hotel zakvakati Kvakač, a je zaprl široko žrelo, ker čas za kvakanje še ni nastopil.

Proti večeru je zahajajoče sonce še za nekaj časa vsipalo svoje pisane žarke na zemljo. Nekoliko je ogrelo ohlajeni zrak in potem počasi ugasnilo.

Tih, globoki glasovi so zadoneli na obrežju Erindija. Ouu . . . oo . . . Volovske žabe so začele večerno petje. Stta, so se oglasili komarji. Od najvišjega glasu do najglobljega basa.

"Čela vojaška godba," je rekel stari žabji kapitan Kvakum, ki je sedel pod čudovito dišečo divjo lilijo.

V kratkem času je Kvakač napolnil svoj želodec s komarji (moskiti). Pomislite samo, kakšno število komarjev je potrebnih, da je trebuh volovske žabe poln.

Temno nocoj sploh ni postalo. Svetil je polni mesec. V grmovju so se oglašale neke ptice.

"Čudovito lepo življenje," je mislil Kvakač.

Iz nepreved oddaljenih domačij se je slišalo mukanje krav. Visoko in globoko, zdaj glasneje, zdaj tiše. "Čisto tako kakor pri nas," je mislil Kvakač. Že marsikaterega človeka so volovske žabe zavedle v zmotu.

Človek je korakal skozi grmovje v smeri proti farmi. Zamudil se je bil. Hitro je nastopila noč. Pa je mož uravnaval pot po mukanju živine, da se ne bi bil zgrešil. Zdaj je zadonel — "Mu" bolj na levo. Pa je ubral to smer. Naenkrat se je "Mu" oglasil na desni. Ko je šel naprej, je prišel do vode namesto do človeškega bivališča. Čof, čaf, so poskakale žabe na vseh koncih in krajih v vodo. In v črni noči zaradi oblačnega neba človek ni vedel, kam bi se dal.

V oddaljenih domačijah je počasi nastal mir, a toliko glasneje so začele peti žabe Erindija. Komaj je še zdaj in zdaj zadonelo do njihz amorsko petje, ki ga je spremljalo ploskanje z rokami.

Svetlo blesteč je stal polni mesec na nebu in odseval v vodi Erindija. In vsi ti temni, debeli kupčki, volovske žabe, so drsli naprej po plitvi vodi k obrežju. Srebrno so se kodrali mali vod-

ni kolobarji, ki so nastajali od njih veselega pljuskanja.

Teodaj se je pojavila debela senca pred igrajočo se mesečevo svetlobo. Čap, čap, je čofotala veličanska žival po vodi. Srknila je nekajkrat vodo, in "Mu" se je zateglo oglasilo iz volovnega gobca.

"Aha," je rekel Kvakač, volovski žabjek, "ta je od konkurenčne godbe." Poizkusil ga je prevpiti. Vol je začuden zajiral v malega moža z mogočnim glasom, se udaril s koncem repa po polnem trebušnem bobnu in odstopljal.

Drugega jutra je sedel Kvakač še truden od dolge noči na svojem običajnem prostoru. Opazoval je, kako je smrdljiva vodna želva prišla na površino, zajela zrak in se počasi spet potopila. Majhni zračni biseri so stekli za njo navzgor, potem pa je izginila. Glasno šumeč je priletela jata prepelice, si ugasila žej in spet naglo odletela.

Toplo je žarelo sonce. "No, kdaj pa v Afriki sonce ne sije," je mislil Kvakač. Skoro je zadremal, tako je bil truden. Tedaj je z velikanskimi skoki prihitel iz vode kapitan Kvakun, sedel poleg njega in mu začel pripovedovati najnovejše grmovske novice. Kvakač ga je komaj poslušal, a zdajci je postala njegova pozornost budnejša! Visoko nad njima so krožili velikanski ptiči. Sto in sto jih je bilo. Spustili so se počasi na zemljo. Marabuiji, štokrlje in drugi. Kakor blisk sta bila oba v najgloblji vodi.

Počasi, svečano so stopali dolgočasniki na svojih berglah po travi Etjo, sto let star marabu, je že stal ob robu Erindija. Tedaj je skočila pred njim volovska žabovka neokretno v vodo. Komaj pa se je potopila, je že spet cepetala s kraki po zraku med konicama Etojevega kljuna. Prav krepko jo je moral požirati stari gospod, da jo je spravil v svoj goli goitanec.

Pravkar se je Kvakač spet pojavil na površini, da bi pogledal, ali je nevarnost minila. A zaslišal je silen pok in hitro je spet izginil v globino, v blatno dno Erindija.

Glasno šumeč se je vzdignila jata ptičev in odletela. Etjo pa je ležal na zemlji in tolkel s perotmi po travi. Rdeča kri je barvala njegovo perje. Napol mu je visela pravkar požrta žaba spet iz kljuna. Ub, mali volovski žabjek, ki je tam blizu sedel pod travo, je mislil: Vidiš, stari, to imaš od tega! Tedaj je zaslišal Ub korake in se je zaril še globlje.

Neki človek je prišel, obrnil maramuje, mu izpulil lepa, dragocena peresa pod repom in ga pustil tam ležati.

Uro pozneje je že vedel ves Erindi, kaj se je bilo zgodilo. "Da, da, ljudje so včasih le dobri za kakšno reč," je menil kapitan Kvakun. Kvakač pa je

molčal, ker je bolje poznal ljudi.

Pravkar je Kvakač požrl nekaj malih rumenih metuljev, ko sta se zaslišala vpitje in vriskanje človeških glasov. Besen zaradi novega motenja je izginil v vodi. Iz globine je gledal neprestano se premikajoče sence na površini in slišal čofotajoče noge stopati po vodi.

"Kaj le hočejo?"

Nad pol ure je trajal ves trušč. Kolikor krat se je Kvakač skozi zdaj kalno vodo pognal na površje, zmerom je spet videl ljudi, rjave, skoro nage, majhne in velike.

Pozneje so se glasovi nekoliko oddaljili in ljudje so pljuskali po bližnji s travo porasli vodni jami.

Kvakač je šel na obrežje. Grm pod katerim je bil njegov običajni prostor, je bil poln višecih žabjih trupel. Vsa so imela prezane trebuh. Trupla so razobesili ljudje, da jih posuše. Prav nad Kvakačem je visel kapitan Kvakun. Malo naprej mali Ub in še mnogi drugi.

IZ PRIMORJA

—Trst.— Umrli so: Merlak, por. Sanci Josipina, 61 let; Orbanič vd.; Gortan Ksaverija 76; Stanič, por. Maslo Marija 67; Stipinovič Ivan 60.

—Trst.— Zadnje tedne postajajo zelo pogosti smrtni slučajji in onesvestitve zaradi srčne kapi. Domnevajo, da je to vzrok sprememba vremena. Srčna kap je zadela poljedelca Vidmarja Antona, starega 76 let, iz Sv. Magdalene. Zaradi nenadne slabosti se je zgrudil na ulici Franc Kosovel, star 66 let. Prepeljali so ga v bolnišnico.

—Divča.—V tržaško bolnišnico so morali odpeljati 17-letnega Vidoka Josipa, ki je padel s senika in se težko ranil na glavi. Ker ima počeno lobanjo, je njegovo stanje zelo nevarno.

TILKINA CVETNA NEDELJA

(Nadaljevanje s 4 strani.)
"Bo preveč," meni mati.
"Nič ne de," se nasmehne Tilkina. "Cvetna nedelja je samo ena v letu."

Res, kako danes pametno govori! Kakor da ni bila še nikoli bolna. Nemara se ji vendar bliža rešitev?

"Nesite v hišo," pravi hči, "jaz pa stopim še po brinje, bršljan in bodičje. In tri leskove šibe prinesem, kakor se spodobi."

Mati nekaj časa gleda za njo. Korak ji je spet prožnejši. Tudi v tla ne buli več. Nemara bo res spet zdrava. O, na Brezje pojdeti, na Višarje, na kraj sveta, samo da bi se ubožici spet zjasnil um!

Anžonka odnese vrbje v hišo in čaka. Kod neki tako dolgo hodi? Na italijanski strani so menda izmenjali ljudi. Če nima Tilkina izkaznice s seboj, bi utegnla imeti še sit-

nosti, ker je ne poznajo.

Mati stopi k skrinji. Res, Tilkina izkaznica leži čisto na vrhu, na perilu.

"Kar za njo stopim," se odpravi Anžonka in v srcu jo muči nemir. Do meje je komaj pol kilometra. Ali ne gre tam po polju Tilkina? In le čemu ni šla po cesti? Pa je menda vendar ni padlo na misel, da bi skrivaj prestopila mejo? Nekdo kriči. Tilkina beži. Ali je na tej ali na oni strani? Čemu neki beži? Trije Italijani vpijejo zanjo.

"Tilka!" se zgrozi mati. Hči se niti ne ozre.

Rezek, oster vojaški klic. Enkrat, dvakrat, trikrat, a Tilkina še vedno beži.

"Moj bog!" se trese mati in hiti, ko nenadoma zareže strel v pomladni mir.

"Tilka, joj, ljudje. . ."

Mati omahuje, vsa leze k tlom, skoraj po kolenih se priplazi do meje.

"Tilka, gospodje. . . Tam na oni strani. . . moja hči, bolna. . ."

Kje je zdaj Tilkina? Saj ni več bolna. Italijani hlastno govore, vrisče, kažejo z rokami. Mati omahne. Dva granicarja jo prestrežeta, da ne pade na blatno cesto. Ko se zave, je doma. Tudi Tilkina je doma. Med pomladnim cvetjem počiva in dve vrsti sveč ji osvetujeta obraz. Oči so zaprte, ustna obkrožena blažen smehljaj.

"Tilka, moja Tilka."

Zakaj jokaš, mati Anžonka? Hči je ozdravela. Zanj ni več mraka in teme, ampak vse in povsod samo cvetna nedelja.

VESELO ALELUJO VSEM GOSTOM IN PRIJATELJEM ŽELITA

JOHN in STEFI PAULICH

5238 St. Clair Ave.

FINO 6% PIVO, ŽGANJE, VINA IN IZBORNA KUHINJA

Se toplo priporočamo za poset naših lepih prostorov.

Na sliki vidite notranjost lepe Pauliče ve gostilne in restavracije na 5238 St. Clair Ave. Za baro so po vrsti: Rudy Paulich, sin družine Paulich; Mr. John Paulich in njegova soproga Stefania Paulich, gospodarja prostorov, in Miss Stefania Paulich, hčerka.

Vesele velikonočne praznike
želimo vsem

RACE'S
Dairy & Ice Cream Co.

FRANK RACE, mlajši

1028 E. 61st St.

HEnderson 1786

PRVA IN NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA
S CVETLICAMI V CLEVELANDU

Ignac Slapnik st.

SAMO ENA TRGOVINA

NEVESTE IN DRUŽICE, NAROČITE POROČNE ŠOPKE PRI NAS, PA SE BOSTE POSTAVILE, DA BO KAJ!

Se priporoča cenjenemu občinstvu za obila naročila cvetlic za praznike. V zalogi imamo vsak čas najfinejše sveže cvetlice vsake vrste, kot tudi vsakovrstne umetne cvetlice. Prodajamo tudi cvetlice v posodah. Postrežba s cvetlicami pri pogrebih, porokah in drugih prilikah je prve vrste, in naše cene so vedno najnižje.

Se vljudno priporočamo in želimo vsem vesele velikonočne praznike.

6102 St. Clair Ave.

Tel. HEnderson 1126

Velikonočna zaobljuba

Sveti Janez, ti moj patron, mi na strani! Velika noč je praznik. Na vsak način moram ti novo obleko in nove čevlje. Tudi za otroke nimam ničesar. Jaz pa naj s svojo obleko in čevlji. Še nikoli nisi imel tako lepe obleke in čevljev. Upam, da me ne boš zavrnil. Jaz pa naj s svojo obleko in čevlji. Še nikoli nisi imel tako lepe obleke in čevljev. Upam, da me ne boš zavrnil.

Drenik's Beverage Co.

razvaža najboljša pivo

**ERIN BREW
OLD SHAY ALE
VIENNA STYLE PIVO IN ALE**

Vljudo se priporočamo vsem slovenskim in hrvatskim gostilničarjem, kakor tudi društvom in posameznikom v Clevelandu in okolici za naročila pive pri prireditvah in piknikih. Hitra postrežba!

Podpirajte domače podjetje, ker s tem boste podprli sami sebe.

Vesele velikonočne praznike vsem našim djemalcem, prijateljem in znancem

23776 St. Clair Ave., Euclid, O.

KENmore 2739

KENmore 2430

SUHADOLNIK SHOE CO.

6107 St. Clair Ave.

TRGOVINA Z OBUVALOM

Poslujemo mnogo let na enem in istem prostoru. Vedno imamo najnovije obuvale od zanesljivih tovarov, ki jih dobimo iz tujine.

Vljudo vas vabimo, da si pridete nakupiti velikonočne obuvale, ker imamo najlepše in trpežne obuvale v ceni.

Za prvoobhajance imamo bele in lakirane sliparje, za dečke in deklice.

Za ženske imamo bogato izbrano modernega obuvale. Za moške in mlade fante obuvale najnovejše mode.

VOCIMO VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

FRANK SUHADOLNIK JR., predsednik.

slim." Mojster Georgios je pokleknil, prižgal svečo in odšel zadovoljen in poln zaupanja do cerkve. Ko se je znočilo, se je odpravil k bivališču svojega soseda. Preskočil je ograjo, stopil v hlev, prijel belca za povodec in je svoj dolgo zaželeni plen odgnal s seboj v svoj hlev, kjer je ob svitu laterne lepo počrnil zadnji del belca s črnim ličilom.

"Tako ne bo nihče," si je mislil, "spoznal konja Kiriosa. . . Sveti Janez, bodi češčno tvoje ime za vse, kar si mi storil!"

Medtem ko se je ličilo sušilo, je sedel Georgios k svoji mizi in je začel tuhtati, kako bi dobiček najbolje uporabil. Toliko bo za obleko, toliko za čevlje, toliko za velikonočno jagnje in polovica za svetnika.

"Kakšen osel sem," si je dejal, "saj bi mu bil lahko le četrtino ali osmino obljubil! Tako pa ne bo zadosti ne za to ne za ono. Polovico osminke bi zadoščalo! Saj imam prav za prav samo jaz delo z vsem tem — pa še ob takem vremenu! Kaj je pa imel sveti Janez opraviti? Res, pomagaj mi je. Pa še to ni tako gotovo; če me policija dobi, bom vendarle zaprt jaz, ne pa on!"

Mojster Georgios je globoko zavzdihnil in še premišljeval: "Pa vendar! Poštenjak sem, pa moram držati obljubo. Obljubil sem mu polovico in mu jo moram tudi dati. Sicer mi ne bo nikoli več noben svetnik pomagal."

Tako je bil pripravljen, da se odpravi v bližnje mesto, ker se je medtem huda burja že segla. Jutranjica se je svetila na nebu in je obetala lep dan. Kar veselje je bilo iti v takem vremenu po cesti. Ko se je čez nekaj časa prikazalo sonce, je sklenil, da se malo odpočije. Konja je privezal k drevesu in se je usedel v travo. A kar nekaj ga je vznemirjalo. Presneto, težko je držati obljubo!

Zdajci je zaslišal, kako je nekje petelin zapel. Steči za pticem in ga pograbit — to je bilo ko nič! Ves srečen se je Georgios povrnil k svojemu konju, ga odvezal in se spet odpravil dalje; z levico je držal konja za uzo, z desnico pa je stiskal petelina k sebi, ki se mu je še vedno upiral.

Čez pol ure je srečal nekega kmeta.

"Dobro jutro, prijatelj! Kam pa?"

"Bog daj! V mesto — na semenj. Kam pa ženeš konje?"

"Na semenj grem in bom ondi prodal konja in petelina."

"Koliko hočeš za konja?"

"Prodaj ga le s petelinom vred."

"Kaj bi s petelinom! Jih imam sam zadosti!"

"Potem mi je pa žal, da ne bo kupčije," je odvrnil mojster Georgios. "Obe živali sta tako navajeni druga druge, da mi srce ne da, da bi ju ločil. Kar odloči se!"

"Prav. Koliko zahtevaš za oba?"

"Štiri tisoč drahem," je odvrnil zviti konjski mešetar Georgios. "Za petelina tri tisoč devet sto, za konja pa sto."

"Ali si neumen?" je vzkliknil kmet. "Menda bo narobe, ali ne? Sto za petelina in tritisoč devet sto za konja?"

"Ne, dragi moj, nisem neumen, še manj ko ti! Ponavljam: tri tisoč devet sto za petelina in sto za konja!"

"No, saj je meni vseeno. Tu imaš denar. A tvoj petelin bi moral biti zlat, če bi bil toliko vreden!"

Mojster Georgios je vtaknil denar v žep, dal konja in petelina kmetu in se je nato s pošto odpeljal, da bi prišel čim hitreje domov. Potem je urno nakupil vsega za veliko noč: novo obleko, nove čevlje, rejeno velikonočno jagnje, pirihe in druge stvari za ženo in otroke.

Zvečer je odšel v cerkev. Prižgal je svečo, pokleknil pred svojega patrona in je molil:

"Sveti Janez, s tvojo pomočjo se mi je posrečilo ukrasti konja. Ker sem pošten človek izpolnim tudi svojo obljubo. Obljubil sem ti polovico. Tu imaš petdeset drahem. Kar ostane, je moje. Seveda boš sprevidel, da se s tem denarjem ne da pozlatiti tvoje ime. A to nič ne de. Poglavitno je, da sem držal besedo."

Nato se je mojster Georgios priklonil vrgel še nekaj drobiža v puščico in je radostno odšel iz cerkve.

Kadar skoči letalec 10 kilometrov globoko

Skakanje iz letal ni danes več posebno vznemirljiva zadeva, čeprav je res, da ni mnogo takih, ki bi si upali skočiti 10.000 metrov globoko. Skakalci s padali pripovedujejo, da jih tak skok nič več ne plaši, pač pa imajo od njega nekako tak užitek, kakršnega ima dirkalec preden začne dirkati, ali pa pisatelj, preden se dvigne zastonj na odr, kjer bodo igrali njegovo gledališko igro. Pripovedujejo, da je nepopisno lepo, ko se človek za-

vihti na krili letalec letala visoko v zraku ter se s krili nato počene proti zemlji, kamor začne padati kakor meteor.

Ko se potem z glasnim pokom odpre padalo ter zadrži naglo padanje, še človeku začne zdeti, kakor bi se lepo zibal in plaval kje na varnem. Le počasi pada na zemljo. Šele takrat, ko se bliža zemlja, je treba misliti na udoben pristane, saj pada še zmerom sedem metrov na sekundo, torej dovolj naglo, da se človek, ako je neroden, lahko pošteno potolče. V tem je prava nevarnost tega padanja. Če si ne pazljiv ali neroden, se lahko poškoduješ, dasi velike nevarnosti za življenje ni več.

Dandanes se že izdelujejo taka padala, ki so dovolj zanesljiva. Seveda se še dogaja, da se med 1000 padalci eden ali drugi ponesreči po golem naključju ali pa je take nesreče kriv lahkomiselni padalec sam, ker se je preveč igral s svojim življenjem.

Najvišje se je doslej iz letala spustil s padalom na zemljo Francoz s privzetim imenom James Williams. Prvič je skočil 8400 metrov globoko. Poizkus se je izvršil blizu mesta Chartresa. Letalo, je vodil letalski kapitan Michy. Ko sta bila natančno 8400 metrov visoko, je vprašal Williamsa: "Pripravljen?" Nato je Williams odgovoril: "Pripravljen!" Ne da bi bil le količjak okleval, se je Williams iz letala vrgel v strašno globino pod seboj. Celih 141 sekund je padal proti zemlji kakor kamen. Toliko časa je potreboval, da je padel 8000 metrov globoko, iz česar se da izračunati, da je padal na zemljo z naglico več kakor 204 kilometrov na uro. Ko je padal, ni prav nič vedel, kje je zgoraj in kje spodaj. Skrbno pa je pazil na svojo zapestno uro, ki je kazala, koliko časa je padal in kako visoko je bil. Docela hladnokrvno je pri 400 metrih nad zemljo potegnil padalo, ki se je takoj odprlo, nato pa se je počasi začel bližati zemlji, kamor je srečno pristal.

Nekaj dni za tem je ta Francoz napravil nov poizkus. Tokrat je skočil iz letala, ki je bilo 10.600 metrov visoko, ter je odprl padalo šele, ko je bil samo 200 metrov nad zemljo. Tudi tokrat je srečno in brez nezgode pristal. Dve minuti in 50 sekund je bilo preteklo, ko je odskočil z letala in odprl padalo. Torej je skoro tri minute padal po zraku nad 200 kilometrov na uro. Od trenutka,

ko je odprl padalo in stopil na tla, je preteklo le 13 sekund. Razume se, da 10.000 metrov visoko človek ne more dihati in je v taki višini tudi tako mrzlo, da bi bil zmrzil, če bi ne bil primeren napravljen. Zato je imel s seboj napravo za dihanje.

Williams se vadi v padanju že več let. Sam Williams pripoveduje o svojih vajah za skakanje in o svojem skoku iz višine 8400 metrov tole: "Da človek lahko skoči tako globoko in da čim pozneje odpre svoje padalo, je treba dolgotrajne vaje in pa najskrbnejše opreme. Že davno sem se pripravljati na skoke iz takih višin. Vsak dan sem skakal iz višje višine. Ko sem začel skakati iz višine 5000 metrov, sem moral jemati s seboj že napravo s kisikom za dihanje in pa električno segrevano obleko. Ko sem na svojem časovnem kazalu opazoval čas, sem sproti izračunaval, kako visoko sem še. Vendar pa mora človek biti močno hladnokrven, da potegne vrvice, s katero se odpira padalo, v tako nizki višini in še prej. Ker sem padal z naglico 57 metrov na sekundo, sem bil samo še sedem sekund ali 400 metrov oddaljen od zemlje. Zemljo sem videl pred seboj, kako se je naglo večala. Vendar ves čas padanja nikdar nisem imel občutka, da padam, marveč se mi je zdelo, da me vihar nosi po zraku, in sicer enkrat z nogami naprej, drugič pa z glavo. Nazadnje pa se mi je le posrečilo, da sem še sam začel nekoliko krmariti in se zravnavati. S svojimi rokami sem začel kriliti po zraku ter se tako rekoč opiral na zračno plást, kakor delajo padajoči ljudje."

Sesalci izumrjejo, žuželke ostanejo

Če malo pomislimo na dognana dejstva, kako silno se je zemlja v svojih ogromnih tisočletjih izpreminjala, pač ne moremo trditi, da bo človek živel na zemlji večno. Doba, ko so na zemlji živeli tudi mamuti, kakršnega kosti so odkopali pri Kamniku, je minila. Zato je verjetno, da tudi današnja doba sesalcev ne bo trajala večno.

Tako bo izginil nekoč s površja tudi človek. Vse ima svojo pot od zibelke do groba. Tudi človeku se utegne primeriti, da se zaradi izpreminjenih življenjskih pogojev slednjič ne bo mogel več razvijati in da bo izumrl. Celine bodo dobile, kakor pre-

rokujejo učenjaki, čisto drugačeno lice in obliko. Ali mar Anglija ni bila nekoč tudi združena z evropsko celino ali pa Avstralija z azijsko? Plimo in oseko bo morda čez tisoč in tisoč let povzročila kakšna druga luna, ka-

kor nam sije danes, toda človeško oko te izpremenjene zemlje ne bo več gledalo, ker človeka več ne bo. Nekateri učenjaki pravijo, da za to dobo sesalcev in človeka utegne priti dolga doba žuželk.

Te dni smo zopet dobili novo zalogo dobrega, finega obuvala za vso vašo družino

Obžalujem, ker zadnje dneve na tej razprodaji, ki se še nadaljuje, radi velikega navala cenjenih odjemalcev, nam ni bilo mogoče postreči po vaši želji in nam je že primanjkovalo obuvala srednjih mer, posebno za moške.

Sedaj smo pa zopet v stanu vas zadovoljiti, ker je zaloga večja in popolna. Pa tudi ta nova zaloga bo po jako nižji ceni.

Vi možje, ki imate široke noge z številkami 10-12, imamo za vas izvrstno obuvalo, ki je veljalo prej do \$8.00, sedaj samo \$2.69 in \$3.69. Požurite se, teh finih obuvale ne boste nikdar več za to ceno kupili. To velja samo za nekaj dni.

ZELIM CENJENIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

6410 St. Clair Ave.

(PREJ FRANK BUTALA)

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI

KREMZAR FURNITURE

ZALOGA POHISTVA, PEČI, PREPROG, LINOLEJA, MAYTAG PRALNIH STROJEV IN ELECTROLUX LEDENIC.

6806 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

3063 Pearl Ave.
Lorain Ohio

V JUGOSLAVIJO
Vi potujete naglo in prijetno na naših priljubljenih parnikih:
**BREMEN • EUROPA
COLUMBUS
NEW YORK • HAMBURG
HANSA • DEUTSCHLAND**
Izbrane železniške zveze od Charbourg, Bremena ali Hamburga
POVABITE SORODNIKE V EVROPI, NAJ VAS OBISKOJE V AMERIKI
Povabilnik: nite čez za vožnje iz Evrope med 3. aprilom in 23. aprilom ter 26. junijem in 23. julijem za študentsko bivanje v Ameriki.
Za podrobnosti, vprašajte lokalnega agenta ali
1430 EUCLID AVE., CLEVELAND, OHIO
**HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD**

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem želi

Euclid Dairy Co.

LOUIS STARMAN, predsednik

515 E. 200th St.

KENmore 0515

Beg z doma

Ko se je vrnil zvečer iz službe, je dobil Stanka samega v kuhinji.

"Kje je mama?" ga je vprašal. Čutil se je, da je pustila otroka samega ob pozni uri, ko je bilo treba pripraviti večerjo in še toliko drugih reči.

"Ne vem, kam je šla," je rekel malček in pogledal očeta. "Rekla je, da se vrne, pa je ni bilo. Dolgo je že, kar je šla."

Mirko se je čedalje bolj čudil. Hotel je stopiti k sosedi, da jo vpraša, ali morda ona kaj ve, kam je šla njegova žena. Tedaj pa se je otrok iznenada nečesa spomnil:

"Mama je rekla, naj ti povem, da je pustila v sobi nekaj za tebe."

Naglo je odprl vrata in pogledal v sobo. Na mizi je ležalo pismo. Raztrgal je ovitek in preletel pismo z očmi. Nenadoma pa mu je zastal dihanje. Žena mu je pisala:

"Ko se nocoj vrneš domov, me ne boš več našel. Ne bom ti pravila, zakaj. Sam moraš to dobro vedeti. Dva značaja sva, ki se ne ujemava. Dve duši, ki se ne bosta nikoli več srečali. Predalec narazen sva."

Dolgo sem se borila sama s seboj. Nisi videl tega. Vem, odpustim ti. Če se vrne človek utrujen iz urada, nima ne časa ne volje, da bi se ukvarjal z ženo in z njenimi mislimi.

Ko se boš nocoj vrnil, me ne bo več. Šla sem, kamor me je klicalo srce. Ni treba, da bi vedel, kam. Najbolje je, da se ne vidiva nikoli več. Poišči va si vsak svojo srečo drugje. Jaz je še nimam. Morda jo najdem, kdo ve? Nekdaj sem iskala in mislila sem, da sem jo našla v tebi. Kruto sem se

prevarala. Ni bila sreča, bila je sama laž, varljiva laž, ki me je objela v tistem trenutku, ko sem ti rekla, da hočem biti tvoja.

Mira."

To je bil konec pisma. Čutil je, da mu je hotela še nekaj povedati, pa ni mogla.

Nema bolečina mu je stisnila srce. Kakor bi se bil odprl globok prepad, ki mu je grozil, da ga bo pogoltnil. Podzavestno je stopil korak nazaj in se oprl na mizo. Grenak nasmešek mu je legel okoli ustnic, ki so mu drgetale.

"Tako. . ." je zamrmral. "Šla je in še z bogom mi ni rekla. . ."

Zdaj je razumel marsikaj, kar mu je bilo prej zavito v temo. Zdaj je dobro vedel, kam so merili njeni pogledi takrat, ko je mislila, da je ne opazuje. Zdaj je vedel, zakaj mu je zadnjič rekla:

"Ali misliš, da bo zmerom tako?"

Sam ni vedel, kdaj je sedel in si podprl glavo. Toliko, da ni zaihtel. Toliko, da ni začel preklinjati nje in sebe in trenutka, ki ju je bil združil. Levica mu je blodila po mizi in nervozno udarjala po njej. Časih je za trenutek obstala in se stisnila v pest.

Potem so se odprla vrata. Stanko je prišel, njegov triletni Stanko. Pogledal je po sobi in opazil očeta, ki je ždel pri mizi. Plaho je stopil k njemu in mu položil roke na kolena.

"Veš, kaj mi je rekla mamica, preden je šla? Rekla mi je, naj bom zmerom tako priden."

Mirko je skril glavo med dlani, da ne bi Stanko videl neme solze, ki mu je pritekla na lice.

"Pojdi nazaj v kuhinjo,

Stanko," mu je tiho rekel. "Igraj se! Ko pridem tudi jaz k tebi, se bova oba."

Toda otrok ni maral ubogati.

"Daj, vzemi me v naročje, očka. In povej mi kaj lepega. Snoči si mi obljubil," je silil vanj.

"Ne, Stanko! Potem, potem."

Skočil je pokoncu in odrihtel stol. Z naglimi koraki je premeril sobo. Trdo je stopal, da so se tresla tla pod njegovimi nogami. Stanko ga je samo nemo gledal. Potem je obstal. Prijel je otroka za roko.

"Stanko, kako bova zdaj? Mamica je šla in se več ne vrne. Kako bova zdaj?"

Otrok ga je začudeno pogledal. Ni ga mogel prav razumeti in mu verjeti. Saj ni ne, saj ni res, saj ni res.

Šla sta v kuhinjo. Mrzla večerja je bila v shrambi. Mirko se je ni dotaknil. Njegove misli so bile drugje. Bile so pri ženi, ki je šla od njega in ga pustila z otrokom samega.

Da, otrok. Kaj bo z njim? Kaj bo brez materi? Kam naj ga da, kadar njega ne bo doma? Postrežnico si bo moral vzeti, ali pa ga dati v zavod, kjer ga bodo vzgajali, kakor se jim bo ljubilo. Kakor so vzgajali njega, ko sta mu umrla oče in mati.

Siromak bo Stanko. To je dobro vedel. Tega se je zavedal že prvi trenutek, ko je pismo prebral. Kako bo z njim samim, to ga ni skrbelo. Le za otroka mu je bilo, za otroka, ki bo ostal brez matere.

Bog ve, kje je ona zdaj? Ko bi vedel. . . Šel bi k njej in jo prosil. . . Ne, ne bi je prosil. Preveč ponosen je bil za to. Samo v obraz bi ji pogledal, v oči, in ji rekel:

"Zakaj si to storila?"

Stopil je k oknu. Pod njim

je ležala ulica, vesela ulica. Vse polno ljudi je bilo tam in vsak je imel svoje misli. Ali je imel kdo take kakor on? Kje je ona? Kam je šla? Ta misel ga je razjedala in ga spravljala v obup. Kakor blazen je začel spet hoditi sem in tja, ne meneč se za Stanka, ki ga je začuden opazoval.

Potem je odgrnil otrokovo posteljo in položil Stanka vanjo.

"Zaspi mirno! Jaz pojdem še v mesto. Prav kmalu se vrnem."

Malček se je krčevito oprjel njegove roke.

"Ne, očka, ostani. Strah me me bo samega. Ostani pri meni!"

Mirko ga je samo žalostno pogledal.

"Zdaj se boš moral tudi tega navaditi," mu je rekel, kakor bi bil otrok mogel razumeti njegove besede. Vzel ga je v naročje in ga poljubil.

"Mirno spančkaj, Stanko," mu je tiho rekel. "Ničesar se ne boj. Saj ostanem pri tebi."

Tedaj se je otrokov obraz zjasnil.

"Pri meni ostaneš? Pri meni? Ne kakor mamica, ki je šla?"

Te besede so Mirka zarezale v meso. Ali tudi otrok že razume, kaj je storila žena? Ali tudi on sluti, kako velik je njen greh?

Držal je otroka v naročju, dokler ni zaspal. Šele ko so se mu zaprle oči in je njegova glava omahnila, ga je spet položil v posteljo in utrlil lico. V predsobi si je naglo ogrnil plašč in odhitel po stopnicah. V prvem nadstropju je obstal. Spomnil se je nečesa. Spomnil se je, kako je bilo pred štiri leti, ko sta se vračala od poroke. Prav tu na stopnicah sta obstala in ona mu je

rekla:

"Srečna sem in dobro vem, da bom zmerom tako srečna."

Grenak usmev mu je šinil čez obraz. Prav za prav se je čutil, da se je mogel zdaj, po vsem tem, spomniti te neumnosti. Tesno se je zavil v plašč in odhitel v vežo.

Odklenil je vrata in jih za seboj zaloputnil. Kar pozabil je, da je pustil ključ v njih. Potem se je vrnil in krik presenečenja mu je ušel.

Pod stopnicami je stala Mira.

Ni vedel, kaj naj stori. Ali naj ji pljune v obraz in ji reče, naj gre tja, kamor je hotela iti? Tedaj pa je zagledal njen objokani obraz in njene oči.

"Mirko, čuj, oprost mi! Ne vem, kaj me je prišlo, da sem napisala tisto pismo. Res ne vem. . ."

Molčal je in jo samo nemo gledal.

"Čuj, govori, Mirko! Ne pušči me, ne odženi me, čeprav sem storila to neumnost. Res ni bilo, nič drugega kakor neumnost. Ne, ne misli, da sem te goljufala. Prišežem ti. Hotela sem si poiskati sreče. Prepričano sem se zavedla, da je doma, da je pri otroku. Ali mi odpustiš, Mirko?"

Brez besed je stopil k njej in ji priklimal. Potem jo je prijel pod roko in jo odvedel po stopnicah. In peljal jo je k Stankovi postelji.

Otrok je mirno spal. V soju rdečkaste svetilke je gledala njegov obrazek, ki se je smehljal, kakor bi bil gledal nekaj čudovito, lepega. In kakor bi se bila bala, da mu ne ukrade teh lepih sanj, se je sklonila k njemu in ga prav rahlo pobožala po laseh.

"Stanko, Stanko, zdaj vem, kje je prava sreča. . ."

~~~~~

Sv. Notburga

V podružnični cerkvi poljanske župnije na Bukovem vrhu je slika sv. Notburge, ki jo je napravil umetnik Janez Šubic. Razstavljena je bila tudi na razstavi bratov Šubicev pozimi v Ljubljani.

Ko je razlagalec na razstavi opisoval to sliko, je omenil tudi življenje te svetnice. Legenda pripoveduje o nji, da je bila zelo pobožna in da se je ravnala po božjih zapovedih pri vsakem svojem delu. Kakor hitro je pred praznikom zazvonilo delopust, je takoj opustila vsako delo na polju. Ob žetvi je odložila srp. Od tod srp na sliki. Bila je tudi velika dobrotnica do siromakov. Zato da so se smeti v njenem predpasniku izpreminjale v darila za siromake.

Tako nekako se glasi legenda o tej svetnici. Podobna je ljudska pripovedka v Poljanski dolini o divji ženi, ki je služila pred davnim časom na Kovskem vrhu pri nekem kmetu.

Pri ogledovanju slike sv. Notburge in tolmačenju razlagatelja se je obudil piscu tega vrst spomin na pripovedovanje njegove matere pred več kakor šestdeset leti o divji ženi. Zgodba je čisto podobna oni o sv. Notburgi.

Pred davnim časom je prišla h Kovšaku, večjemu kmetu na Kovskem vrhu nad Visokim, služiti divja žena. Bila je to čudna ženska, ki se ni nikdar utrudila. Komaj je bila v službi, je že vodila vsa domača in poljska dela, pri čemer se je do pike natančno ravnala po božjih zapovedih. Vsi posli in domači so se morali ravnati po njenih ukazih. Vsako soboto popoldne in pred prazniki, ko je zazvonil delopust, je moralo na njeno povelje prenehati težje delo. Vsi

Gotovo je vedel za povedko o divji ženi slikar Janez Šubic, ki poljanski rojak. Moral je prav ta pripovedka za sliko sv. Notburge

so se morali prekrizati pripraviti na praznik. Vi so morale žanjice takložiti srpe. Doma se je očedil, pometil in pripravi na praznik.

Od hiše niso smeli oditi siromakov, temveč so morali obdarovati in dala nesreča, se je sreča, vračalo se je njeno. Zelo čudno je bilo hišo zmerom pometala proti oknom in ne pritom, kakor je navada. baže prinašalo hiši blaginje.

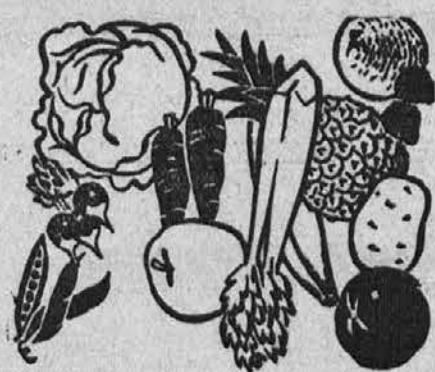
Čez leto dni pa so ljudje šali glas njenega divjanja iz gozda. Klical je: "Ho, moje žene ni dolgo, moj, moje žene ni dolgo, moj." Včasih pa: "Za, šla, še letos je ni!"

Ko je divja žena slišala, da je preoblekla, spravila svoje reči, je šla, je še pometala vrati proti oknom, spravila v predpasnik in mi zapustila hišo. Ovesu je domačim znan, naj se tudi poslej ravnajo po njenih odredbah, če bo nad hišo stal božji slovo.

Tako pripovedujejo o divji ženi stare ženske. Ne vse čisto podobno. Gotovo je nasprotno pripovedka po legendi, ki jo pripoveduje sv. Notburga. Verjetno je tudi res pri nas živela kakakolika žena, ki si je vzela za potem ljudstvo izpremenila divjo ženo ter še to in to resnici dodala.

Gotovo je vedel za povedko o divji ženi slikar Janez Šubic, ki poljanski rojak. Moral je prav ta pripovedka za sliko sv. Notburge

ČLANI KLUBA SLOVENSКИH GROCERISTOV IN MESARJEV v Collinwoodu

ZELE
SVOJIM ODJEMALCEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ZNATNO ZNIŽANE CENE

"PRED PRAZNIKI NA SUHEM IN SVEŽEM MESU, GROCERIJ IN JESTVINAH"

Člani tega kluba podpirajo narodne, prosvetne in kulturne ustanove, radi tega upravičeno prosijo, da jih naši rojaki podpirajo pri nakupu svojih potrebščin.

ASSEG JOHN
15613 Holmes Ave.

BERNOT VICTOR
16001 Holmes Ave.

BOLDIN BLAŽ
14401 Thames Ave.

CERGOL & OGRINC
412 E. 140th St.

ČEBUL FRANK
14615 Sylvia Ave.

DOLENC JOHN
573 E. 140th St.

FABIAN FRANK
399 E. 152d St.

GODEC BLAŽ
16903 Grovewood Ave.

GABRIEL FRANK
595 E. 140th St.

HABINC MAX MRS.
542 E. 185th St.

JANES JOE
632 E. 222d St.

JAZBEC FRED
821 E. 222d St.

JANŽEVIČ JOE
542 E. 152d St.

KUHEL MARY
16321 Arcade Ave.

KAUSEK JOHN
19313 Kewanee Ave.

KAUSEK LEO
15708 Saranac Rd.

KASTELIC FRANK
19300 Shawnee Ave.

KUHAR JOE
15607 Waterloo Rd.

MULLEC FRANK
16811 Waterloo Rd.

MODIC JOE
315 E. 156th St.

METLIKA JOE
14516 Sylvia Ave.

PÉTRICH JOE
27919 Lake Shore Blvd.

PIBERNIK LOUIS
830 Babbitt Rd.

RADDELL LUDWIG
15802 Waterloo Rd.

SPEHEK JOHN
16226 Arcade Ave.

ŠKOF JOHN
1170 E. 174th St.

SOBER & MODIC
544 E. 152d St.

SETINA JOE
692 E. 185th St.

TOMAŽIČ JOHN
16821 Grovewood Ave.

TISOVEC JOE
16224 Arcade Ave.

TEKANČIČ ANTON
19302 Chickasaw Ave.

URBAS LOUIS
17305 Grovewood Ave.

VIDENSEK JOHN
486 E. 152d St.

Dr. Ivan Lah:

Naša mati

Tu priobčamo eno izmed del, ki jih je pisal pokojni dr. Ivan Lah v vinograjski bolnišnici v Pragi, kjer je ležal šestnajst mesev težko ranjen, ko ga je na bojiški fronti zadel kos granate.

Njegov zadnji obisk pri svoji materi iz zaporov za veliko noč je bil v čudni sliki težkih časov iz tiste dobe, ki so jo tako silno obremenili narodni delavci.

Lansko leto, 1. maja, je po dolgem času nenadoma umrl. Za njegovo smrt bo poseben odbor ljubljani postavil spomenik, katerega se bo vprizorila igra v Clevelandu po dram. dr. Cankar in sicer dne 9. aprila.

Ob tej priliki bo osebni prijatelj pokojnega, g. Ivan Zorčič, pot in delovanje pokojnega, ki je vedno skušal utrjati in vzdrževati vezi med nami in domovino.

Pred tremi leti na veliko soboto sva se videla poslednjič. Bil sem takrat "konfili" v Ljubljani in sem skričel od mesta, da sem ji voščil veselo veliko noč.

Njena mati je prišla iz zaporov, jaz nisem smel v mesto in ona ni mogla v dom, ker je bila bolna.

Tako sva čakala polnoči, in meni je bilo skoraj volji, da me ni videla v tistih časih, ker se mi je zdelo, da bi bilo težko z njo govoriti o tem, kar se je zgodilo.

Prišla mi je naproti na hišo, in me je pozdravila s solzami. Zdelo se mi je, da nisem izpremenila, bila vedno enaka; a mogoče se nam vsem tako, da se mas vedno tako, da ostajamo vedno enaki, kakor smo jih prej zagledali. Tudi ona je imela svoje otroke vedno kot

velika sobota je bil pri nas prazničen dan. Bilo je pripravljeno za praznike. Zdelo se mi je, da sem samo žetrta ure, ko zapeli stari šmarski zvonovi. Bilo je ljubilo te zvonove; o veliki noči je bila pesem posebno slavnostna, ko se kakor novi, kakor nekdanji pred svojo blagoslov po dolini na gričih na okoli. Navadno smo naprej zaslišali izan od severa, ko se začeli zvoniti iz Sostrege. Ampak

to je bila velika sobota pri nas. Bilo je ljubilo te zvonove; o veliki noči je bila pesem posebno slavnostna, ko se kakor novi, kakor nekdanji pred svojo blagoslov po dolini na gričih na okoli. Navadno smo naprej zaslišali izan od severa, ko se začeli zvoniti iz Sostrege. Ampak

to je bila velika sobota pri nas. Bilo je ljubilo te zvonove; o veliki noči je bila pesem posebno slavnostna, ko se kakor novi, kakor nekdanji pred svojo blagoslov po dolini na gričih na okoli. Navadno smo naprej zaslišali izan od severa, ko se začeli zvoniti iz Sostrege. Ampak

to je bila velika sobota pri nas. Bilo je ljubilo te zvonove; o veliki noči je bila pesem posebno slavnostna, ko se kakor novi, kakor nekdanji pred svojo blagoslov po dolini na gričih na okoli. Navadno smo naprej zaslišali izan od severa, ko se začeli zvoniti iz Sostrege. Ampak

to je bila velika sobota pri nas. Bilo je ljubilo te zvonove; o veliki noči je bila pesem posebno slavnostna, ko se kakor novi, kakor nekdanji pred svojo blagoslov po dolini na gričih na okoli. Navadno smo naprej zaslišali izan od severa, ko se začeli zvoniti iz Sostrege. Ampak

to je bila velika sobota pri nas. Bilo je ljubilo te zvonove; o veliki noči je bila pesem posebno slavnostna, ko se kakor novi, kakor nekdanji pred svojo blagoslov po dolini na gričih na okoli. Navadno smo naprej zaslišali izan od severa, ko se začeli zvoniti iz Sostrege. Ampak

to je bila velika sobota pri nas. Bilo je ljubilo te zvonove; o veliki noči je bila pesem posebno slavnostna, ko se kakor novi, kakor nekdanji pred svojo blagoslov po dolini na gričih na okoli. Navadno smo naprej zaslišali izan od severa, ko se začeli zvoniti iz Sostrege. Ampak

to je bila velika sobota pri nas. Bilo je ljubilo te zvonove; o veliki noči je bila pesem posebno slavnostna, ko se kakor novi, kakor nekdanji pred svojo blagoslov po dolini na gričih na okoli. Navadno smo naprej zaslišali izan od severa, ko se začeli zvoniti iz Sostrege. Ampak

Pozneje, ko so njeni otroci odšli po svetu, je sedela za mizo in je pregledovala njih pisma. Njena največja žalost je bila, ako se je otroci niso spomnili za praznike; ne toliko zaradi nje same, kakor zaradi doma; ni si mogla misliti, kako bi mogel pozabiti kdo na svoj dom, na svojo domačo hišo, da bi se je ne spomnil vsaj za božič in za veliko noč. Ona sama je napisala vsakemu posebe pismo za praznike. Mislila je, da jim bo težko, ko bodo v tujini mislili na šmarske zvonove in jih ne bodo slišali; zato je pisala ta pisma, polna drobnih novic, polna ljubezni do domače hiše in domače vasi. . . . In ko so na veliko soboto zapeli zvonovi, se ji je zdelo, da ta pesem združuje naša srca, da ta trenutek mislijo vsi nanjo in na svoj dom, da smo vsi doma, kakor nekdanj. Včasih je zaplakala, ko ni bilo vseh:

"Vsi so odšli od nikoder se ne vrnejo. . . ."

Zato sem odšel takrat pred tremi leti domov; čutil sem vso njeno radost, da sem se zopet vrnil. In kot po navadi, je takoj prinesla pisma svojih otrok:

"Hočeš čitati, kaj pišejo. . . ."

"Žive, so zdravi. . . ."

Bila je srečna. Mene ni vse tako zanimalo kakor njo.

Nje to ni bilo dovolj. Vedela je za vse malenkosti; živela je življenje nas vseh.

Okoli tretje ure sva ostala sama v sobi. Ležalo je nekaj težkega na srcu, a ni mogla govoriti o tem. Tudi jaz nisem mogel začeti pogovora. Gledala sva se dolgo.

"Kako se ti godi?" je začela, "si zdrav, zadovoljen?"

"Zdrav in zadovoljen."

"A kaj pa vojna? Kaj so si ljudje to izmislili?"

"Kmalu bo konec; potem bo bolje. . . ."

In zopet je imelo priti ono vprašanje, ki ji je ležalo na srcu in ga ni mogla izgovoriti.

"Kako ti je bilo takrat. . . ."

sem čital v njenih skrbnih očeh.

"Kako si. . . ."

"Zakaj so te preganjali?"

"Ne, o tem ni bilo mogoče govoriti. Pravila je o hiši, o gospodarstvu. Spomnil sem se na tisto jesensko jutro, ko sem se vozil v spremstvu orožnika skozi svojo vas. Ko bi bila takrat vedela! Vselej, kadar sem se vračal od kod, je stala na koncu naše hiše in je gledala na prago, kjer je zavil vlak v našo dolino. Videlo se je naravnost na prago domače hiše in me je veselo pozdravljala. In kadar sem odhajal, je stala zopet tam in je gledala za vlakom, ki me je nesel v svet. A takrat nisem stopil k oknu, nisem pogledal. Vozil sem se mimo nje v novomeške zapore. In moja edina vesela misel je bila, da ona ne ve o tem. To je bila pot, na katero me ni mogla spremljati.

In sedaj, ko sva sedela tako, se mi je zdelo, da je hotela govoriti o tem. Življenje jo je trdo vzgajilo, nismo poznali mehkušnosti in nežnosti. Bili smo, kakor vsi naši ljudje;

PROFESOR DR. IVAN LAH,
slovenski pisatelj, požrtvovalni borec za svobodo in srečo
Jugoslavije
umrl 18. maja 1938

dje; nikdar nismo odkrili svojih src popolnoma, nikdar si nismo rekli najlepših besedi, nikdar si nismo pokazali svojih najlepših čustev. Nekoč, ko sem odhajal v Prago in sem jo za slovo poljubil, ustrašila se je skoraj in je rekla:

"Saj se boš še vrnil."

Da, pri nas se poljubujejo ljudje samo takrat, ko se ločijo za vedno. Takrat si navedo vse, česar preje nikoli niso mogli povedati.

Ljubila je nas vse in vsi smo čutili njeno ljubezen. Toda kako bi mogla govoriti o tem? Videl sem, kako se je bala, da bi me ne zabelel spomin na ječo in na vse, kar sem doživel. In vendar bi bila tako rada govorila o tem, ker je mislila, da sem trpel.

Bila sva skoraj celo uro sama in še nikoli se nisva tako prijateljsko razgovarjala; o vsem sva govorila samo o tem ne, od česar sva hotela govoriti. Kazal sem se srečnega in zadovoljnega — a zdelo se mi je, da mi ne verjame popolnoma. Skušal sem govoriti o veselih stvareh, o bodočnosti.

Prišli so sosedje in so naju zmotili; govorili smo o vojni. Takrat so Rusi vzeli Premysl in vsem se je zdelo, da je konec vojne blizu. Mislili smo, da je konec trpljenja in da stojimo na pragu novega življenja.

Zvečer sem odšel. Obljubil sem, da pridem zopet o binkošti. Morebiti bo do takrat konec.

Toda o binkošti sem bil zopet na ljubljanskem gradu in nisem mogel iti k nji. Vzpel sem se v klet, kjer smo bili zaprti, na visoko okno, odkoder so se videle strehe ljubljanskih hiš. Zvonovi so oznanjevali binkošne praznike.

"V par dneh bo zvedela, da sem tu," sem si mislil in tam nisem bil. Misel je bila težja od vsega temnega zidovja, ki je pod seboj skrival dvesto ljudi, pričakujočih negotove bodočnosti.

Začela se je dolga pot, osemnajst mesecev brez svobode iz tabora v tabor. Kako ji je bilo? Kaj si je mislila? Kje so me iskale njene misli? Pisati nismo mogli na široko, kako je nam, le na dopisnicah smo mogli na kratko poročati, da smo živi in zdravi. Osemnajst mesecev; in med tem je bil božič in velika noč. . . .

Odgnali so nas pod bajonet v dunajske kasarne. Postali smo vojaki.

"Sedaj vsaj moremo ljudem reči, kje si," je pisala.

Moj novi poklic se ji je zdel bolj časten od prejšnjega — zaradi ljudi. . . . Ako imajo vsi ljudje enake okove, manj čutijo, da so sužnji. Čakala me je neprestano, čakala je tri leta — ni me dočakala.

Toda koliko je bilo podobnih in enakih mater v tej vojni; in koliko je bilo nesrečnejših od nje; ko sem gledal grobove na romunskih njivah — one velike grobove brez napisov in imen — sem se spomnil na te matere, ki iščejo v mislih grobove svojih sinov. Ali bo kdaj človeštvo pojnilo to bolelost vseh bolestí? Ni ga človeka na svetu, ki ne bi sklonil glavo pred to veliko bolečino. Edino avstrijski magnat ni imel besede za bolelost avstrijskih-slovenskih mater.

Ona ni vedela o vsem, kar se je godilo. Imeli smo navado, da smo pisali domov same vešale vesti, da bi ne bila žalostna. Morebiti ni verjela povsem, a nam je bilo lažje pri srcu, ko smo mislili, da nima skrbi.

Bila je mati devetih otrok, od katerih jih živi še pet. Vse njeno življenje je bilo namenjeno domači hiši in njenim otrokom. Ušoda je odnesla drugega za drugim v svet — in ona je vedno čakala, da se vrnejo. Ako ne oni, vsaj njihovi otroci. Njena edina skrb je bila, da bi vedeli, "kam domov." Nekoč je sestri v Ameriki tramvaj povozil otroka —

ona ni nikoli videla tega otroka — a nekaj dni ni imela obstanke. Zopet in zopet je čitala ono pismo o nesreči.

"Zakaj grede ljudje tako daleč?" "V tako nevarnost? Kako morejo?"

Da, bilo ji je nerazumljivo, kako more človek živeti izvan Šmarje. Ljubila je svojo vas s tisto ljubeznijo, ki je lastna vsem prebivalcem te stare vasi. Mislila je, da ni lepšega kraja na svetu. Kje bi še bila taka lepa dolina z griči na obeh straneh, z razgledom tja do Višnje gore in še čez! Nekoč mi je rekel neki Šmarec, da je Šmarja ravno na sredi sveta; nisem mu ugovarjal, imel je po svoje prav. . . .

"Vsak, ki je bil kdaj tu, se je rad vrnil," so pravili.

Bili so tako zaverovani v svojo vas in njeno preteklost, da niso videli ostalega sveta.

Naša hiša se ji je zdela najlepša (dasi ni najlepša) in bi je ne bila zamenjala za nobeno drugo. Vcepila je v naša mlada srca ljubezen do te hiše tako globoko, da si nismo mogli misliti nič lepšega na svetu. Nekoč smo šli otroci na Cikavo, kjer se je rodila. Tam je stala dolga hiša, z dvojnimi vrati, z majhnimi okni in z lipo na trati. Stali smo in gledali.

"Tu so bili rojeni naša mati." Ne, ne. Nismo mogli verjeti. To je moralo biti slučajno. Ni nam ugajala. Držali smo se za roke in smo odšli domov. In ko je nas pozdravila naša hiša s svojimi prijateljskimi smehljajočimi se okni in s svojim jasnim licem, ki se nam je zdelo prijazno, kakor lice matere, smo si mislili, da res ni lepše hiše na svetu. Ako je šla v Ljubljano, je komaj čakala, da se je vrnila, da bi se medtem doma ne pripetila kaka nesreča. Bila je Dolenjka in bi ne mogla živeti nikjer drugje razven tu.

Ko sem se rodil, smo živeli v Trnovem na Krasu. Preplakala je dneve in noči; hodila je sest na one skale in je gledala proti oni strani, kjer je ležala njena lepa, zelena Dolenjska domovina. Morali smo se vrniti. Od tega časa je vsa živela svoji hiši; bila je kakor lastovka, ki vsa trepeče za svoje gnezdo. Doživeli smo strašne dni; neki človek je rekel, da bo prodal hišo in vse, kar je v nji. Bili smo takrat sami, ona in pet otrok. Nikoli ne pozabim tega slovesa; hotel je rešiti vse, vse, celo zibko, kjer je zibala svoje otroke, dasi je vedela, da jo ne bo več rabila. Zapuščali smo hišo, našo hišo. Stali smo na višini in smo jo gledali. Vsak je nosil, kar mu je naložila mati. Toda ne; to ni bilo mogoče. Drugi dan je šla prosit. Vse je rešila. Trpljenje jo je zvezalo s tem domom.

Otroci so odšli v svet. Trije so šli preko morja. Drug za drugim. Ni si mogla misliti, da se ne bi vrnil.

"Ako ti ne bo dobro, se vrni," je naročila vsakemu. Stal sem z njo na šišenskem kolodoru, ko je odhajal mlajši brat. Šestnajst let mu je bilo in je veselo odhajal v svet. Niti zajokal ni, ko se je ločil. Ona pa se je od bolesti zgrudila na klop, ko se je začel pomikati vlak z izseljenci. Od tle dobe je spremljala v mislih svoje otroke po svetu. Či-

tala je ameriške časopise in pisala pisma. Imela je polno fotografij od vseh in jih je pregledovala. Poznala je vsa ona neznana imena, kjer so živeli. Vsako leto je čakala voščil za god. Bila je neizrečno vesela, da so se je spomnili otroci. Ako ji je kdo poslal kak dar, ni mogla pozabiti: "Veseli me, da se spomni matere," je rekla.

Ni potrebovala za se — vse je bilo namenjeno hiši: ko bi se vrnil. . . . Imeli smo edino njivo. Vsak otrok je vedel iz njenih pisem natančno kaj je vsejano na nji. Vse je bilo pripravljeno, da bi imeli od česa živeti, ako bi se vrnil.

Poznala je malo radost. Bila je iz onih žen, ki jim je življenje ena sama velika žrtev za otroke in dom; a to ni bila slepa ljubezen; ni dajala nam nikdar prednosti pred drugimi. Želela je, da bi bili zdravi, pridni in poštini. Odšel sem na pota, ki jih ni mogla vselej razumeti. Ljubezen matere je vedno sebična. Ni mogla razumeti, zakaj bi ne živel mirno, srečno življenje. Bala se je za nas, da se ne bi spuščali na pota, kjer preti nevarnost.

In vse to je doživela in trpe-la. Ni bila edina v tej vojni, bilo jih je mnogo, mnogo.

Za božič je še pisala, da mi želi sreče in zdravja.

"Tvoja zvesta mati," se je podpisala. Da, moja zvesta mati!

Tri leta me je čakala, da bi se vrnil vsaj eden, vsaj jaz. Da bi me videla, predno umrje.

Na večer trpljenja Gospodovega je zaspala tiho, mirno. Ako izbira Bog naše zadnje dneve, ni mogel najti primernejšega dneva. Še v zadnjih sanjah je iskala svoje otroke po svetu — med zadnjimi besedami je bil "Waukegan," to je mesto, kjer živi eden njenih otrok, daleč v Ameriki.

Koliko takih dobrih mater ima naša domovina; kdo jih ni videl? Kdo jih ne pozna? Kdo jih ne ljubi? Ali ni živa slika matere domovine, vse dobre, skrbne, trpeče, ki varuje svoj dom in združuje v sebi svoje otroke? Ali ne žive samo za nas — kakor se mi bojimo smrti, da bi je ne užalostili s tem?

V teh dneh smo jo videli tako živo pred seboj z jasnim prijaznim obrazom. Še nikoli se ji nisem mogel tako odkrito izpovedati. Povedal sem ji vse, na kar je čakala dolga tri leta. Morebiti bi drugace z njo ne mogel govoriti o tem. In zdelo se mi je, da sva se razumela popolnoma. Vse je bilo jasno, tiho, srečno.

Nekoč sem bil na velikonočnih pocičnicah. Na veliko soboto ponoči sva bila sama v sobi — čakala sva vstajenja; in takrat, kakor da se je razkrilo njeno skrivnostno materinsko srce, pripovedovala mi je svojo povest; to nepozabljivo povest. . . . Vso noč od prve zarje, ko so zapeli zvonovi in sva šla v cerkev v vstajenju. V teh časih je bila kakor premlajena, vsa živa, polna spominov in nad. In zdaj se je to srce za vekomaj zaprlo. To srce, tako polno trpljenja in ljubezni. Knjiga o materi! Kdo bi ne pisal? In kdo bi jo napisal?

Velikonočni spomini

Velika noč se bliža. . . . Spet bo zadonel zmagovalni velikonočni spev. Med veličastno zvonjenje zvonov bo mogočno donela naša večna lepa pesem: Zveličar naš je vstal iz groba. . . .

Vsak, kateri je ob praznikih ločen od domačega kraja, se z ljubeznijo vsaj v spominih vrača k hišici očetovi, katera še stoji tam na zeleni trati med drevjem v dragi domovini. S podvojeno silo silijo spomini naše srečne mladosti na dan ter nas zazibljejo nazaj v davne, srečne dni. Mi poromamo v spominih k dragemu očetu k ljubi mami. Svež je še spomin na vas.

Daleč tam ste naši znanci v domovini, cerkev naša daleč tam stoji, spominja se vas srce vseh v tujini, presrečno in veselo veliko noč želi.

Da, velika noč se bliža. Obiskovali bomo vse drage nam prijatelje in znance, a posebno sveti so nam spomini na naše drage starše; zlato mamozremo v duhu pri domačem ognjišču. Spominjamo se vsega z solzami, posebno pa dneva našega slovesa, ko nas je naša mama z solzo pokropila zadnjic in pa ljubeče prekrižala in objela.

Pa kje je danes srce naše zlate mame?

Nad zvezdami zdaj mama vi živite, trpljenja je prosto zdaj vaše srce, v raju nebeškem vstajenje slavite, ne zabite tamkaj prositi za vse.

Mnogi izseljenci bi radi poklekli na grobove svojih staršev. Tudi jaz bi srčno rada zrahljala gomile vseh mojih srčno dragih in vsejala vam vsem rdečih in pa belih nageljnov, pa drobnih spominčic.

Da, rada bi okrasila za veliko noč vaše prerane gomile z belimi zvončki in trobenticami. . . . Praznujte srečno veliko noč tam na nebeški trati.

Velika noč se bliža. Zopet bodo drobne lastavice, naše ljubke prijateljice, obkrožale naše drage domove ter bodo pozdravljale naše mladosti raj z glasnim "kvi-vit." Prijateljice, pozdravljene bodite!

O ljubki poteček srebrni! Daleč tamkraj v dragi domovini ti spletajo lep velikonočni venec, krase tvoje bregove, drobni beli zvončki. O srečni spomini davnih dni. Ob tvojih bregovih se je igralo srce, ob tvojih valčkih srebrnih se radovalo v brezskrbni mladosti srce presrečne pastarice. Pozdravljen bodi poteček srebrni. Pozdravljeni drobni zvončki!

Mladenka vesela je pesmi tam pela, s kraljico ne menjala bi. Pa sreča z valčki je naglo hitela, grad sreče, grad sreče, kje si? (Dajte na 2. strani.)

ANTON NOVAK

SLOVENSKA PEKARIJA

6218 St. Clair Ave.

Se priporoča slovenskim in hrvatskim gospodinjam za nakup dobre domače pecive, kot:

POTICE, PISKOTE in VSAKE VRSTE KEKŠE

Voščim vesele velikonočne praznike vsem našim odjemalcem.

WHEN GOOD FELLOWS GET TOGETHER...
FRANK MIHČIČ NIGHT CLUB

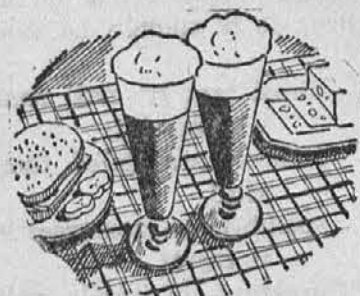
GOSTILNA

7202 St. Clair Ave.

ENDicott 9359

Pri nas dobite prvovrstno 6% pivo in dobro vino, žganje in okusen prigrizek.

Se tople priporočamo za obilen obisk. Vesele velikonočne praznike želimo vsem skupaj!

FRANK GREBENC

1297 E. 55th St.

GOSTILNA

Vsakovrstno žganje, 6% pivo in vino.

Se tople priporočam ter želim

vesele velikonočne praznike vsem skupaj.

Vesele velikonočne praznike vam želi

ANTON KOREN

4426 Hamilton Ave.

GOSTILNA
in
RESTAVRACIJA

Pri nas dobite vedno dobro žganje, vino, 6% pivo

ter najboljšo domačo hrano ob vsaki priliki.

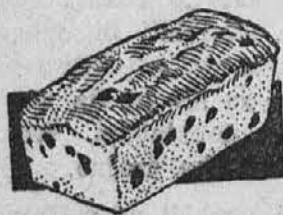
ROSEDALE DAIRYJAMES J. MACEROL
lastnikSLOVENSKA
MLEKARNA

1083 E. 68th St.

HEnderson 4926

Želim vsem skupaj vesele velikonočne praznike!

J. FAJDIGAIN
F. KLANCARSLOVENSKA PEKARIJA
v Slovenskem Narodnem Domu
6413 St. Clair Ave.

Za velikonočne praznike kupite vaše potice, kolačke, pecivo in kruh v slovenski pekarni.

Se tople priporočava Slovencem in Hrvatom.

ZELIVA VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI

FRANK PERME

Priporoča se za vsa dela, ki spadajo v mizarstvo, stroko, kot bare, kandre in sploh vso opremo za gostilne.

NORWOOD CABINET CO.
1133 Norwood Rd.**Sirola in 12 mesecev**

Živela je nekoč deklica Ivanka, ki ji je njena ljuba mamica umrla, ko je Ivanka štela šele 10 let. Njen oče se je po preteku enega leta oženil in deklica je dobila pisano mater, ki je priredila seboj hčerko Špelico, dve leti starejšo od Ivanke. Pisana mati in njena hčerka sta zelo sovravžili Ivanke, zlasti, ker se je ta razvijala v krasno dekle. Vsak dan ji je mačeha nalagala huda dela, a jesti ji je dajala, kar je ostajalo njej in njeni hčerki.

Tedaj pa je umrl oče in zdaj se je Ivanka godilo še huje. Mačeha in hči sta kar tekmovali v tem, katera jo bo bolj mučila.

Bilo je decembra. Sneg je ležal po hribih in dolinah. Mraz je pritiskal, ljudje in živina so se gredli na toplem v hišah in hlevih. Mačeha pa je zaukazala Ivanke, da mora iti v gozd nabirati jagode. Sklenili sta s Špelico, da se na tak način znebita Ivanke, ki pač mora v gozd pri iskanju jagod od mraza umreti. Ivanka se je napotila z žalostnim srcem v gozd. Gazila je sneg do kolen, ker ni bilo nobene gazi. Mačeha in njena hčer sta veselo gledali za njo, češ, saj se ne vrne več.

Deklica je po dolgem in napornem potu prišla v gozd. Iskala je jagode dolgo, dolgo in začela bolj v sredino gozda. Tu je zagledala ogenj in okoli 12 mož. Od strahu je skoro omedlela. Eden izmed mož pri ognju ji je pomignil, naj pride bliže. Deklica, ki se je tresla od mraza, se je počasi in boječe bližala ognju, da si ogreje premrle ude.

Ko je stopila do ognja, je videla, da je sedel na najvišjem stolu bradat mož, ki je imel v rokah palico. Ta jo je vprašal, kaj išče v gozdu v tem mrazu. Deklica mu je z žalostnim glasom povedala naročilo mačeha. Tedaj je poklical bradata mož, ki je bil mesec decembra, nasproti sebi sedečega moža, naj ta sede na njegovo mesto. In glej čudo, ko je ta sedel na najvišji stol, je ves gozd zazelenel. O snegu ni bilo več ne duha ne sluha. Povsod po gozdu so rasle rdeče jagode.

Deklica je strmela. Mož, december, pa ji je velel, naj si hitro nabere jagod. Deklica si je napolnila košaro in se z veseljem vrnila k dvanaestim možem, katerim se je iskreno zahvalila za pomoč. Možje so ji razložili, da so letni meseci. Med tem je zopet sedel mesec december, kateri je zopet pokril s snegom in mraz je začel znova pritiskati.

Z veseljem srcem je gazila Ivanka sneg proti domu. Že od daleč sta jo zagledali mačeha in njena hči ter se jezili, ker se jima nakana ni posrečila. Ko jima je Ivanka izročila rdeče jagode, sta se obe čudili, kje jih je dobila. Deklica jima je odkrito

Ljubezen Riharjeve Katre

Ko so farni zvonovi začeli veličastno oznanjati praznik vstajenja, se je v sru Riharjeve Katre nekaj zganilo, nekaj čudovito mehkega, otožnega, a hkratu tudi veselega.

Spomini, lepi spomini so priplavali odnekod, potrkali nalahno in Katra jim je na stečaj odprla dušo. Nikoli med letom se Katra ni tako rada vdajala tem spominom, kakor prav o veliki noči, zakaj ti prazniki so bili zanj pred desetimi leti tako pomembni in srečni.

Takrat je bila Katra še mlada, to se pravi še v cvetu svojih petindvajsetih let.

Naskrivaj je ljubila fanta, postavnega Matjakovega Poldeta.

Bila je cerkvena pevka in nekoč pri velikonočni procesiji se ji je srce še bolj vžgalo za Poldeta, ki je nosil bandero.

Tedaj je namreč fantom, ki so stopali s farnim banderom pred pevci, nagajal močan veter in so se mu komaj upirali. Če bi ne bilo Poldeta, bi bil veter že zdavnaj vrzel bandero, kar bi bila seveda sramota za fante in za faro.

Polde je zastavil vso svojo moč, ki je bila res izredna, in se mu je posrečilo obdržati bandero v ravnotežju.

Ampak veter, ta je imel svoje nuhe.

Procesija se je pomikala mimo sadnih vrtov in kar naenkrat se je bandero zapletlo med vejave košate jablane, ki je štrlelo nad cesto.

Če bi ne bilo ravno pri procesiji, bi bil Polde nemara zaklel, tako ga je pogrelo.

"Fantje, dobro držite!" je zapovedal, postavil svoj drog bandera na tla, si sleknil suknjič in zavihal rokave.

Nato se je obrnil in vrzel suknjič Katri, ki je stopala tik za njim.

"Na, Katrica, drži!" Katra je zardela, ujela suknjič in si ga obesila čez roko.

Polde pa je brž poprijel drog ter s spretnim premikanjem in bezanjem sem in tja osvobodil bandero izmed vejaveja.

Vse to se je zgodilo v nekaj sekundah in procesija se je nekoliko pretrgana nemoteno po

povedala, da ji je pomagalo 12 mož, sedečih ob ognju.

Špelica je sklenila, da bo tudi ona šla po jagode. Mačeha jo je tople oblekla in ji dala s seboj jestvin. Ko je prišla Špelica v gozd, je zastoj iskala ogenj in može. Od mraza je v gozd padla na tla in zmrznila. Ker je ni bilo nazaj, se je odpravila na pot še njena mati. Pa tudi njo je zadel ista usoda. Ivanka je ostala sama na domu in rešena svojih mučilk pridno delala in pošteno živela.

mikalala dalje.

Poldetov suknjič, ki ga je Katra nosila obešenega čez roko, se ji je zdel kakor sladko breme. Note, ki jih je držala pred seboj, so ji kar plesale pred očmi in gospod organist jo je nekajkrat ostro pogledal, ker je previsoko zapela. Rada bi se bila zatopila v pobožno premišljevanje, kakor se to pri procesiji spodobi, pa se ni mogla. Venomer ji je uhajal pogled na zastavnega Poldeta in njegove zagorele, mišičaste roke, ki so se kar igrale z banderom.

Katra se skoraj ni upala ozreti se po tovarišicah, ker se ji je dozdevalo, da so iz same zavisti oči vseh uprte vanjo.

Ko so za ovinkom odpeli pevci Alelujo, se je Katra nehote ozrla in tedaj jo je zadel pogled Mejavčeve Jule, ki je pela alt. Tako jo je pogledala, da je Katri kar vroče postalo. Druga ni moglo biti v sovražnem pogledu Julinem kakor naravnost ukaz, češ, naj ji Poldeta le pusti pri miru.

Po vasi so namreč govorili, da Jula čisto resno misli postati mlada Matjaška, Polde pa da za enkrat še slišati ne mara o tem. Katra se je v zadregi nasmehnila in kakor iz nagajivosti stisnila Poldetov suknjič še tesneje k sebi. Celotno večnost bi ga nosila takole, pa četudi na konec svet.

(Dolje na 3 strani)

VELIKONOČNI SPOMINI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tam daleč, tam gori v neški višini sreča te večna čaka, dekle; ti tihi poteček v tihi dolini, kam tvoji pa valčki hite?

Velika noč se bliža. Naj potom Ameriške Domovine izrazim svoja prisrčna in iskrena velikonočna voščila vsem svojim dobrim znancem po Ameriki in v dragi domovini, pa vsem čitateljem Ameriške Domovine ter zakličem: Praznujte presrečne velikonočne praznike! Najlepše vam pisanke!

Končno še pristavim v odgovor na cenjeno pismo iz Celja: Bog živi vse "jogre," vso mojo, po svetu razkropljeno "študentarijo," Bog živi vse moje dobre dijake! Le pevajte naše drage nam slovenske pesmi! Še hranimo spomine davni dni na nepozabno nam Melje. Bog vas ohrani in blagoslovi!

Te skromne vrstice za pih sprejmite, pošiljam slehernemu v dragi mi kraj! Pozdravljeni dragi nam znanci bodite, naj slišimo vašo še pesem kedaj. Presrečno vsem veliko noč! Marija Kurnik.

JOHN LADIHA

1242 E. 74th St.

GROCERIJA in MESNICA

želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike in se tople priporoča.

ENDicott 4717

ANTON MARTINCIČ

GROCERIJA in MESNICA

5919 Prosser Ave.

HEnderson 0982

Veselo Alelujo želimo vsem odjemalcem in prijateljem

in se tople priporočamo za nakup raznovrstne grocerije in mesnine.

Vesele velikonočne praznike vam želim

ANTON in JULIA MAROLT

GOSTILNA

1128 E. 71st St.
Pristni legalni likerji,
dobra vina, 6% pivo
in prigrizek.
Vsak petek pri nas
ribja pečenka.
Se tople priporočamo.

ANTON BARTOL

SLOVENSKA GROCERIJA

1425 E. 55th St.

HEnderson 8154

Se tople priporočam gospodinjam za nakup raznih potrebščin za praznike. Boste prav prijazno postreženi in dobili blago po nizkih cenah.

ZELIM VSEM SKUPAJ VESELO ALELUJO!

Vesele velikonočne praznike želi vsem odjemalcem in se tople priporoča

ANTON ZELEDNIKSLOVENSKA
MLEKARIJA

1368 E. 53d St.
HEnderson 6653

JERRY GLAVAČ

1052 Addison Rd.

HEnderson 5779

TINNING, ROOFING and FURNACE WORK

Se tople priporočam in želim vsem mojim odjemalcem

in prijateljem vesele velikonočne praznike.

Kadar primerjate cene, primerjajte tudi kakovost!

LOUIS J. PRINCE

GROCERIJA

1209 Norwood Rd.

ENDicott 1318

Želi vesele velikonočne praznike vsem skupaj!

FORTY-NINE CENT SOLES AT HALF PRICE!

While some shops advertise shoe repairing at half price, you are actually paying double.

EXAMPLE

49c Soles, average wear 20 days, cost you 2½c per day

75c Soles, average wear 50 days, cost you 1½c per day

\$1 Soles, average wear 100 days, cost you 1c per day

Figure it out for yourself or see us.

JOS. GRBEC, 6026 St. Clair Ave.**JOHN HACE, 6210 Bonna Ave.****FR. URANKAR, 7226 St. Clair Ave.****FR. LONGAR, 6630 St. Clair Ave.****RUDY KOZAN, 6520 St. Clair Ave.****JOS. SERCEL, 6214 St. Clair Ave.****JERNEJ KRASOVEC, 6731 St. Clair Ave.**

HAPPY EASTER TO ALL

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI

D. LUSIN'S SOHIO SERVICE STATION

6002 St. Clair Ave.

vsem svojim odjemalcem in prijateljem.

Se toplo priporoča, da ga obiščete kadar potrebujete
gasolin ali olje za vaš avtomobil.**EDNA DAIRY**Vesele velikonočne
praznike vam želi

SLOVENSKA

MLEKARNA

JOSEPH KNAUS, lastnik

HENDERSON 7963

Se toplo priporoča.

MRS. RUDY BUKOVEC

4506 Superior Ave.

MESNICA

Se toplo priporoča za nakup vsakovrstne mesenine,
suhe in sveže.

Veselo Alelujo vsem skupaj!

Vesele velikonočne praznike
vsem prijateljem in znancem
želi**ANTON KOTNIK**

7513 St. Clair Ave.

Slovenska točilnica legalnih najboljših likerjev,
najboljše pivo ter okusen prigrizek.

Se toplo priporočam za obilen obisk.

ANTON SVETEŽelim vsem odjemalcem in prijateljem
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

Grocerija, candy, cigare, cigarete, sladoled.

IZVRSTNO PIVO

Se priporočam za obilen poset. — Točna postrežba!
Imam fine doma posušene klobase.
Priporočam tudi na dom, ako naročite.

1184 E. 60th St.

HENDERSON 4813

RALPH CEBRON

SLOVENSKA MESNICA

4030 St. Clair Ave.

Vsake vrste prekajeno suho meso, klobase, šunke,
kakor tudi najboljše sveže meso.

VESELO ALELUJO VSEM ODJEMALCEM!

JOHN CIPPERMAN in SIN

GOSTILNA

1259 Marquette Ave.

Vse vrste pijača in dober prigrizek.
Se toplo priporočamo za obilen obisk.
Želimo vsem skupaj vesele velikonočne praznike.**Ljubezen Riharjeve Katre**

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Le škoda, da je procesija že
zavila nazaj proti cerkvi.Kako se ji bo Polde neki za-
hvalil, je premisljalo Katra in
pri tem spet prezrla znak orga-
nista za naslednjo pesem.Pevci so zanosno začeli:
Zveličar naš je vstal iz gro-
ba. . .Katra se je osvestila, presko-
čila nekaj tonov in ujela ostale
pevke.Medtem se je procesija pribli-
žala cerkvi. Katri je postajalo
kar nerodno, ko je tako s suknji-
čem čez roko hodila mimo va-
ščanov ki so na obeh straneh ce-
ste gledali procesijo.A Polde se ni prav nič zmenil,
da bi bil zahteval suknjič nazaj,
in Katro je začelo skrbeti, ali ni
v svoji navdušenosti za bandero
sploh pozabil nanj.E, si je mislila, pod zvonikom
se bo že spomnil, golorok ne bo
šel v cerkev.A Poldne se ni spomnil, tudi
pod zvonikom ne, ali pa se na-
lašč ni hotel spomniti in je tak,
kakor je bil, šel z drugimi fanti
v cerkev, da tam postavijo ban-
dero na svoje mesto.Katra ni vedela, kaj bi. Pevci
so že odhajali na kor, kamor so
držale stopnice izpod zvonika,
ona pa je stala in čakala.Jula, ki je bila med zadnjimi,
se je posmešnila in namuzala."Katra, Poldne je pozabil na-
te," je dejala in skočila na prvo
stopnico."Na, mu boš pa ti dala, saj sta
sosed," je odvrnila Katra, vrgla
Juli suknjič in odrzela po stop-
nicah na kor.Na velikonočno nedeljo po ko-
silu se je Polde oglašil pri Ri-
harju.Katra je sedela na solcu pred
hišo."Po pirhe sem prišel," se je
pošalil Polde. "Ali imaš kaj prav-
lepih, rdečih?"Katra se je v srcu razveselila
obiska, rekla je pa vendar pre-
cej zbadljivo:"Saj ti jih je že Jula dala, ali
ne?"

Polde je zamahnil z roko.

"Maram za tiste! Ampak, Ka-
trica, zakaj si mi pa včeraj po
procesiji ušla? Še zahvaliti se
ti nisem mogel. . ."

Katro je obšla rdečica.

"O, saj suknjič si menda dobil
nazaj, ali ne?"

"Seveda sem ga, ampak. . ."

Vidiš, potlej je pa vse v redu.
Z Julo sta sosed, ali pa še kaj
več, sem si mislila, in pa časa ni-
sem imela, da bi te čakala.""A tako?" je malce užaljeno de-
jal Polde."Veš, Katrica, nekaj važnega
sem ti hotel povedati.""Važnega?" se je začudila
Katra. "Kar na dan z besedo!"

Polde je sedel na klop h Katri.

"Tisto o Juli in meni ni prav
nič res, Katrica. Ljudje samo
jezike brusijo. Ampak. . . ka-
kor da bi se mu zateknilo, je
prenehal in se zagledal v tla."

"No, kaj?"

"Tebe bi rad, Katrica!" se je
nenadno navdušil in stisnil Ka-
tro za roko.Sladko jo je spreletelo po vsem
telesu, ko se je njegova roka do-
taknila njene. Skoraj isti obču-
tek ji je zaplaval po žilah, kakor
pri procesiji prejšnji dan, ko si
je Poldetov suknjič vrgla čez ro-
ko."Polde, jaz nisem bogata ka-
kor Jula," je tiho odvrnila."Bogata? Ali misliš, da bom
jaz izbiral med bogatimi? Ne,
Katica, motiš se. Z Julo sva se
sprla in fantje smo se tudi skre-
gali. Nič več ne bom nosil ban-
dera."Poldne je res ostal mož bese-
da. Na telovno ga ni bilo več pri
procesiji med fanti, ki so nosili
farno bandero. Pač pa je bil
med tistimi, ki so za vasjo stre-
ljali z možnarji.Po neprevidnosti se je Poldne
preveč približal možnarju in mu
je smodnik puhnil v obraz. Spr-va so govorili, da bo Polde ob
obe očesi. Toda zdravniki so z
operacijo vendar dosegli, da je
vsaj na eno oko za silo videl.

Obraz mu je bil pa čisto skažen.

Katra je skrivaj jokala, Jula
pa se je menda vprilo prijateljce
pohvalila, da se bo Polde zdaj, ko
je slep, pač premislil.

A ni se in leta so minevala.

Rihar in Riharica sta drug za
drugim šla pod zemljo, brat Ka-
trin se je oženil in prevzel baj-
to, Katra pa je v podstrešni so-
bici imela izgovorjeno stanova-
nje in se je že docela sprijazni-
la z mislijo, da ostane samica.Poldeta ni mogla pozabiti in
vsako veliko noč so prihajali spo-
mini. . .Polde je zatrjeval, da se niko-
li ne oženi, ker se ni hotel uklo-
niti očetovi volji, naj vzame Ju-
lo. Zato mu je oče šele na smrt-
ni postelji izročil posestvo.A Polde tudi po očetovi smrti
ni kazal nobenega navdušenja
za ženitev. V skrivnem kotičku
njegovega srca je še zmeraj tle-
la iskra za Katrico, a se s svo-
jim skaženim obrazom, napol
slep, ni upal več misliti nanjo.Če Katrice ne, pa nobene! je
sklenil v srcu. In tako se je že
deseta velika noč prismejela v
faro, odkar se je zgodila tista ne-
sreča z možnarjem.Katra je namesto gospodinje
nesla velikonočna jedila v cer-
kev k blagoslovu. Z lepim, čipka-
stim prtom je pregrnila jerbasa
in si ga zadela na glavo. Pri fa-
ri je potrkavalo, zadnji žarki
solnce so v dolgih pramenih ple-
sali nad hišami, ko je Katra hi-
tela mimo Matjaka."Katica, počakaj!" se je ne-
nadno oglašil iz veže Poldetov
glas.

Katra se je ozrla.

"Kar prestrašil si me, Polde.
Kaj boš pa povedal?""Še moje nesi k blagoslovu,
Katica, če hočeš," je poprosil."Dekla je šla za procesijo, niko-
gar nimam, da bi nesel, No, ali
boš?"Katro je tako iznenadilo, da
sprva še odgovoriti ni mogla."Seveda bom, Polde," je čez
trenutek odgovorila in fant se
ji je kar zasmilil. "Samo hitro,
da ne zamudim. Procesija bo
vsak čas nazaj, zadnja sem, vse
so že odšle pred menoj."Stopila je v vežo, dela jerbasa
z glave in naložila vanj še tisto,
kar je bil Poldne prinesel iz ka-
šče: nekaj gnjati, kolač in dva
rdeča pirha.Katra je jerbasa spet pokrila s
prtom, a Polde ga ji je pomagal
zadeti na glavo.

Ko je hitela dalje proti cerkvi,

ji je srce vriskalo od sreče. . .

Mehki pomladni somrak je le-
gel nad vas, ko so dekleta z jer-
basi drvela od blagoslova. Pre-
hitevala so druga drugo, zakaj
tisto dekle, ki bo prvo doma, se
še letos omoži.Katra pa ni prav nič hitela,
celo zaostajala je nalašč za dru-
gimi, da bi lahko neopažena za-
vila k Matjaku.Poldne jo je že čakal v veži.
Peljal jo je v izbo, kjer je nad
belo pogrnjeno mizo gorela luč.
Vse je bilo čisto, pomito in praz-
nično pospravljeno.Katra se je ozirala po izbi,
med tem ko je zlagal iz jerbasa
na mizo Poldetov blagoslov."Polde, saj se prav nič ne po-
zna, da ni gospodinje pri hiši,"
je nekako šaljivo pripomnila."Misliš? O, se pozna, se, se,
posebno takole o praznikih. Ka-
trica, ali se še kdaj pomniš tistih
časov, ko si bila ti še cerkvena
pevka in sem jaz bandero no-
sil?"Katra se je sklonila nad jer-
bas, da bi Polde ne opazil rdeči-
ce na njenih licih."Minilo je, kakor vse mine,"
je vzdihnila. "Polde, iti moram.
Mi boš zadel, prosim?""Katica, samo trenotek še
počakaj!"Katra ga je začudeno pogleda-
la.

"Kaj pa še hočeš?"

Polde je molče stal sredi sobe.

"Veš kaj?" je vzkliknil. "Za-
hvaliti se ti vendar moram in—
koliko sem ti dolžan za uslugo?""Nehaj no, Polde! Še huda
bom, če se boš norčeval, da veš!"

Polde je stopil k mizi.

"Potem, Katrica, potem pa
vzemi tale piruh, rdeč je. Kaj
že pomeni rdeča barva? Ljube-
zen, kajne? Na, Katrica, ta je
tvoj, ta pa moj."Katra je nehote stegnila roko
in segla po pirhu, vsa zardela v
obraz.

Polde jo je držal za roko.

"Katica, poslušaj me. Ali bi,
Katica, ali bi hotela danes leto
nesti k velikonočnemu blagoslo-
vu iz moje — tvoje — najine
hiše? No, odgovori.""Polde, rajši pozabi na to,
saj sem že prestara zate. . .""Ljubezen je večno mlada, Ka-
trica; brez tebe nikoli ne bom
srečen. No, ali bi?"

Katra je molče prikimala.

Skozi odprto okno je prihaja-
lo pritrkavanje zvonov, izza hol-
mov za vasjo se je prikazala pol-
na luna kakor radoveden, vesel
obraz. . . In ko je Katra z jer-
basom na glavi hitela domov je
tiho prepevala predse . . .**MAKOVEC CANDY SHOPPE**

Slovenian Auditorium Building

Where all good friends meet

Home-made Ice Cream and Good Foods

HAPPY EASTER TO ALL!

KOMIN'S PHARMACY

PRVA SLOVENSKA LEKARNA V CLEVELANDU

JOHN KOMIN, lastnik

6430 St. Clair Ave., vogal Addison Rd.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

JOSEPH TREBEC

MESNICA

1423 E. 55th St.

Se priporoča za naročila in želi vsem odjemalcem,
prijateljem in znancem vesele velikonočne praznike.**PRIJATEL'S PHARMACY**

SLOVENSKA LEKARNA

St. Clair Ave. vogal E. 68th St.

ENDicott 9571

Pošljemo na dom.

Želimo vesele velikonočne praznike.

Vesele velikonočne praznike želim vsem svojim
odjemalcem in prijateljem**ANTON PRIMC**

GROCERIJA

985 Addison Rd.

HENDERSON 0160

Se toplo priporočam za nakup blaga za praznike.

LOUIS LAUTIZAR

1195 E. 71st St.

HENDERSON 0875

GROCERIJA in MESNICA

želi vsem odjemalcem in prijateljem
vesele velikonočne praznike.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

vsem našim sotrudnikom in prijateljem, ter se priporo-
čamo za simpatično sodelovanje v bodočnosti. Zastop-
nika prekomorskih parobrodskih družb, denarna naro-
čila, notarske dokumente.**STEVE F. PIRNAT in JOSEPH GRDINA CO.**

6121 St. Clair Ave.

Vesele velikonočne praznike želi vsem odjemalcem
in prijateljem ter se toplo priporoča**ANTON OGRINC**

SLOVENSKA MESNICA

6414 St. Clair Ave.

ENDicott 3716

Ako želite dobro postrežbo, oglašite se pri

PLESEC GAS STATION

vogal Waterloo Rd. in E. 169th St.

BATTERY SERVICE in MAZANJE AVTOMOBILOV

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem
in prijateljem.Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in
prijateljem želi**FRANK LAVRIČ**

15601 Holmes Ave.

SLOVENSKA SLAŠČICARNA

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

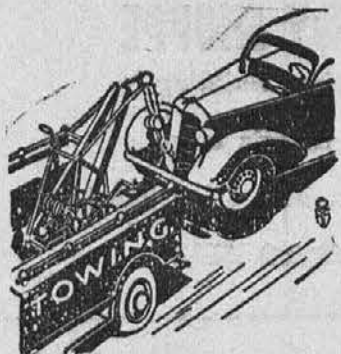
ŽELIM VSEM VOLIVCEM

23. VARDE

John M. Novak

Councilman 23d Ward

E. 61st ST. GARAGE

Rich in Klun, lastnika
GENERAL REPAIRING
Se toplo priporočava za
popravila.

1109 E. 61st St. Henderson 9231
vagal St. Clair Ave.

Zeliva vsem skupaj vesele velikonočne praznike.

Vesele velikonočne praznike
vam želita

FRANK in PAULINA ZEFRIN

8101 Aetna Rd.

Michigan 7079

SLOVENSKA GOSTILNA

Pivo, vino, mehke pijače.
Vsak petek ribja pečena.

JOSEPH PERPAR

SLOVENSKI
PAPIRAR

5805 Prosser

HENDERSON 2573

Se toplo priporoča za papiranje.

Zelim vsem vesele velikonočne praznike!

FRANK VIDMAR

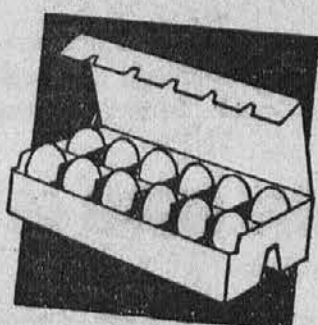
1038 E. 74th St.

ENDICOTT 4362

GROCERIJ in MESNICA

Ako želite za praznike fino, doma posušeno šunko,
klobase, želodce ter razno sveže meso in grocerijo,
se oglašite pri nas.

Se priporočam in želim vsem skupaj
vesele velikonočne praznike.

Vesele velikonočne praznike
vsem
odjemalcem in prijateljem
želi

GEORGE KUJAR

3846 St. Clair Ave.
ENDICOTT 0586

GROCERIJ in MESNICA

Izvrstne domače šunke, klobase, prekajeno in sveže meso
ter vsa grocerija.
Se toplo priporočamo.

JOHN LUPSINA

10201 Prince Ave.

Michigan 0746

GROCERIJ in MESNICA

Priporočamo se za nakup raznega svežega in doma
posušenega mesa, klobas, šunk ter fine,
sveže grocerije po zmerni ceni.

Vsem skupaj želimo vesele velikonočne praznike.

FRANK GABRIEL

1383-85 E. 53d St.

ENDICOTT 2058

GROCERIJ in MESNICA

Zeli vsem svojim odjemalcem in prijateljem
vesele velikonočne praznike.

Priporoča se gospodinjam za nakup vsakovrstnih
potrebščin za praznike, najboljše moko, orehe, rozine,
maslo, jajca in med. V zalogi tudi vsakovrstna suha in
sveža mesenina.

Na pragu svobode

Vojna je trajala, neizprosno
se je vlekla dalje.

A v slovenskih srcih je že vla-
dala nezmagljiva vera, da mora
kmalu priti konec.

Medtem ko je na zapadu še ve-
nomer butalo in so poslednje fan-
te in polinvalidne pošiljali na
fronto, je po slovenski deželi šla
zanosna blagovest, da bo slej ali
prej vstala svoboda, ko bomo go-
spodarji na svojih tleh. Manife-
stacijski shodi po slovenskih
krajih so bili pesem veselega pri-
čakovanja, potuhnjenim oblast-
nikom pa kakor rožljanje krep-
kega suznja, ki se navzlic nešte-
tim dobljenim ranam otresa tr-
dih verig.

Trg Ceričje je praznoval ve-
likonočne praznike spet enkrat
tako dostojno, da je bilo vsaj ne-
kaj spomina na praznovanje
pred veliko vojno. Gospodinje so
vmešale kolače, prav nič se niso
strašile rekvizicijskih komisij, ki
so sicer povsod vtaknile svoj nos
in vohale za skopimi zalogami
žita. Kolikor se je dalo, so lepo
opravljena dekleta bodro nesla
k žegnju. Nekateri možje in fan-
tje, ki jim je navzlic pomladni
ofenzivi bila dana sreča, da so
lahko prišli iz bolnišnic ali od
kadrov na velikonočni dopust, so
poskrbeli, da je bila z njihovo
udeležbo pri vstajenjski procesi-
ji rešena moška čast. Ne samo,
da so se lepo uvrstili za procesi-
jo, marveč so tudi pomagali pev-
kam. Nekateri so se nekaj dni
prej na hitro roko vsaj toliko
uvežbali na instrumente gasil-
ske godbe, da so spet enkrat do-
neli bučni koral na čast vstaje-
nju.

Mož, ki se je najbolj trudil, da
bi dvignil velikonočno praznova-
nje v Ceričju, je bil Anton Glav-
an, najuglednejši gospodar iz
bližnje okolice. Ljudje so ga vsi
spoštovali in njegov ugled je bil
izprisan posebnost, da je po-
leg drugega bil že dolga leta prvi
ceričjski ključar. Seveda so ne-
kateri jeziki menili, da se Glav-
anu ni treba bati ne hudiča ne bi-
riča, ker gospodarja tako obsež-
nega posestva tudi tridesetletna
vojna ne bi spravila na kolena. V
resnici pa je tudi Anton Glavan
že dal svetovni moriji svoj veli-
ki krvni davek: prvorojenca To-
neta, ki je bil ves očetov up in
ponos, mu je ubila granata na
Gabrijelu, kmalu po pričetku
vojne z Italijani. Glavan je skril
svojo bridko žalost v srce kakor
školjka biser, možato je prebo-
lel strastno izgubo in je vso skrb
posvečal hčerki Mini in drugo-
rojenecu Francetu. Pa so mu tu-
di tega bistrega fanta kmalu od-
brali in je moral na laško fronto.
Usekal ga je drobci v nogo in to
je bila vsa njegova sreča. S pro-
šnjami in priprošnjami je ugled-
ni gospodar Glavan naposled do-
segel, da so mu Franceta poslali
na dopust. Res se trdni gospodar
ni rad uklanjal z moledovanjem,
toda šlo je za sina, za bodočega
naslednika na velikem gruntu,
za poslednjega potomca stare
Glavanove rodovine.

Pred meci je prišel Glavanov
Francé domov. Malo je še šepal
na desno nogo, ali kaj to! Kako
se je fant razrasel, kako ga je
vojno trpljenje napravilo moža-
tega in bodrega! Oče je z njim
moževal kakor s svojim vrstni-
kom. Mati ga je z veseljem ogle-
dovala, sestra Mina mu je hitela
pripravljati perilo. In kako so
ga gledala dekleta, kadar se je
pokazal pri fari. France pa ni
dosti metal oči naokrog. Iskra
ljubezni, ki se mu je nekoč v po-
slednjem šolskem letu vnela za
županovo Metko iz Ceričja, se je
zdaj razgorela v veliko iskreno
ljubezen. Odkrito in prisrčno
je France ob prvi priložnosti iz-
povedal Metki, da jo plove pred
oltar, čim bo vojna minila. Oče
Glavan sam je Francetu dejal,
da mu rad prepusti vajeti, sam-
ta ta strašna mora vojne furije
naj že enkrat neha tlačiti naše

duše in naše domačije.

"Da, Glavanov France," so go-
vorili ljudje, zlasti ženske, ko
so se v prijetnem večeru vračale
od vstajenjske procesije na svo-
je domove, "da, ta bo lahko stopil
v stopinjo svojega očeta. Ne-
mara bo še spretnejši od očeta.
Za vsako reč ima roko in pamet."

In župan Likar je potrepljal
Franceta zadovoljno po ramenu,
ko so pred slovesom še stopili na
časo vina:

"Hvala, da si tako lepo rešil
čast trga in fare. Kakor je bi-
lo zadnji dve Veliki noči, — ne,
tako žalostno naj ne bi bilo ni-
koli več! Razjokal bi se človek,
če se samo spomni..."

"Ah, zdaj je šele začetek," se
je hvale otresal France. "Le po-
trpimo še malo, pa bo šlo naše
žito naglo v klasje. Avstrija pro-
pade, to je gotovo, kakor amen
v očenasu. Treba je, da smo pri-
pravljeni. In še posebno je tre-
ba previdnosti v tem in onem po-
gledu. Ova duhov je še povsod
dovolj, samo da se znajo potuhniti.
Ali mislite, da so se ti-le red-
ko posejani nemčurji v naših
krajih kaj izpreobrnil? Kaj še!
Poznam jih, kakor gumbje na
lastnem telovniku. Volk menja
dlako, nature pa nikoli! No, am-
pak prav vsem nemčurjem in
hlapčevskim dušam nakljub naj
bo naš manifestacijski shod."

"Da, da," možato pritrdi za-
vedni župan Likar. "Na veliki
pondeljek se mora Ceričje posta-
viti. Ali pride govornik iz Ljub-
ljane?"

"Pride," potrdi France. "Jutri
— pa čeprav je velika nedelja —
stopim še naokrog po domovih,
da bo na shod navalilo čim več
ljudstva. Z vozovi se pripeljejo
nekateri in dekleta so že naplet-
la cele vence, da bomo okrasili
govorniški oder."

"No, potem je pa vse v najlep-
šem redu. In kako si uredil z žup-
nikom in z nadučiteljem?"

"Oba sta voljno pristala in bo-
sta takisto izpregovorila nekaj

pametnih besed v vzpodbudo na-
šim ljudem. Veste, veselje je gle-
dati, kako se da ljudstvo navdu-
šiti, če so tisti možje, ki morajo
narod učiti in voditi, lepo složni
in za narodno stvar odkrito za-
vzeti.

"Tako je," pritrdi župan Li-
kar. Prikimal je tudi stari Glav-
an, ki je zadovoljno poslušal
svojega sina, mladega organiza-
torja in narodnega probujeval-
ca. Tako so bili zavzeti s svojim
pogovorom, da se niti malo niso
brigali, kdo vse jih poslušal pri
sosednji mizi. Poslednji so tr-
čili in se nato poslovili.

Na velikonočni pondeljek je
Ceričje oživel, bilo je vriskanje
in petja, kakor da je sredi naj-
egobnejših časov najveselejša
svatovščina. Plapolale so tro-
bojke, sredi trga je stal okrašen
govorniški oder in tam okrog
se je zgrinjalo vse črno ljudstvo.
Vršilo se je veliko manifestacijs-
ko zborovanje. Na obrazih onih
mož in dopustnikov, ki so ta dan
zamenjali svoje borne vojaške
uniforme z lastnimi praznimi
oblačili na izbrzdanih lehih
skrbnih gospodin in mater, ki
jim je svetovna vojna nagrmadi-
lo toliko skrbi in gorja, v očeh
starcev in mladine je sijalo ladi-
voljstvo, neizrekljivo sproščenje
pa vera, trdna vera, da bo konec
vojnega trpljenja in da dolgo po-
niževanemu slovenskemu člove-
ku zasije svoboda.

Govorniki so užigali. Preudar-
no in toplo je vso zbrano faro po-
zdravljali gospod župnik. Župan
se je lahko s ponosom potrkal
na prsi, da županuje v enem iz-
med tistih redkih slovenskih tr-
gov, kjer nemškutarstvo ni mo-
glo izpodgrizti slovenstvu kore-
nin. Sivolasi nadučitelji, ki je
vzgojil že tri rodove in je v tej
vojni moral potočiti solze že za
marsikaterem učencem, padlim
na fronti, je slihal neznosno trp-
ljenje zatiranega naroda v tako
(Dalje na 5. strani)

VESELE IN ZDRAVE
VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI VSEM ČITATELJEM
"AMERIŠKE DOMOVINE"

George Travnikar

Councilman 2. varde v Clevelandu

Urad: 9900 Lorain Ave. MELrose 0918

Stanovanje: 10421 Fidelity Ave.

Tel. CLearwater 2398

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem
prijateljem želi slovenska trgovina s pohištvo

OBLAK FURNITURE CO.

6612-14 St. Clair Ave. HENDERSON 28

Cenjenemu občinstvu se vljudno priporočamo pri
pohištva in hišnih potrebščin.

MR. in MRS. JOHN PIANECKI SLOVENSKA PEKARIJA

želita vsem odjemalcem in prijateljem
veselo Alelujo.

Ako želite dobro potico za praznike, naročite
sedaj. Ne odlašajte do zadnjega.
Se toplo priporočata za raznovrstno pecivo,
potice, kekse in drugo.

6036 St. Clair Ave. HENDERSON 28

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI
ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

ANTON MERVAR in SIN

HARMONIKE

Vaše najpriljubljenejšie izbire v Columbia,
Decca, Vocalion in Bluebird ploščah.

Popularne in piano note za harmoniko.

Muzikalni instrumenti, deli in strune.

Brezžični Record Players \$14.95 in več.

6921 St. Clair Ave.

ENDICOTT 28

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM

KEGLJACEM, KEGLJACKAM, GOSTOM

IN PRIJATELJEM ŽELI

WATERLOO RECREATION

JOS. POZELNIK, lastnik

15721 Waterloo Rd.

Najmodernejšie kegljišče
na vzhodni strani mesta.
Izborna postrežba v jedi
in pijači.

RUDY BOŽEGLAV

1125 E. 60th St.

Se priporoča cenjenemu občinstvu za nakup
vina za praznike; prodajamo na debelo in na drobno.

Vesele velikonočne praznike vsem prijateljem
in znancem.

ST. CLAIR WINDOW SHADE CO.

6532 St. Clair Ave.

ENDICOTT 28

TRGOVINA S STENSKIM PAPIRJEJEM

Venetian Blinds in zastori narejeni po naročilu
Vesele velikonočne praznike!

DOMAČA KUHINJA

Fino kosilo in večerja vsak dan. — Jako zmerne cene.

NAJFINEJŠE PIVO, VINO IN ŽGANJE.

Zelimo vesele velikonočne praznike vsem prijateljem in znancem.

KAROLINA MODIC
6201 St. Clair Ave.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELIMO VSEM NASIM ODJEMALCEM
IN PRIJATELJEM

V naši sanitarni mlekarji boste vedno dobili sveže mleko,
sir, smetano in sirovo maslo.

Se toplo priporočamo.

NICK SPELICH

6210 White Ave. Henderson 2116
SLOVENSKA MLEKARNA

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

voščim vsem cenjenim odjemalcem, znancem
in prijateljem.

JOHN ZULICH

18115 Neff Rd. Tel. KEnmore 4221

Prodajalec zemljišč, hiš in vsakovrstne zavarovalnine
proti požaru in nezgodi.

Se rojakom toplo priporočam.

Vesele velikonočne praznike
želijo

Francine's
Lingerie & Hosiery

1513 E. 55th St.

FRANCES GRDANC
MOLLIE BUDIC
lastnice

FRANK KLEMENČIČ

1051 Addison Rd. Henderson 7757

BARVAR in DEKORATOR

želi vesele velikonočne praznike in se toplo priporoča.

Nesreča

To je bilo takrat na Holandskem.

Naš rudnik so razširili. Odkrili so nove plasti premoga in jih sklenili izrabljati. Vso mojo družbo v rovu so razpršili. Mene so dodelili v novo jamo, prav globoko. Dosti mladih ljudi je takrat — bilo je v poletju 1918 — dobilo delo. Nekaj so jih dali tudi v rov, kjer sem delal jaz.

Prav za prav je čuden občutek, če sreča človek, ki je že v jami doma, poleg sebe človeka, ki še ni viden gostega, soparnega zraka in dela ob svetilki. Ob pogledu na te novince šele začuti, da je v primeri z njimi star, izkušen mož, in pomaga jim, kjer jim more, da se prej živijo v delo. Vsaj pri meni je bilo tako.

Pri delu smo morali biti oprezní. Že takoj v začetku se je vnel plin in komaj so preprečili nesrečo. Na vsako malenkost je bilo treba paziti. Jaz sem bil tega že vajen; prišlo mi je v meso in kri. Drugače pa je bilo pri mojih mladih tovariših.

Pogosto sem opazil na svetilki tisto sumljivo prasketanje, ki priča, da se zbira plin. Tedaj sem se vselej z vsemi hitro umaknil in nismo se vrnili na delo, dokler se nismo prepričali, da ni več nevarnosti.

Toda usoda je muhasta. Tudi mene je doletelo to, kar je namenila že neštetim.

Okoli petih popoldne je bilo, nekega petka v začetku poletja. Komaj pa sem stopil v svojo sobo, ko sem začul tuljenje siren in potem je nekdo pridrvel po hodniku ter kričal na ves glas: "Vsi v rudnik! Nesreča!"

Planil sem ven, med zbegane tovariše. Možak, ki je prinesel vest, je šel še dalje, v višje nadstropje. Vsi smo pohiteli na dvorišče in tam smo zvedeli: v rovu, kjer sem jaz delal, se je vnel plin. Dvajset mož je delalo tam. Vprašanje je, kaj je z njimi. Rov je namreč zasut. Vdrl se je strop na najširšem kraju, tam, kjer je izogibalšče za jamske vozčke.

Skoraj tekli smo proti rudniku. Vrata je oblegala kopica žensk in otrok. Nikogar niso pustili do vhoda, razen rudarjev, ki so se priglasili za reševanje. Bil sem med njimi, že zaradi tega, ker sem dobro poznal tisti del rudnika, kjer se je primerila nesreča.

Nekaj inženjerjev je čakalo ob vhodu. Menili so se, kaj bo treba storiti, da bomo prišli do zasutih ljudi. Naravnost ne bo mogoče iti in ne predreti zasutega rova, ker je prav verjetno, da bi se potem eksplozija ponovila in zajela vse glavne izhode. Tam so sploh že začeli zazidavati rov.

Tako torej! Žive ljudi zazidavajo! Vem, da je ta misel zajela vse, ko smo poslušali te besede.

"Hudiča, ali ste živine?" se je oglasil neki Nemec. "Vas bi bilo treba zazidati!"

"Molčite!" ga je zavrnil glavni inženjer. "Kaj veste, kaj je treba storiti." Njegov glas je bil rezek in trd. "S tiste strani sploh ne bi bilo mogoče nikogar rešiti. Edina možna pot je iz starega izrabljenega rova. Zasuti rudarji so samo devet metrov pod njim. V stari rov pojdete in tam boste kopali. Če bo šlo vse v redu, morate priti v šestih urah do njih!"

"V šestih urah! Dotlej se bodo zadušili!" je zakričal nekdo. "In zdaj tratite čas s praznimi besedami. Kje imate orodje?"

"Takoj bodo prinesli vse. Pet ljudi bo kopalo, drugi bodo odvažali. Plinske maske boste dobili, zaradi varnosti. Vse bo pripravljeno."

"Kdo nas bo vodil?"

"Jaz sam!" je dejal inženjer. To nas je pomirilo. Pa nam je vendar prav zaradi teh njegovih besed ostala sumnja: ali ni to reševanje z druge strani samo izgovor, da bi pomirili ljudi, rudarje pa mislijo pustiti usodi, in

reči potem, da drugače ni bilo mogoče storiti?

Kmalu smo se prepričali, da ni bilo tako.

Od glavnih vrat se je slišalo kričanje žensk in otrok. Neka ženska se je zagnala naprej od rinila oba orožnika, ki sta stala pri vratih in stekla k nam. Druge so hotele zanjo, pa so jih orožniki le zadržali. Nad nami je bila obratna pisarna. Med vresčanjem in prekanjem sem slišal ravnatelja, ki je klical po telefonu orožništvo še iz sosednjega kraja ter prosil hkratu še za vojaško pomoč.

Ženska, ki je ušla orožnikom, je prehitela do nas.

"Z vami pojdem!" je kričala. "Pomagala bom! Moram pomagati! Moj mož je v jami!"

Inženjer je stopil k njej in ji mirno rekel, naj odide in naj ne dela še večje zmede. Reševalci pojdejo takoj na delo in ona jim ne bo mogla pomagati. Kvečjemu ovirala bi jih. Toda ženska se ni dala pregovoriti.

Vsa razmršena je bila in divje je strmela predse. Spomnil sem se, da jo moram od neke poznati! Da, bila je žena nekega Francoza, ki je pribežal na Holandsko, da se je umaknil vojašini. Zdaj je bil v jami in bog ve ali je bil še živ.

(Dalje na 6. strani.)

NA PRAGU SVOBODE

(Nadaljevanje s 4. strani)
prepričevalnih besedah, da so nekatere matere na glas zajokale. Potem pa je nastopil glavni govornik iz Ljubljane. Opozarjal je na majsko deklaracijo in opisal borbo jugoslovanskih in čestih poslancev v dunajskem parlamentu. Hočemo mir, hočemo kruha, hočemo svobodo! Hočemo biti gospodarji na lastnih tleh! Kakor da pada zagrinjalo, se je ljudstvo ob govornikovih besedah zagledalo v privid bodoče Jugoslavije. Vzklikanju ni bilo ne konca in ne kraja. Vse, kar je bilo v dušah tako dolgo pridrževano in nasilno zatajevano, je zdaj planilo na dan.

Glavanov France, ki je vodil vso prireditev, je drhtel od nezrekljivega veselja in ponosa. In ko je dal godcem znamenje, da so zaigrali, je na en sam njegov mig začela vsa množica prepevati: "Hej Slovani, naša reč slovensko živo klije!..."

Še pozno v noč se je glasilo petje in vzklikanje po trgu in okoli.

Od tega dne je bilo Ceričje kakor prerajeno. Vse je govorilo le o bližnjem koncu vojne in o Jugoslaviji.

Toda, kakor lahko nevarna zver še takrat, ko leži že na pol mrtva, z enim samim zamahom ubije človeka, tako je tudi stara monarhija spriču svoje bližnje propasti ugonobila že mnogo, mnogo žrtev.

Kakor blisk je nekaj dni po veliki noči šla po Ceričju novica, da je moral Glavanov France nemudoma odriniti nazaj h kadru. Nekdo ga je ovačil kot rovarja in hujskača. Orožniki so prišli po Franceta sredi noči, da ni mogel več pobegniti v planino, kakor so že storili nekateri. Stari Glavan je bil preponosen, da bi šel moledovat za sina, katera so mu naenkrat označili kot dezerterja, čeprav je imel v rokah vojaški dokument, da je obojčen. Vera v bližnji konec vojne je bila tako velika, da so se nekateri prezirljivo smejali: "Saj ga nimajo več v kaj preobleči! Preden bo ta prišel spet na fronto, bodo trobentači že davno mir trobili!"

Toda minevali so tedni, minevali so meseci. Val navdušenja za svobodo je le še naraščal po vsej slovenski deželi. Medtem pa so slovenski fantje in moške še vedno krvaveli na fronti. France se je javljal s kratkimi vojnimi dopisnicami. O, kako hitro so ga spravili na fronto! No, še malo ni dvomil, da se vrne.

Prišel je naposled prevrat, prišla je svoboda. Od vsepovsod so se vračali moške in fantje, ki jim je vendarle uspelo ubežati smrti ali ujetništvu. Glavanova domačija in trg Ceričje sta dan za dnem pričakovala Franceta. Ni ga bilo. Zaman je jokala nevesta, zaman mati in oče. Šele čez teden so vedeli nekateri povedati, da je France padel v poslednjih bojih, tik ob razsulu avstrijske armade.

Letos mineva dvajset let. Še je trden Glavanov dom, toda na njem je ugasnilo ime ponosnih Glavanov. Mnogi se še spominjamo Franceta, vendar tudi še po dvajsetih letih zaman ugibamo, katera nesrečna duša ima to dragoceno življenje na vesti.

Vsem bratom Slovincem in Hrvatom

zlasti pa volivcem 31. varde

iskreno želim

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Vam udani in za napredek boreči se

Emil Crown

Councilman 31. varde

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

JOSEPH KERN

razvažalec ledu in lastnik gasolinske postaje.
Vsa postrežba za vaš avtomobil. — Najboljši gas in olje.

353 E. 156th St., vogal Arcade Ave.

JACK in ANTONIA SUSEL

1301 E. 54th St.

VINO -- ŽGANJE -- PIVO

Želita vsem prijateljem in odjemalcem
vesele velikonočne praznike.
Se toplo priporočamo.

PAULINE'S CAFE

5379 St. Clair Ave.

Ignac in Pauline Zupančič, lastnika
6% PIVO, VINO IN PRIGRIZEK

Želiva vsem skupaj vesele velikonočne praznike.
Se toplo priporočamo za obisk.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

KUHL HARDWARE

vogal 173. cesta in Waterloo Rd.

Velika izbira vsega orodja, barve, semena in hišnih potrebščin.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

JOSEPH KAPLER

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA
952 E. 207th St.

Najboljše šunke, prekajeno in sveže meso in vsa
grocerija po nizkih cenah.

Veselo Alelujo kljentinjam želi

MARGIE'S BEAUTY SHOP

15706 Holmes Ave.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

JOHN MEDVED

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

788 E. 222d St.

GEORGE TUREK

SLOVENSKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

16011 Waterloo Rd.

Dvorane za seje, svatbe in društvene prireditve.
Veselo Alelujo vsem gostom, prijateljem in znancem.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi

FRANK KRAMER

SLOVENSKI GROCERIST in MESAR

15454 Calcutta Ave.

Najboljše šunke, prekajeno in sveže meso ter grocerija
po najnižjih cenah.

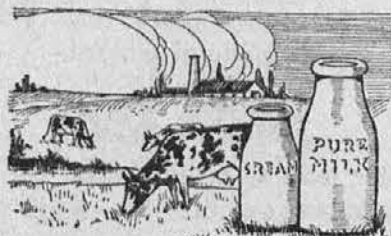
GULF SUPER SERVICE

FRANK SERSHEN, lastnik

vogal 158. cesta in Waterloo Rd.

Vsem odjemalcem in prijateljem
vesele velikonočne praznike.

LYON DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA

1166 E. 60th St.

HENDERSON 4892

ANTON ZNIDARŠIČ, lastnik

Naša mlekarja je poznana kot ena najbolj sanitarnih v mestu. Naši odjemalci so vsi zadovoljni z našo postrežbo. Priporočamo se onim, kateri še niso naši odjemalci, da postanejo in se prepričajo o naši izvrstni postrežbi.

Vesele velikonočne praznike želim vsem cenjenim odjemalcem in prijateljem.

Se toplo priporočamo za fino vino na drobno in debelo.

Na razpolago imamo tudi lepo dvorano. Želimo vsem skupaj vesele velikonočne praznike.

JERNEJ KNAUS

BONDED WINERY

1052 E. 62d St.

HENDERSON 9309

MARN DRY CLEANING

6518 St. Clair Ave.

ENDICOTT 2940

PRESSING REPAIRING
REMODELING

Prinesite svojo obleko k nam, da vam jo zlikamo in čistimo za praznike.

Vesele velikonočne praznike želim vsem skupaj.

SVETE'S FLOWER SHOPPE

MISS FRANCES SVETE, lastnica

6120 St. Clair Ave.

HENDERSON 4814

Vence, šopke in cvetlice za vsako priliko. Naročila se hitro in točno izvršijo. — Fino delo. Cene nižje kot kdaj poprej. Se priporočamo.

Vesele velikonočne praznike vsem cenjenim rojakom.

NESREČA

(Nadaljevanje s 5. strani)

Potem je omagala in padla na tla. Paznik jo je odnesel v vežo, mi pa smo šli. Ker je bilo dvigalo v rovu, skozi katerega bi morali reševati ponesrečene tovariše ponekod že podrti, je trajalo precej časa, da smo prišli po vrveh v globino. Ko so nas spuščali navzdol, sem premišljal, kako bomo mogli spraviti iz rova nakopani premog, ki ga bomo nakopali. Toda rov je bil k sreči precej širok in je imel na vsakih petdeset metrov obširno dvorano za izogibanje.

Kmalu sem spoznal ves rov. Tam, kjer smo začeli prebijati steno, ki nas je ločila od zasutih tovarišev, je bila plast premoga pomešana s plastmi peščenca. Delo je šlo v začetku lahko od rok. Prej kakor v dobri uri smo bili tri metre daleč. Tisti, ki so bili določeni, da nam bodo odvažali izkopane mase, nam niso mogli dovolj hitro slediti. Dva tovariša sta zato nehala kopati in se jim pridružila. Prišli pa smo do žive skale. Razstreliti se je nismo upali, ker smo se bali eksplozije.

Začeti smo toraj morali s kopanjem v stran. To nam je reševanje zavleklo in otežilo. Edino zadoščenje nam je bilo, da tu nismo več naleteli na skale, ampak na plast premoga. Če smo v plasti, ki sem jo prejšnji dan z druge strani odkopaval, je dobro in bomo morda tovariše rešili. Drugače pa...

V neznanem, dušnem zraku mi je lil pot v curkih s čela. Zalival mi je oči, da nisem mogel gledati. Razen tega je postalo prasketanje na svetilki čedalje pogostejše čim globlje smo šli. Povsod med plastmi ga je dovolj, to sem čutil in tovariši tudi. Spet nova skrb.

Nataknili smo si maske. Med tem je prišlo še nekaj tovarišev v rov, da nas za nekaj časa nadomeste. Takrat sem se šele utegnil oddahniiti, takrat sem šele čutil, kako sem od dela utrujen.

Šest metrov! Po treh urah. Če so inženjerjevi računi pravilni, moramo biti samo kakšne tri metre od tovarišev. Zdaj bi nas morali že slišati. Zakričal sem tovarišem naj malo počakajo, potem pa sem dal signal.

Nič odgovora.

Kaj naj to pomeni? Ali je plin opravil svoje delo? Ali odkopavamo mrtvece?

"Še novih ljudi!" je sporočil inženjer.

Kmalu so prišli.

"Kdor je utrujen, naj gre ven!"

Nihče ni maral iti.

Molčali smo v nemih slutnjah in strahu. Vem, da je takrat vsakdo mislil: če bi mogel z enim udarcem razbiti steno!

Nekateri tovariši so že doživeli eksplozije v rovu. Sploh so bile v tem rudniku zelo pogoste. Nič niso pomagale vse varnostne mere, nič vse zračenje. Plin se je nabiral potuhnjeno v stranskih rovin in potem udaril kakor živ hudič. V petnajstih letih, kar so v rudniku na veliko delali, je terjal že nad sto žrtev. Nekeč dvajset skupaj. Ali jih bo zdaj spet?

Iznova je potekla ura. Čedalje pogostejše smo trkali na steno, a od druge strani ni bilo odgovora. Na nekaterih krajih je trkanje zvenelo votlo, občutili jivejšo uho je to lahko dojelo. Daleč nismo mogli več biti.

"Pustite zdaj spet mene naprej," sem rekel in se med drugimi spustil v globino. Pograbil sem kramp in potisnil v kraj tistega, ki je bil na mojem mestu, da se je opotekel nazaj. Stena ne more biti več debela. Morda še dva metra ali niti toliko ne. Za mano so že podpirali rov, ki smo ga napravili. Inženjer je sporočil, da so zdravniki z vsem že pripravljeni.

Stojimo vsi prepoteni. Roke nam same od sebe dvigajo krampe. V nekakšni mrzlici smo, ka-

kor bi nas nekaj čakalo.

Vrgel sem masko s sebe. Dušila me je in mi ni dala dihati.

V trenutku sem začutil olajšanje. Zrak je bil soparen, poln prahu in še nečesa, toda pljuča so ga vsaj lahko vdihavala.

Spet skala. Tanko mora biti. Kmalu za njo so tovariši. Ali pa? ...

Kaj?

Streslo me je.

Prekletstvo negotovost, strah, slutnje.

Potem mi je začela popuščati roka. Moji udarci so postajali slabotnejši, ko maj nakazoval sem jih. Slepo sem butal ob skalo, brez misli, kakor v omotici.

Bil sem med drugimi, kopal sem sled naprej. Drugi za menoj so jo širili. Videl sem v svitu leščerbe odseve kramпов za sabo. Enakomerno so padali njih udarci, kakor bi jim poveljevali stroji in ne ljudje.

Jaz pa sem bil tako slab.

Čutil sem, da mi kolena klecajo.

"Ne morem več," sem zajeceljal, pa me ni nihče čul. Kramp mi je padel iz roke.

In tedaj...

Omahnil sem in razprl oči: pred mano ni bilo več rova, ni bilo ljudi. Samo osvetljena pot, vsa bela, iskreča se. In po njej je prihajala moja draga, moja Ana.

Kriknil sem in jo gledal. Črna ruto je imela na glavi, njen obraz pa je bil blede kakor smrt. Krilo se je opletalo njenih nog, kakor bi bil vel veter vanj.

Potem je njen obraz oživel in se spacil v neizmerni grozi. Odprla je usta, da bi kriknila, zakrila z rokami, ki pa so bile kakor okorele, mrtve. Čul sem krik — morda je bil njen ali pa je kriknil kdo drug — potem pa me je zajel ogenj, vroč žar me je oslepil.

Konec, Konec...

Noč, globoka, žareča. Nekaj se trga v meni, vrže me iz prijatelja nihanja. Globoka bolečina.

Poskušam dognati, kje sem. Hočem dvigniti roko. Ne morem je. Težko je, kakor privezana. Noga prav tako. Ves sem privezan. Pribit. Z velikim žebljem, ki gre skozi telo.

Drugi skozi roke, skozi noge. Se glava mi odpoveduje pokornost. Vroče mi je. Zaječim.

Tedaj me nekaj zbode v oči. Noč.

Luč. Poskušam odpreti veke. Prav počasi, s težavo se mi posreči.

Vse okoli mene se koplje v svetlobi. Vse žari, in belo je. Zrak je čuden. Takega še nikoli nisem dihal. In nič se ne zgane. Dolgo ne.

Potem nekaj dršečega. Koraki. Senca nad mano. Spet bela.

Zaprem oči. Spet utonem v noč.

V omotici ali pa v budnosti — sam ne vem — uganem, da ležim v bolnišnici. Kako sem prišel sem? Kaj se je zgodilo?

Vrtam po svojih mislih, kakor bi jih razkopaval z dolgi mi nohti. Okoli sebe vidim samo meglo, v megli časih obraze, ki pa izginevajo. S zmerom sem kakor pribit in težavo diham.

(Dolge na 7. strani)

Ob velikonočnih praznikih

se zopet spominjam svojih slovenskih prijateljev in znancev ter vsem skupaj želim bolj zadovoljno, srečno in uspešno veliko noč, kot je letošnja. S trdnim zaupanjem v boljšo bodočnost in z iskreno ljubeznijo do vas vseh vam želim vesele velikonočne praznike!

Frank J. Lausche

sodnik Common Pleas sodnije

ČLANI

Progresivne Trgovske Zveze V CLEVELANDU IN OKOLICI

ŽELIJO VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, GOSTOM, KLJENTOM IN PRIJATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

GROCERISTI IN MESARJI:

John Asseg, 15638 Holmes Ave.
Blaž Boldin, 14401 Thames Ave.
Victor Bernot, 16001 Holmes Ave.
Blaž Godec, 16903 Grovewood Ave.
Anna Habin, 542 E. 185th St.
Joseph Janes, 632 E. 222d St.
Joe Janzevic, 542 E. 152d St.
Fred Jazbec, 821 E. 222d St.
John Kausek, 19513 Kewanee Ave.
Joseph Kuhar, 15611 Waterloo Rd.
Leo Kausek, 15708 Saranac Rd.
Kuhel Bros., 16312 Arcade Ave.
John Medved, 788 E. 222d St.
Joe Metlika, 14516 Sylvia Ave.
Joe Modic, 315 E. 156th St.
Frank Mullec, 16811 Waterloo Rd.
Joseph Piskur, 16801 Waterloo Rd.
Louis Fibernik, 830 Babbitt Rd.
Ludwig Raddell, 15804 Waterloo Rd.
John Sivec, 16016 Parkgrove Ave.
Joseph Sacerich, 16005 Waterloo Rd.
John Spehek, 16226 Arcade Ave.
Louis Urbas, 17305 Grovewood Ave.
Frank Ivančić, 15229 Saranac Rd.

GASOLINSKE POSTAJE:

Valentin Plesec, 16823 Waterloo Rd.
Racker's Blue Flash, 18009 Waterloo Rd.
Frank Sershen, 15714 Waterloo Rd.

HARDWARE TRGOVINE:

Anton Dolgan, 15617 Waterloo Rd.
Jim Sepic, 16009 Waterloo Rd.
Joseph Vihtelich, 807 E. 222d St.

MODNE TRGOVINE:

Anton Gubanc, 16725 Waterloo Rd.
Helen Dress Shoppe, 414 E. 156th St.
Anton Logar, 928 E. 222d St.
Anton Ogrin, 15333 Waterloo Rd.
John Rožanc, 406 E. 156th St.

POGREBNIK:

August Svetek, 478 E. 152d St.

GRADBENIK:

Albin Primc, 378 E. 161st St.

TRGOVINE S POHISTVOM:

A. Grdina & Sons, 15301 Waterloo Rd.
Joseph Perusek, 809 E. 152d St.

ZOBOZDRAVNIKI:

Dr. Wm. J. Lausche, 15619 Waterloo Rd.
DR. A. A. Urnkar, 15335 Waterloo Rd.
DR. W. F. Urnkar, 15335 Waterloo Rd.
GOSTILNE IN RESTAVRACIJE:
Frank Clark, 16819 Waterloo Rd.
Joseph Pozelnik, 15721 Waterloo Rd.
John Trček, 15506 Holmes Ave.

MLEKARNE:

F. Race & Sons, 448 E. 158th St.
Louis Starman, 516 E. 200th St.

ZAVAROVALNINA, PRODAJA ZEMLJIŠČ:

Daniel Stakich, 15813 Waterloo Rd.

John Zulich, 18115 Neff Rd.

BEAUTY IN BARBER SHOP:

L. Sanabor, 15801 Waterloo Rd.

Mrs. M. Logar, 17216 Grovewood Ave.

ZLATARNA:

Frank Černe, 6401 St. Clair Ave.

TIRE SHOP:

Joseph Dovgan, 15805 Waterloo Rd.

CVETLIČARNA:

Frank Jelerčić, 15302 Waterloo Rd.

TRGOVINA, SADJE IN ZELENJAVA:

Anton Msrnik, 15621 Waterloo Rd.

ODVETNIK:

Joseph Križman, Standard Trust Bldg.

PEKARIJA:

John Zalar, 16006 Waterloo Rd.

TISKARNA:

Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave.

Vesele velikonočne praznike želi vsem svojim odjemalcem

COLLINWOOD BAKING CO.

JOHN ZALAR, lastnik

16006 Waterloo Rd. KEnmore 1304

Izborno pecivo, potice in kolači za vse družinske ali družabne prireditve. Kruh neprekosljive kvalitete.

NESREČA VEDNO POTUJE

Zavarujte svoje premoženje proti požaru, tornado in drugim neizoglednim pri

DANIEL STAKICH

15813 Waterloo Rd.

Zanesljivo in točno zavarovanje ter hitro izplačilo v slučaju nezgode.

Veselo Alelujo vsem znancem in prijateljem!

Veselo Alelujo vsem odjemalcem in prijateljem želi

BLISS RD. COAL & SUPPLY CO.

22290 St. Clair Ave.

Najboljši premog in kurilna drva po najnižjih cenah.

TEXACO SERVICE STATION

CHARLES WICK in SIN

Neff Rd. in E. 185th St.

Najboljši gas in olje za vaš avtomobil v mrzlem vremenu.

Pregledamo in namažemo vam avtomobil po najnižjih cenah. — Delo garantirano.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem.

Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želita VESELO ALELUJO

MR. FRANK in MRS. ALBINA VESEL

791-93 E. 185th St.

GROCIERIJA in MESNICA

Pristne domače šunke in želodci. Specijalno dobro sveže meso iz vsa grocierijskega.

Vsem prijateljem in znancem želi veselo Alelujo

COLLINWOOD DRY CLEANING

FRANK KOVACH, lastnik

15210 Saranac Rd.

GLenville 4746

Kamično čiščenje oblek, zaves itd. po najnižjih cenah.

Delo garantirano.

PETER MUKAVEC

Izvrstno 6% pivo, vino, cigare in cigarete. Priporočam in želim vsem rojakom vesele velikonočne praznike.

1231 E. 61st St.

Vrnil se je

Štirinajst let je bilo poteklo od onega pomladnega jutra, ko je Franc Gabrovec zaklenil svojo potno košaro, jo zadel na rame ter se odpravil v svet za delom.

Starši so imeli na Kobašaku kočarsko posestvo pa dve kravi, s katerima so si tu pa tam potegnili z njiv pridelke, listje iz gozda, ali pa so zapeljali v mlin vrečo žita. Orali niso z njima, ampak so orača odslužili pri kmetu z delom. Prav tako so imeli na odslužek tudi nekaj ognov krumpirja, slog koruze in kos travnika, ki jim je dajal seno, zakaj njihov grunt je bil brez travnikov in majhen, da ni prederil pošteno niti treh ljudi.

Franc je bil izmed otrok najstarejši, zato je vse delo ležalo na njegovih plečih. Oče se je vrnil iz vojne pohabljen, mrk in nesposoben za delo. Ostali otroci pa so bili bolehnji in telesno zaostali. Ona dva, ki sta bila zdrava, sta bila za delo še premajhna. Sovražno razmerje je čutil v sebi do vsem teh brezdelcev, ki so le hoteli, da jim rodi grunt obilo, da bi ne bili lačni, in Franc priganjali k delu. Če se je le malo spravil v senco opoldne, ko je solnce žgalo kakor razbeljena peč, je zagodrnjal nad njim hroma sestra, mu rekla grenko besedo in ga pogledala strupeno in tuje, da je njen pogled stresel. Ko pa se je v deževnem dnevu vrgel na seno, da bi poslušal šumenje dežja, ki je pršel na slamanato streho in šuštel med listjem sliv, jablan in hrušk, je prišel na skedenj oče in prislunil; ko je čul šumot sena na hlevu, je zakričal, kakor bi bil zmerjal hlapca. "Le smrdi v senu, lenuh! Grablje pa so brez zob, rasoham so se polomili rogov in sekire so brez toporišč."

Zvlekel se je s hleva v kolarnico in se lotil dela, v sru pa mu je dan za dnem vstajal močnejši odpor do dela, ali brzdal ga je še, zakaj mati mu je obljubila posestvo. Neka večera pa je ujel pomek med očetom in materjo. Tika se je njega in posestva. "Če daja grunt Francu," je pojasnjeval oče, "se bo oženil ter naju izrinil v kot. Sama vidiš, kak je: trmast in trd. Ne bi se dal preprostiti za nič na svetu. Mislil, da bi to tudi tebi ne bilo prav. Naj se oženi z doma, če se že hoče, grunt pa obdrži še midva; dala ga bova Tomažu, ko dorase."

Prihodnje jutro se je sprl z domačimi, pospravil svoje reči in šel. V prvih poveljnih letih je bilo v mestu dela dovolj. Dobil ga je vsak, kdor je le hotel delati, in plačano je bilo tako, da je človek lahko pošteno živel.

Franc Gabrovec se je oprjel naprej dela na stavbah. Bil je vaje solca in slabega vremena, hudo delo ga ni moglo utruditi, ali vendar ni bil zadovoljen, zakaj čutil se je podrejenega vsakomur in vsem. Vajenci so ga zmerjali s kmetom in se mu režali. Komur se je zljubilo, je zakričal nad njim, ga poslal po to in ono, in on, sin svobodne zemlje, kjer imata oblast nad človekom le duhovni gospod in Bog v nebesih, ni vzdržal. Poiskal si je delo v tvornici in zazdelo se mu je, da se mu je življenje uravnovesilo, se spravilo v tir ter se usmerilo nekam k dobremu.

Leta so tekla. Tiho so se pomikala dalje, bila so mirna in topla, lepota in dobrota so tresla na zemljo in človek se jih je veselil. Vsako drugo leto je Franc prejel od doma pismo, drob-

no in zmečkano pismo, popisano s tintnim svinčnikom z materino pisavo. Mati ga ni pozabila; ni mu zamerila bega v svet, vsi ostali pa so se branili misliti nanj. V prvem pismu mu je sporočila, da je umrl oče. Takrat je z vsem srcem zahrepenel po domu, po Kobašaku in po rodni koči, ki se mu je zazdela lepša od graščin in od poslopj, v katerih so stanovali njegovi gospodarji, zakaj stala je v širni svobodi, veter se je zapikoval vanjo, ptiči so jo obletavali in solnce jo je poljubljalo sleherni dan, ko je prilezlo iz madžarskih nižin. Ali navdušenje se je naglo poglobilo, zakaj počasi se je uklanjalo onemu občutku odpora do grunta, ki zajame skoraj slehernega kmečkega človeka, ko

NESREČA

(Nadaljevanje s 6. strani)

Potem se mi misel izostri. Da, rudnik in nesreča. Reševanje — meter za metrom — potem . . .

Ana? Kako mi je prišla ona na misel! Zakaj kako je z vsem v zvezi?

Ne morem se domisliti. Rahlo privzdignem glavo. Čutim da je vsa obvezana. Na temenu me nekaj boli. Vse telo me peče.

Hočem se dvigniti na rokah. Ne gre. Zaječim. . . .

Nekje se odprto vrata in usmiljenka se približa. Dobro jo razločim.

"Kaj je z menoj?"
"Tiho. Slabi ste."
"Kaj se mi je zgodilo?"
"Nesreča je bila. Ožgala in omamila vas je."
"In drugi?"
"Drugi?" Sestra molči.
"Povejte!"
"Osem so jih rešili."
Razumem. Dva in dvajset nas je bilo.

"Pa oni drugi, ki — jih je najprej — zasulo?"
Sestra odkima.
"Mrtvi?"
"Mrtvi."

Skušam računati. Dva in dvajset manj osem in še dvajset. In še dvajset. Ne morem izračunati. Omahnem nazaj in se spet pogreznem v temo.

Potem pride zdravnik. Preišče me in reče.
"Rešili smo vas. Ostali boš."

Prikimam. Sam ne vem zakaj.

"Kaj je z menoj?"
"Obleko je skoraj posnelo z vas. V glavo vam je priletel kos hloda. Plin vam je načel pljuča. Ožgal vas je."

"Prav."

Zdravnik gre dalje. V mislih ponavljam njegove besede. Zapletajo se mi. Zdaj ponovim to, potem ono dvakrat. Vse me boli. Dva in dvajset manj osem in še dvajset.

Kako dolgo sem že tu?

Naslednji dan zvem. Štirinajst dni je že. Nepristano sem visel med življenjem in smrtjo. Dva dneva so kopali, da so nas dobili.

Edward L. Pucel

Councilman 10. varde

ŽELI VOLIVCEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME Inc.

6016 St. Clair Ave.

ENdicott 3113

Invalidni voz na razpolago noč in dan.

Želim vesele velikonočne praznike vsem rojakom.

JOSEPH STAMPFEL

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA ZA ŽENE, DEKLETA IN MOŠKE

Se toplo priporoča.

Želim cenjenim odjemalcem vesele velikonočne praznike!

6108 St. Clair Ave.

MARTIN SORN

RESTAVRANT

6034 St. Clair Ave.

Najboljša domača kuhinja, vedno sveža jedila, najbolj zmerne cene.

Želim vesele velikonočne praznike odjemalcem in prijateljem.

Vesele velikonočne praznike vsem svojim odjemalcem želi

MIDLAND DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA

682 E. 162d St.

F. PETROVČIČ in SINOVI

Vsak naš odjemalec je zadovoljen z našim dobrim mlekom, dobro postrežbo in nizkimi cenami. Kdor še ni, naj postane naš odjemalec.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želita

MR. in MRS. A. KALAN

SLOVENSKA PEKARIJA

863 E. 185th St.

Najfinejše in okusnejše pecivo, kvalitivno najboljši kruh.

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in gostom želita

MR. in MRS. JOHN TRČEK

SLOVENSKA TRGOVINA in GOSTILNA

15506-08 Holmes Ave.

Kakor vsako leto tako bomo tudi letos imeli v prodaji lepe velikonočne košarice.

Veselo Alelujo vsem odjemalcem želi

JIM ŠEPIC

TRGOVINA Z ZELEZNINO, ORODJE IN BARVAMI

Če rabite vrtno orodje, travo ali umetni gnoj, kakor tudi barvo, varniš in potrebščine pri popravilu hiše, oglasite se pri nas. Postreženo vam bo po najnižjih cenah.

16009 Waterloo Rd.

OBLEKE

dobite pri nas, narejene po vaši meri. Čisto volneno blago.

CHARLES ROGEL

6526 St. Clair Ave.

KROJACNICA in ČISTILNICA OBLEK

Želim vesele velikonočne praznike vsem skupaj!

PRIJAZNO POSTREŽBO NUDI

GROVEWOOD TAVERN**M. VRANEŽA, lastnik**v najfinejših likerjih, finih vinih in najboljšemu pivu.
Izborna domača kuhinja.

Vedno vesela družba in najboljša postrežba.

17105 Grovewood Ave. Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem
in prijateljem želi**ANTON BARAGA**

PRODAJALEC VINA NA DEBELO IN DROBNO

15322 Waterloo Rd.Če želite svojim prijateljem postreči z najboljšo in
pristno kapljico, oglasite se pri nas, kjer boste v ceni in
blagu najboljše postreženi.Vesele velikonočne praznike vsem klijentom,
prijateljem in znancem želi**FRANK POJE in SIN**

SLOVENSKI KROJAČ in ČISTILEC OBLEK

631 E. 185th St.**Tel. KEnmore 4720****JOSEPHINE STRNAD in SINOVI**

RESTAVRANT in FINA PIJAČA

Vino :: Žganje :: Pivo

1315 E. 53d St.**ENdicott 9331**Vesele velikonočne praznike želimo
vsem skupaj.**MIKE POKLAR & SON**That Good GULF GASOLINE
GULFPRIDE OIL and LUBRICATIONImamo najnovejšo pripravo za namazat avtomobile,
in jih tudi omijemo.**E. 43d St. in St. Clair Ave. ENdicott 9181**Se toplo priporočamo in želimo vsem vesele velikonočne
praznike.

Popravljamo tudi avtomobile in baterije.

Vesele velikonočne praznike vsem gostom in prijateljem
želi**LOUIS PODPADEC**

SLOVE SKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

16701 Waterloo Rd.

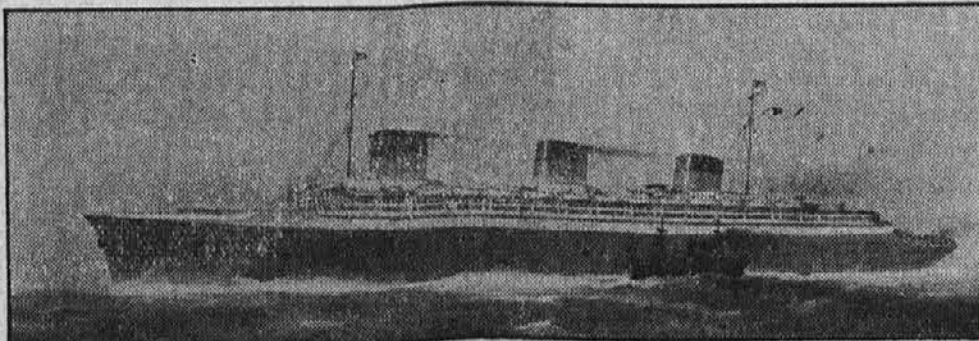
Najfinejša pijača in izborna jedila.

Vesele velikonočne praznike želiva vsem odjemalcem
in prijateljem**MARY'S CAFE**MARY in FRANK BRANDULA, lastnika
1194 E. 71st St.

Izvrstno pivo in vina. — Vsak petek ribja pečenka.

VRNIL SE JE(Nadaljevanje iz sedme strani)
dela nekaj časa v tvornici,
kjer se odvaja zrak in solca.
Hrepenel je po svobodi, po
gozdovih, po zeleni travi do-
ma, toda ko se je spomnil
trpljenje na gruntu, je potla-
čil hrepenenje vase in ostal v
tvornici.Zatem so prihajala druga
pisma. Umirali so bratje in
sestre, kakor pod koso so pa-
dali za jetiko in mati je toži-
la, ga prosila naj se vrne, da
ji bo v pomoč na stara leta,
saj grunt bo tako njegov, ker
se bo sestra, ki je še ostala,
gotovo omožila od hrama.Ni ji odgovoril na pismo,
zakaj tisti čas je bil odkril
lepoto mestnega življenja, ka-
kor se mu je zdelo. Našel je
prijetno družbo, s katero se
je vlačil po krčmah, po vese-
licah. Grunt je zasovražil,
ker se mu je zdelo, da mu je
ukradel najlepša leta, in če
ga je kdo vprašal, kje je do-
ma, je svoj rojstni kraj za-
tajil, kakor bi se sramoval ze-
lenih gozdov, ki se razprostir-
ajo okrog Kobušaka.Sedem let je živel brez zve-
ze z domom, ki je dobil med
tem novega gospodarja. Se-
stra se je bila omožila s Ko-
larjevim Vincom; nosila pa
je v sebi tudi kal jetike in po
nekaj letih zakona je umrla.Mati je ostala sama. Ni še
oddala posestva, le z besedo
ga je obljubila zetu in hčeri
in jima pustila, da sta gospo-
darila kakor na svojem. A
zdaj, ko je hči umrla, je zno-
va zmisli na sina. Ne bila
bi rada, da trud njenih pet-
desetih let požre tujec, ki je
mного pripomogel k hčerini
smrti. Pisala je sinu, toda
pismo ga ni našlo, in tako se
je zgodilo, da je zet izsilil iz
nje grunt, ki ga je prepisala
nanj.Dve leti je že uživala pre-
užitek — grenak kruh, ki ji
ga je rezal zet — tujec. Dve
leti se je znašal nad njo siro-
vi tujec, jo psoval in ravnal
z njo kakor z deklo, tedaj je
Franc izvedel, kaj se godi do-
ma.Bilo je v aprilu. Velikonoč-
ni dnevi so bili pred vrati. Po-
mladni vetrovi so se poigra-
vali z mlado travo, in po cve-
tju, ki je raslo na tratah, so
se spreletavale čebele. Le tu
pa tam je zašel na vrt stano-
vanja Franca Gabrovec tudi
kak ptič, odprl kljun ter za-
žvrgoel, kakor bi imel glas iz
samega zlata. V Francu so se
zbudili spomini na dom. Jas-
no je zagledal pred seboj Ko-
bušak faro svetega Avgušтина
in vse Slovenske gorice, pose-
jane z zidanicami, okrašene z
vinogradi in sadnim drevjem.
Zahrepenel je po vsem tem.Na veliko soboto zjutraj je
sedel na vlak ter se odpeljal
domov, da bi pozdravil mater,
da bi videl spet Slovenske go-
rice. Nameraval je najeti kje
viničarijo, vzeti mater k sebi
in živeti tam v miru in svobo-
di. S hrepenenjem po domu
pa mu je rasel tudi odpor domesta in spoznal je to, česar
ni videl vseh štirinajst let. Hi-
navstvo je ugledal, sebičnost,
sovražstvo in nizkotnost, ki vla-
dajo v mestu. Nenavadno so se
mu odprle oči in spoznal je,
da je krivično tisto, kar se mu
je še do te ure zdelo pravično,
in zgrozil se je. Videl je, ko-
liko kmečkih ljudi je požrlo
mesto, jih duševno ubilo ter
odtrgalo od poštene družbe,
da se skrivajo po vlažnih lu-
knjah, kradejo ali se klatijo
po krčmah, a gruntu tožijo po
njih, njihovih rok potrebuje-
jo, njih mišic, zakaj ne zmanj-
ka se dela. In zemlja je osta-
la, kakršna je bila; čim bolj
jo kdo ljubi, tem bolj jo ob-
deluje, skrbneje ji gnoji, a
zemlja rajši rodi.Mrak je že legal na domače
mesto, ko je Franc Gabrovec
stopil iz vlaka. Znale hiše so
ga pozdravile, nekaj znanih
obrazov je ugledal, proti vzho-
du in jugu pa je videl obrise
znanih hribov.Ni se ustavil v mestu, am-
pak se je odpravil takoj proti
domu. Tri ure pešačenja je
še imel pred seboj in hotel je
biti doma pred polnočjo, da bi
še morda prišel na kres, ki
ga gotovo kurijo v domači
vasi.Šel je po prašni cesti in ko
se je dvignil na vrh Lip, ga
je vonj iz domačih krajev za-
jel s tako silo, da se je zrušil
ob cesti na kolena. Zagledal
se je v dolino. Mesec se je
bil dvignil že visoko na obzor-
je. Bela vnanost cerkve sve-
tega Avgušтина je bleščala v
njegovi svetlobi. Voda Črnca
se je vila po skrivenčeni stru-
gi; kakor srebro je bila jasna
in vrbe, kraj struge so tiho
šešestele. Ugledal je Kobu-
šak, ki je lukal izza cerkve
samo toliko, da se je videla
Frančeva rojstna hiša. Ni bila
sicer razločna, ali v duši jo je
ugledal jasno, vstala je pred
njim čista in lepa, na novo
pobeljena v tem svetem veli-
konočnem času. Na mizi so
bile pisanke, dišalo je po hre-
nu, po presmecu (kolaču) in
mati je stala za mizo, se sme-
jala ter rezala zanj, za izgub-
ljenega sina, kos potice, kate-
ro je spekla njemu na čast.Planil je pokoncu, razširil ro-
ke, kakor bi hotel objeti vse
Slovenske gorice, solze so mu
prišle v oči in dejal si je:"O sveta domača gruda!
Človek se pomladi, ko te ugle-
da. Ti si kakor velikonočno
zvonjenje, ki oznanja vstaje-
nje, mir in novo življenje. Če
bi te vedel ceniti otrok, bi te
ne zapustil nikoli!"Spustil se je v dolino. Na
hribu svetega Avgušтина so
kurili kres. Pogledal je gor
in dol po Slovenskih goricah,
na slehernem griču je gorel
kres, odsepevso je čul vri-
skanje, petje, harmoniko. V
vaseh so lajali psi, po zemlji
pa so plesale tenje, ki so jih
delali oblaki, ko so prihajali
pod mesec.Prišel je na Kobušak, ki je
bil ena sama cvetlična greda
— še ponoči je to videl. S sle-
hernega okna so visele rože,
dišalo je po rožmarinu, po
sveži zemlji. Odnokod je za-
dišal gnoj in Franc je pote-
gnil njegov vonj globoko v
pljuča. Stopil je na vrh hri-
ba. Tiho je obstal pred svo-
jim domom. Srce mu je drhte-
lo od vsega, kar je izžareva-
la domača zemlja. Razvnet
od sreče je stopil proti oknu
materine sobice, da bi potrkal
nanj.V sobici je bila še luč. Med-
lo je plapolala in čudna se mu
je zdelala.Prišel je do okna, pogledal
v sobo in uzrl shujšani obraz
svoje matere. Ležala je na
mrtvaškem odru. Velik križ
je držala v rokah in kroglice
moleka je imela raztresene po
prsni. Suha, od žalosti ohru-
menela lica so bila prosojna.
Brado je imela podvezano s
črno ruto, kota oči pa sta bi-
la nekoliko odprta, kakor da
pričakuje povratek sina.Ura v stolpu je udarila
enašt. Franc Gabrovec je
šel udarec, pri slehernem se
je sklonil nekoliko k zemlji,
potem pa je šel počasi v
hram."Ven iz moje hiše, falot!"
je zakričal nad njim svak Vin-
ko, ko ga je zagledal. Franc
je tiho pokropil mater, nato
pa je šel v noč.

Marija Kurnik, Cleveland, Ohio.:

VELIKONOČNI UTRINKI Ze cvetkam odrte so duri spomladne,
v poset se pripelje nam velika noč;
Trobentica mane oči si zaspane,
Aleluja, ponavlja, spev sreče pojoč.Zveličar nebeški iz groba zdaj vstane,
odrešenja spev se razlega, glasi. . .
Radost velikonočna hiti čez poljane,
pa večna resnica: Zveličar živi. . .Premagal zdaj smrt je Zmagalec iz groba,
vstal, pečat dal zmage nam v spomin;
k Očetu nas vabi v raj večnega doma,
hitimo s križem, hitimo za Njim.Pozdravljeni tisočkrat križ nam presveti,
Rešnik nam je duri odprl spet nebes;
daj krono nam zmage, da smemo Te zreti,
presrečni Te gledat v raju zares.**AUGUST KOLLANDER****6419 St. Clair Ave., v S. N. Domu****HEnderson 4148**

Želi svojim številnim prijateljem vesele velikonočne praznike.

Obenem se priporoča onim, ki nameravajo potovati v stari kraj, ki želijo poslati denar
v domovino in onim, ki rabijo notarske listine.

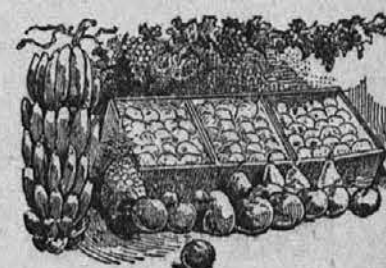
Vesele velikonočne praznike

želim vsem odjemalcem

CLOVER DAIRYSLOVENSKA MLEKARIJA
From Approved Dairies**JOSEPH MEGGLICH, lastnik****1003 E. 64th St.****ENdicott 4**Vesele velikonočne praznike
vsem skupaj!Največja izbira oblek za
in prvo sv. obhajilo;
pajčolani v veliki izbiri
zaloga spodnje obleke, nog
in klobukov.**Grdina Shoppe**POPOLNA OPREMA ZA NEVESTE
BEAUTY PARLOR**6111 St. Clair Ave.****HEnderson 66**Venci in šopki za vse
prilike, kakor tudi
cvetlice v posodah,
po nizki ceni.**JIMMIE
SLAPNIK JR.****6620 St. Clair****HEnderson 8824**Želim vsem odjemalcem
in prijateljem ve-
sele velikonočne praz-
nike in se priporočam.**LOUIS CIMPERMAN****1115 Norwood Rd.****ENdicott 0566**

GROCERIJA in MESNICA

Ako hočete imeti okusne jestvine na

praznike, oglasite se pri nas. Dobra postrežba,
cene. Pripeljemo na dom.Vesele velikonočne praznike želim vsem odjemalcem
in prijateljem.**SPEH GROCERIJA****1100 E. 63d St.**Pazite na cene, ki vam jih nudimo
vsak petek in soboto.Se toplo priporočamo in želimo
odjemalcem vesele velikonočne praznike.